AB „AMBER GRID“

2017 M. FINANSINĖS ATASKAITOS PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS, PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE, PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

TURINYS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3 - 9
ATSKIROSIOS BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS	
Finansinės būklės ataskaita	10 - 11
Pelno (nuostolių) ataskaita	12
Bendrųjų pajamų ataskaita	13
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	14
Pinigų srautų ataskaita	15 - 16
Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	17 - 50
METINIS PRANEŠIMAS	51 - 136

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Amber Grid“ akcininkams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą AB „Amber Grid“ (toliau – Bendrovė) 2017 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ir tuomet pasibaigusių metų jos finansinių veiklos rezultatų ir pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą Audito komitetui.

Mūsų audito apimtis

Bendrovės finansines ataskaitas sudaro:

- 2017 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų pinigų srautų ataskaita; ir
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis apibendrintus reikšmingus apskaitos principus.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Bendrovės vadovaujantis Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos Buhalterių profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Bendrovei, atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 537/2014išimtis, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

Ne audito paslaugos, kurias laikotarpiu nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. suteikėme Bendrovei, atskleistos finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 25 pastaboje.

Mūsų audito metodika

Apžvalga

Reikšmingumo lygis	Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei yra 1 172 tūkst. eurų, kas sudaro 5 % koreguoto pelno prieš apmokestinimą
Pagrindiniai audito dalykai	• Pajamų pripažinimas • Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo finansinėse ataskaitose rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Bendrovės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į pramonės sektorių, kuriame Bendrovė vykdo savo veiklą.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Bendrovės reikšmingumo lygį finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei	1 172 tūkst. eurų (2016 m. – 1 200 tūkst. eurų)
Kaip mes jį nustatėme	5 % pelno prieš apmokestinimą, koreguoto vienkartiniu ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimu dėl perkainojimo
Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas	Kaip kriterijų reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome pelną prieš apmokestinimą, nes, mūsų nuomone, būtent šiuo kriterijumi dažniausiai remiasi ir finansinių ataskaitų vidaus naudotojai (vadovybė), ir finansinių ataskaitų išorės naudotojai (suinteresuotosios šalys, įskaitant akcininkus, priežiūros instituciją ir kreditorius) vertindami Bendrovės veiklos rezultatus. Pasirinkome 5 % rodiklį, kuris yra priimtinose kiekybinio reikšmingumo lygio ribose. Šį rodiklį koregavome vienkartiniais nepasikartojančio pobūdžio straipsniais, kuriuos sudaro ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas dėl perkainojimo, pripažintas pelne ar

nuostoliuose už 2017 m. pasikeitus apskaitos politikai, t. y. perkainojimo modeliui pakeitus savikainos modelį.

Sutarėme su Audito komitetu, kad informuosime jį apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 58 tūkst. Eur sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiame jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas	*Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką*
Pajamų pripažinimas *Žr. 2.16 pastabą ir 17 pastabą „Pajamos" finansinėse ataskaitose.* Bendrovės pajamos 2017 m. buvo lygios 64,3 mln. eurų, kurių didžioji dalis susijusi su reguliuojamų paslaugų (dujų perdavimo ir tranzito) teikimu. Bendrovė pripažįsta pajamas už suteiktas reguliuojamas paslaugas remdamasi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintais tarifais bei skaitliukų parodymais kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Todėl pajamų pripažinimo procesas apima vadovybės sprendimus tik ribota apimtimi. Tačiau, kadangi dėl pajamų dydžio pajamų pripažinimui taikytoms audito procedūroms atlikti prireikė reikšmingų laiko sąnaudų ir išteklių, šią sritį pasirinkome kaip pagrindinį audito dalyką.	Peržiūrėjome pajamų pripažinimo apskaitos principus, taikomus visiems reikšmingiems pajamų srautams, ir patikrinome, ar jie atitinka Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Įvertinome pajamų pripažinimo principų taikymo nuoseklumą peržiūrėję apskaitos principus, taikomus skirtingiems Bendrovės pajamų šaltiniams. Pajamų pripažinimo auditą atlikome pasitelkę kontrolių testų ir pagrindines testų procedūras. Testą atrankos būdu atlikome vertindami su pajamų pripažinimu susijusių pagrindinių kontrolės procedūrų sistemą ir veiksmingumą, pagrindinį dėmesį skirdami automatizuotoms ir rankiniu būdu vykdomoms kontrolės procedūroms, kurios taikomos sistemoje patvirtintiems tarifams išrašant sąskaitas ir sąskaitų klientams generavimui remiantis patikrintu perduotų dujų kiekiu ir patvirtintais tarifais. Atlikę testą, nenustatėme jokių reikšmingų iškraipymų. Atrinkome per metus įvykdytus pardavimo sandorius ir metų pabaigoje neapmokėtus gautinų sumų likučius ir gavome sandorių su Bendrovės klientais bei šių sandorių likučių patvirtinimus, arba, negavę tokių patvirtinimų, sutikrinome šiuos sandorius ir jų likučius su klientams išrašytomis sąskaitomis-faktūromis bei vėliau iš klientų gautais mokėjimais. Atlikę testą, nenustatėme jokių reikšmingų neatitikimų.

Atrinkome po metų pabaigos išleistas kreditines sąskaitas-faktūras ir patikrinome, ar pajamos buvo pripažintos tinkamu laikotarpiu, taip pat patikrinome finansinį laikotarpį, su kuriuo jos buvo susijusios. Atlikę šį testą, nenustatėme jokių reikšmingų neatitikimų.
Mūsų darbas taip pat apėmė rankiniu būdu pildomiems įrašams taikytus testus atrankos būdu, kurių metu nenustatėme jokių sumų, kurios negalėjo būti pagrįstos.

Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas

Kaip nurodyta finansinių ataskaitų 4 ir 6 pastabose, 2017 m. Bendrovė pakeitė savo apskaitos principus ilgalaikio materialiojo turto atžvilgiu. Vadovaujantis naujaisiais apskaitos principais, ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte – tikrąja verte perkainojimo metu, – atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius.

Pagrindinį dėmesį skyrėme ilgalaikio materialiojo turto vertinimui dėl pastarojo reikšmingumo finansinės padėties ataskaitai (kuris 2017 m. gruodžio 31 d. buvo lygus 241,9 mln. Eur) ir dėl to, kad vadovybei vertinant ilgalaikio materialiojo turto perkainotą vertę, jai tenka priimti svarbius sprendimus ir atlikti vertinimus.

Ilgalaikio materialiojo turto tikrajai vertei 2017 m. gruodžio 31 d. nustatyti vadovybė taikė pajamų metodą ir naudojo diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą. Vadovybė apskaitė 35,5 mln. Eur vertės sumažėjimą per pelną (nuostolius) už tą dieną pasibaigusius metus. Vertės sumažėjimas buvo proporcingai paskirstytas tiems turto vienetams, kurių balansinė vertė yra didesnė už reguliuojamo turto bazę, nes, atsižvelgiant į vadovybės vertinimą, dėl tokių vertės perviršių Bendrovė pajamų ateityje negaus vadovaujantis šiuo metu galiojančiomis reguliuojamų paslaugų taisyklėmis.

Išsiaiškinome, supratome ir įvertinome vadovybės politiką, procesus, metodus ir prielaidas, naudojamas ilgalaikio materialiojo turto tikrajai vertei įvertinti. Taip pat aptarėme pagrindinius prielaidų, kuriomis vadovybė vadovavosi ankstesniais laikotarpiais vertindama ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamąją vertę, esminius pasikeitimus.

Atsižvelgėme į savo žinias apie Bendrovę ir jos vykdomą veiklą, tai pat į sukauptas žinias apie ūkio sektorių, kuriame Bendrovė vykdo savo veiklą, bei informaciją apie reguliacinės aplinkos pokyčius.

Padedami mūsų turto vertinimo ekspertų, atlikome nepriklausomą toliau nurodytų reikšmingų duomenų, kurie buvo taikyti vertinimo modelio skaičiavimuose, vertinimą:

- tikėtini pinigų srautai iš Bendrovės veiklos per 2018–2022 m.;
- pinigų srautų koregavimas dėl dotacijų, skirtų pagrindiniams dujų tinklo projektams;
- pinigų srautų koregavimas dėl kapitalinių investicijų;
- diskontuota tęstinė vertė po 2022 m., pagrįsta tikėtina reguliuojamo turto investicijų grąža;
- diskonto norma.

Šiuos duomenis aptarėme su vadovybe ir, kur taikytina, palyginome su išoriniais ir vidiniais informacijos šaltiniais.

Užtikrinome, kad vertinimo modelis yra matematiškai tikslus ir kad rezultatai yra tinkamai palyginti ir paskirstyti atskirų turto vienetų apskaitinėms vertėms. Taip pat įvertinome metodo, kurį vadovybė taiko perkainojimo

sumažėjimo paskirstymui atskiriems turto vienetams, tinkamumą.

Be to, atlikome ilgalaikio materialiojo turto vertinimo rezultatų jautrumo pasirinktų prielaidų pokyčiams analizę ir palyginome su finansinių ataskaitų atskleidimuose pateikta informacija.

Mūsų darbo metu surinkti audito įrodymai suteikė pakankamą pagrindą išvadai, kad ilgalaikio materialiojo turto apskaitinės vertės yra pagrįstos ir tinkamos atsižvelgiant į audito įrodymus.

Išvada apie kitą informaciją, įskaitant metinį pranešimą

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima metinį pranešimą, įskaitant bendrovių valdymo ataskaitą (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas), kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos, įskaitant metinį pranešimą.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų.

Metinio pranešimo atžvilgiu mes įvertinome, ar metiniame pranešime pateikta Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, kuriuo įgyvendinami Direktyvos 2013/34/ES 19 straipsnio reikalavimai, numatyta informacija.

Remiantis audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone:

- 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų, už kuriuos parengtos finansinės ataskaitos, metiniame pranešime pateikta informacija atitinka duomenis, pateiktus finansinėse ataskaitose; ir
- metinis pranešimas yra parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Bendrovė pateikė atskirą socialinės atsakomybės ataskaitą.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Bendrovę bei jos aplinką, nustatėme reikšmingų iškraipymų metiniame pranešime, kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ar nutraukti jos veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė negalės toliau tęsti savo veiklos;
- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Paskyrimas

Bendrovės auditoriais pirmą kartą buvome paskirti 2015 m. Mūsų paskyrimas buvo pratęsiamas kasmet remiantis akcininkų nutarimu ir visas nenutrūkstamo užduoties vykdymo laikotarpis apima 3 metus.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, atestuotas auditorius yra Rimvydas Jogėla.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogėla
Partneris
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Vilnius, Lietuvos Respublika
2018 m. kovo 23 d.

AB „AMBER GRID", įmonės kodas 303090867, Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva
2017 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaita

		Pastabos	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d. (koreguota)	2016 m. sausio 1 d. (koreguota)
TURTAS					
A.	**Ilgalaikis turtas**		**244.654**	**285.799**	**293.640**
I.	Nematerialusis turtas	5	1.008	631	801
II.	Ilgalaikis materialusis turtas	6	241.973	284.493	292.617
II.1.	Žemė		125	125	113
II.2.	Pastatai		5.464	6.016	6.306
II.3.	Statiniai ir įrenginiai		174.971	213.964	221.243
II.4.	Mašinos ir įrengimai		50.111	52.968	57.395
II.5.	Transporto priemonės		999	1.100	1.216
II.6.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas		2.058	2.902	3.718
II.7.	Nebaigta statyba		8.245	7.418	2.626
III.	Ilgalaikis finansinis turtas		1.673	675	222
III.1.	Invelsticija į dukterinę įmonę	1	675	675	222
III.2.	Ilgalaikės iš pirkėjų gautinos sumos	8	998	-	-
B.	**Trumpalaikis turtas**		**35.544**	**42.583**	**98.397**
I.	Atsargos ir išankstiniai apmokėjimai		2.168	1.515	3.041
I.1.	Atsargos	7	2.028	1.360	2.904
I.2.	Išankstiniai apmokėjimai		140	155	137
II.	Gautinos sumos	8	26.559	25.444	37.001
II.1.	Iš pirkėjų gautinos sumos		7.485	6.858	7.442
II.2.	Kitos gautinos sumos		19.074	18.586	29.559
III.	Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		-	-	-
IV.	Kitas finansinis turtas	9	91	1.658	31.386
V.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10	6.726	13.966	26.969
Turto iš viso			**280.198**	**328.382**	**392.037**

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

		Pastabos	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d. (koreguota)	2016 m. sausio 1 d. (koreguota)
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
C.	**Nuosavas kapitalas**		**172.021**	**202.810**	**194.664**
I.	Įstatinis kapitalas	1	51.731	51.731	51.731
II.	Rezervai	11	130.151	130.151	126.955
II.1.	Privalomasis rezervas		5.173	5.173	5.166
II.2.	Kiti rezervai		124.978	124.978	121.789
III.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		(9.861)	20.928	15.978
D.	**Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai**		**108.177**	**125.572**	**197.373**
I.	Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai		62.709	89.901	119.426
I.1.	Ilgalaikės finansinės skolos	12	59.333	82.222	112.889
I.2.	Ateinančių laikotarpių pajamos	13	1.501	1.535	1.569
I.3.	Ilgalaikės išmokos darbuotojams	14	321	426	419
I.4.	Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	19	1.554	5.718	4.549
II.	Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		45.468	35.671	77.947
II.1.	Trumpalaikės finansinės skolos	12	-	-	-
II.2.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	12	17.889	11.444	25.121
II.3.	Ilgalaikių išmokų darbuotojams einamųjų metų dalis	14	91	80	76
II.4.	Prekybos skolos	15	9.934	5.694	8.562
II.5.	Gauti išankstiniai apmokėjimai		725	5	1.261
II.6.	Pelno mokesčio įsipareigojimas		142	876	316
II.7.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		1.422	1.422	826
II.8.	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	16	15.265	16.150	41.785
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso			**280.198**	**328.382**	**392.037**

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Komercijos direktorius, pavaduojantis generalinį direktorių	Vytautas Ruolia		2018 m. kovo 23 d.
Vyriausioji buhalterė	Dzintra Tamulienė		2018 m. kovo 23 d.

Pelno (nuostolių) ataskaita

		Pastabos	2017 m.	2016 m.
I.	**Pajamos**	17	**64.322**	**66.742**
II.	**Sąnaudos**		**(76.038)**	**(41.978)**
II.1.	Gamtinių dujų sąnaudos		(7.948)	(7.144)
II.2.	Nusidėvėjimas ir amortizacija	5, 6	(14.437)	(15.871)
II.3.	Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo sąnaudos		(7.894)	(7.957)
II.4.	Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos		(5.596)	(5.327)
II.5.	Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį		(1.811)	(1.843)
II.6.	Telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos		(687)	(707)
II.7.	Ilgalaikio turto perkainojimo nuostolis		(35.507)	-
II.8.	Kitos sąnaudos		(2.158)	(3.129)
III.	**Veiklos pelnas (nuostolis)**		**(11.716)**	**24.764**
IV.	**Finansinė veikla**	18	**(339)**	**(484)**
IV.1.	Pajamos		29	77
IV.2.	Sąnaudos		(368)	(561)
V.	**Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą**		**(12.055)**	**24.280**
VI.	**Pelno mokestis**	19	**2.194**	**(3.352)**
VI.1.	Ataskaitinių metų pelno mokestis		(1.970)	(2.183)
VI.2.	Atidėtasis pelno mokestis		4.164	(1.169)
VII.	**Grynasis pelnas (nuostolis)**		**(9.861)**	**20.928**
	Pagrindinis ir sąlyginis pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai (eurais)	20	(0,06)	0,12

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Komercijos direktorius, pavaduojantis generalinį direktorių	Vytautas Ruolia		2018 m. kovo 23 d.
Vyriausioji buhalterė	Dzintra Tamulienė		2018 m. kovo 23 d.

AB „AMBER GRID“, įmonės kodas 303090867, Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva
2017 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Bendrųjų pajamų ataskaita

	2017 m.	2016 m.
I. Grynasis pelnas (nuostolis)	**(9.861)**	**20.928**
II. Kitos bendrosios pajamos	-	-
II.I. kurios bus perkeliamos į pelno (nuostolių) ataskaitą	-	-
II.II. kurios nebus perkeliamos į pelno (nuostolių) ataskaitą	-	-
III. Visos bendrosios pajamos (nuostolis)	**(9.861)**	**20.928**

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Komercijos direktorius, pavaduojantis generalinį direktorių	Vytautas Ruolia		2018 m. kovo 23 d.
Vyriausioji buhalterė	Dzintra Tamulienė		2018 m. kovo 23 d.

AB „AMBER GRID", įmonės kodas 303090867, Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva
2017 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	Iš viso
2015 m. gruodžio 31 d.		**51.731**	**5.166**	**121.789**	**15.978**	**194.664**
Pervedimas iš kitų rezervų		-	-	3.189	(3.189)	-
Pervedimas į privalomą rezervą		-	7	-	(7)	-
Patvirtinti dividendai		-	-	-	(12.782)	(12.782)
Viso transakcijos su akcininkais			*7*	*3.189*	*(15.978)*	*(12.782)*
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	20.928	20.928
2016 m. gruodžio 31 d.		**51.731**	**5.173**	**124.978**	**20.928**	**202.810**
Patvirtinti dividendai		-	-	-	(20.928)	(20.928)
Viso transakcijos su akcininkais		-	-	-	*(20.928)*	*(20.928)*
Visos bendrosios pajamos (nuostolis)		-	-	-	(9.861)	(9.861)
2017 m. gruodžio 31 d.		**51.731**	**5.173**	**124.978**	**(9.861)**	**172.021**

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Komercijos direktorius, pavaduojantis generalinį direktorių	Vytautas Ruolia		2018 m. kovo 23 d.
Vyriausioji buhaltė	Dzintra Tamulienė		2018 m. kovo 23 d.

Pinigų srautų ataskaita

		Pastabos	2017 m.	2016 m. (koreguota)
I.	**Pagrindinės veiklos pinigų srautai**			
I.1.	Grynasis pelnas (nuostoliai)		(9.861)	20.928
	Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymai ir kiti koregavimai:			
I.2.	Nusidėvėjimas ir amortizacija	5, 6	14.437	15.871
I.3.	Parduoto ir nurašyto ilgalaikio materialiojo turto bei abejotinų iš pirkėjų gautinų sumų ir atsargų nurašymo nuostolis (pelnas)		(11)	15
I.4.	Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo nuostolis	6	35.507	-
I.5.	Ilgalaikio materialiojo turto, finansinio turto, iš pirkėjų gautinų abejotinų sumų ir atsargų vertės sumažėjimas	7, 8	24	1.101
I.6.	Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	19	(2.194)	3.352
I.7.	Palūkanų (pajamos)	18	(29)	(2)
I.8.	Palūkanų sąnaudos	18	367	557
I.9.	Ateinančių laikotarpių pajamų amortizacija		(41)	(51)
I.10.	Kitų nepiniginių straipsnių eliminavimas		-	(75)
			38.199	**41.696**
	Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
I.11.	Atsargų sumažėjimas	7	(570)	702
I.12.	Iš pirkėjų gautinų sumų (padidėjimas)	8	(662)	2.577
I.13.	Kitų gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų (padidėjimas)		(716)	(5.441)
I.14.	Prekybos skolų (sumažėjimas) padidėjimas		(90)	(367)
I.15.	Kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas		(189)	(26.287)
I.16.	Kito finansinio turto (padidėjimas)		1.567	29.728
I.17.	(Sumokėtas) pelno mokestis		(2.704)	(1.622)
	Apyvartinio kapitalo pasikeitimai iš viso		**(3.364)**	**(710)**
	Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		**34.835**	**40.986**
II.	**Investicinės veiklos pinigų srautai**			
II.1.	Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)	5, 6, 21	(8.020)	(13.871)
II.2.	Įplaukos iš ilgalaikio turto pardavimo		12	13
II.3.	Gautos dotacijos	13,21	3.874	17.950
II.4.	Investicijų į bendrai valdomas įmones (įsigijimas)		-	(452)
II.5.	Suteiktos paskolos		(120)	-
II.6.	Gautos palūkanos	18	4	2
	Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		**(4.250)**	**3.642**

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „AMBER GRID", įmonės kodas 303090867, Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva
2017 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Pinigų srautų ataskaita (tęsinys)

		Pastabos	2017 m.	2016 m. (koreguota)
III.	**Finansinės veiklos pinigų srautai**			
III.1.	Dividendų (išmokėjimas)		(20.999)	(12.787)
III.2.	Paskolų gavimas		-	-
III.3.	Paskolų (grąžinimas)	12	(16.444)	(44.344)
III.4.	(Sumokėtos) palūkanos		(402)	(575)
III.5.	Kiti finansinės veiklos pinigų srautai		20	75
	Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		**(37.825)**	**(57.631)**
IV.	**Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)**		**(7.240)**	**(13.003)**
V.	**Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje**		**13.966**	**26.969**
VI.	**Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje**		**6.726**	**13.966**

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Komercijos direktorius, pavaduojantis generalinį direktorių	Vytautas Ruolia		2018 m. kovo 23 d.
Vyriausioji buhalterė	Dzintra Tamulienė		2018 m. kovo 23 d.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1 Bendroji informacija

AB „Amber Grid" (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė.
Jos buveinės adresas:
Savanorių pr. 28,
LT – 03116, Vilnius,
Lietuva.

AB „Amber Grid" buvo įregistruota 2013 m. birželio 25 d., nuo AB „Lietuvos dujos" atskyrus gamtinių dujų perdavimo veiklą su šiai veiklai priskirtu turtu, teisėmis bei pareigomis. Veiklą Bendrovė vykdo nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovė tęsia tą pačią veiklą kaip ir būdama AB „Lietuvos dujos" sudėtyje, visą perduotą turtą ir įsipareigojimus Bendrovė pripažino balansinėmis vertėmis, apskaitytomis perdavėjo (t.y. AB „Lietuvos dujos") perdavimo metu.

Įsteigus AB „Amber Grid", buvo įgyvendintas teisinis, funkcinis ir organizacinis gamtinių dujų perdavimo veiklos atskyrimas. Siekiant visiškai atitikti Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 8-ame skirsnyje nustatytus reikalavimus, iki 2014 m. spalio 31 d. turėjo būti įgyvendintas AB „Amber Grid" kontrolės atskyrimas. Sprendimą dėl kontrolės atskyrimo įgyvendinimo priėmė Bendrovės akcininkai, kaip nurodyta žemiau.

2015 m. sausio 13 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau - VKEKK) konstatavo, kad AB „Amber Grid" perdavimo veiklos atskyrimas atitinka Gamtinių dujų įstatymo nuostatas. 2015 m. balandžio 10 d. VKEKK, gavusi teigiamą Europos Komisijos sprendimą, Bendrovei išdavė Energetikos veiklos licenciją Nr. L2-3 (GDP) gamtinių dujų perdavimo veiklai vykdyti Lietuvos teritorijoje.

Bendrovė, vykdydama gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus veiklą, sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia šias paslaugas:

- gamtinių dujų perdavimo Lietuvos teritorijoje;
- gamtinių dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje;
- suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo, jo infrastruktūros, jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms ir nuo 2016 m. paskirtojo tiekėjo būtinojo suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo.

Bendrovės klientai – stambios (elektros, centralizuotos šilumos gamybos, pramonės) ir vidutinės Lietuvos verslo įmonės, gamtinių dujų tiekimo įmonės, kurioms yra teikiamos gamtinių dujų perdavimo paslaugos.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo sudariusi 100 (2016 m. – 95) gamtinių dujų perdavimo paslaugų sutarčių su gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojais (gamtinių dujų vartotojais, gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriais, gamtinių dujų tiekimo įmonėmis, kurios dujas tiekia iki vartotojų sistemų). Su gamtinių dujų tiekimo įmonėmis, prekiaujančiomis gamtinėmis dujomis, tačiau netransportuojančiomis jų perdavimo sistema, Bendrovė buvo sudariusi 3 (2016 m. – 3) gamtinių dujų balansavimo sutartis.

1 Bendroji informacija (tęsinys)

Visos Bendrovės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 euro yra paprastosios vardinės, 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai apmokėtos. Bendrovė neturėjo įsigijusi savų akcijų. Nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovės akcijomis yra prekiaujama vertybinių popierių biržoje ir jos yra įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius Baltijos Papildomąjį prekybos sąrašą. (ISIN kodas LT0000128696, LEI kodas 097900BGMP0000061061 simbolis AMG1L).

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkais buvo:

	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis (proc.)
UAB „EPSO - G" (j/k 302826889, A.Juozapavičiaus 13, Vilnius)	172.279.125	96,58
Kiti akcininkai	6.103.389	3,42
	178.382.514	100,00

UAB „EPSO - G" 100 proc. akcijų nuosavybės teisė priklauso Lietuvos Respublikai, kurias patikėjimo teise valdo Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. UAB „EPSO – G" yra atsakinga už Lietuvos Respublikos elektros ir dujų perdavimo sistemos operatorių akcijų paketų valdymą.

2016 m. gruodžio 23 d. AB „Amber Grid" iš Suomijos gamtinių dujų įmonės Gasum Oy įsigijo 34% UAB GET Baltic akcijų paketą ir tapo vieninteliu UAB GET Baltic akcininku, kuris valdo 100% įstatinio kapitalo. UAB GET Baltic įstatinis kapitalas 2017 m. gruodžio 31 d. siekė 580.450 eurų ir jį sudarė 3.055.000 vienetai 0,19 euro vertės akcijų.

UAB GET Baltic yra licencijuota gamtinių dujų rinkos operatorė, turinti registruoto duomenų teikimo subjekto statusą (RRM) suteiktą ACER agentūros. Bendrovė administruoja elektroninę prekybos sistemą, kurioje yra vykdoma prekyba trumpalaikiais ir ilgalaikiais gamtinių dujų produktais, prekybos aikštelėse esančiose Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Bendrovės investicija į dukterinę įmonę UAB GET Baltic Bendrovės finansinėse ataskaitose 2017 m. ir 2016 m. yra apskaitoma įsigijimo savikaina.

Vadovaujantis Konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos išimties nuostatomis, dukterinės įmonės finansinės ataskaitos nekonsoliduojamos, nes ji nereikšminga Bendrovės požiūriu, jos turtas finansinių metų pabaigoje neviršija 5 procentų Bendrovės turto, o pardavimo grynosios pajamos per ataskaitinius metus neviršija 5 procentų Bendrovės pardavimo grynųjų pajamų per tą patį laikotarpį.

UAB GET Baltic finansinės ataskaitos 2017 m. gruodžio 31 d. būklei yra parengtos pagal Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti ES.

Bendrovės vadovybė šias finansines ataskaitas patvirtino 2018 m. kovo 23 d. Bendrovės akcininkai turi teisę patvirtinti šias ataskaitas arba nepatvirtinti jų bei reikalauti parengti naujas finansines ataskaitas.

2017 m. vidutinis sąrašinis AB „Amber Grid" darbuotojų skaičius siekė 355 (2016 m. – 359).

1 Bendroji informacija (tęsinys)

UAB GET Baltic duomenys 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d.:

Metai	Įmonės buveinės adresas	Bendrovės valdomų akcijų dalis (proc.)	Pagrindinė veikla
2017 m.	Savanorių pr. 28, Vilnius	100	Licencijuota gamtinių dujų biržos operatorė, turinti registruoto duomenų teikimo subjekto statusą (RRM), administruoja elektroninę prekybos sistemą, kurioje yra vykdoma prekyba trumpalaikiais ir ilgalaikiais gamtinių dujų produktais, prekybos aikštelėse esančiose Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.
2016 m.	Savanorių pr. 28, Vilnius	100	Licencijuota gamtinių dujų rinkos operatoriaus veikla – gamtinių dujų prekybos gamtinių dujų biržoje organizavimas

UAB Get Baltic 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. sutrumpinta finansinės būklės ataskaita:

TURTAS		2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
A.	**Ilgalaikis turtas**	**450**	**171**
I.	Nematerialusis turtas	447	170
II.	Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	3	1
B.	**Trumpalaikis turtas**	**911**	**2.953**
I.	Išankstiniai apmokėjimai	10	1
II.	Gautinos sumos	277	787
III.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	624	2.165
Turto iš viso		**1.361**	**3.124**

NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
C.	**Nuosavas kapitalas**	**338**	**251**
I.	Įstatinis kapitalas	580	580
II.	Rezervai	-	-
III.	Sukaupti nuostoliai	(242)	(329)
D.	**Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai**	**1.023**	**2.873**
I.	Ilgalaikiai įsipareigojimai	-	-
II.	Trumpalaikiai įsipareigojimai	1.023	2.873
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		**1.361**	**3.124**

1 Bendroji informacija (tęsinys)

UAB Get Baltic 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. sutrumpinta pelno (nuostolių) ataskaita:

		2017 m.	2016 m.
I.	**Bendra pajamų suma**	**334**	**115**
II.	**Bendra sąnaudų suma**	**(243)**	**(327)**
III.	**Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą**	**91**	**(212)**
IV.	Pelno mokestis	4	-
V.	**Grynieji pelnas (nuostoliai)**	**87**	**(212)**

UAB Get Baltic 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. sutrumpinta bendrųjų pajamų ataskaita:

		2017 m.	2016 m.
I.	***Grynasis pelnas (nuostoliai)***	**87**	**(212)**
II.	***Kitos bendrosios pajamos***	-	-
	II.I. kurios bus perkeliamos į pelno (nuostolių) ataskaitą	-	-
	II.II. kurios nebus perkeliamos į pelno (nuostolių) ataskaitą	-	-
III.	***Viso bendrųjų pajamų (nuostolių)***	**87**	**(212)**

2 Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, taikyti rengiant Bendrovės 2017 m. finansines ataskaitas, yra šie:

2.1. Finansinių ataskaitų pagrindas

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius Finansinės Atskaitomybės Standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos sąjungoje (toliau – ES).

Šios finansinės ataskaitos yra paruoštos remiantis istorinės savikainos principu, išskyrus ilgalaikį turtą, kuris pateikiamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertnus vertės sumažėjimo nuostolius.

Dėl atskirų sumų apvalinimo iki tūkst. eurų, lentelėse skaičiai gali nesutapti. Tokios apvalinimo paklaidos šiose finansinėse ataskaitose yra nereikšmingos.

a) Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS ir jų pakeitimus:

„Informacijos atskleidimo iniciatyva" – 7-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau). 7-ojo TAS pataisomis reikalaujama atskleisti iš finansinės veiklos atsirandančių įsipareigojimų pokyčių suderinimą. Iš finansinės veiklos atsirandančių įsipareigojimų pokyčių suderinimas atskleistas 12 pastaboje.

„Atidėtųjų mokesčių turto, skirto nerealizuotiems nuostoliams, pripažinimas" – 12-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau;). Standarto pataisomis patikslinami atidėtųjų mokesčių turto, skirto skolos priemonių nerealizuotiems nuostoliams, pripažinimo reikalavimai. Ūkio subjektas turės pripažinti atidėtųjų mokesčių turtą nerealizuotiems nuostoliams, kurie atsiranda diskontuojant skolos priemonių pinigų srautus taikant rinkos palūkanų normas, net ir tuo atveju, jeigu jis ketina laikyti skolos priemonę iki galiojimo pabaigos ir atgavus pagrindinę paskolos sumą nebus mokami jokie mokesčiai. Atidėtųjų mokesčių turto ekonominė nauda atsiranda dėl skolos priemonės turėtojo galimybių gauti pelną ateityje (diskonto išskleidimas) nemokant mokesčių už šį pelną. Standarto pataisos Bendrovės finansinėms ataskaitoms neturi reikšmingos įtakos.

b) Dar neįsigalioję nauji standartai, pakeitimai ir išaiškinimai

Kiti nauji standartai, standartų pataisos ir aiškinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir kurie nebuvo taikomi rengiant šias finansines ataskaitas, nurodyti toliau:

9-asis TFAS „Finansinės priemonės: klasifikavimas ir vertinimas" (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, patvirtintas taikyti ES). Pagrindiniai naujajame standarte numatyti reikalavimai:

- Finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.
  Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniams pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelio, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimo, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui,

2 Apskaitos principai (tęsinys)

išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.

Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis, jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais.

Daugelis 39-ajame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, iškylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąją verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.

- 9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.
- Apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąjį TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makro apsidraudimo sandorių apskaitos.

Bendrovė 9-ąjį TFAS taikys modifikuotai retrospektyviai nuo 2018 m. sausio 1 d. Bendrovės vertinimu, standartas neturės įtakos 2017 m. gruodžio 31 d, bendrovės turimo finansinio turto klasifikavimui: paskolos ir gautinos sumos toliau bus klasifikuojamos kaip vertinamos amortizuota savikaina. Naujasis standartas neturės įtakos finansinių įsipareigojimų klasifikavimui, nes keičiasi tik per pelną (nuotolius) apskaitomų finansinių įsipareigojimų klasifikavimas, o Bendrovė tokių įsipareigojimų neturi.

Bendrovės vertinimu, standartas neturės reikšmingos įtakos ir finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertinimui.

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais" (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, patvirtintas taikyti ES). Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį.

„Pajamos pagal sutartis su klientais" – 15-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis nekeičiami pagrindiniai standarto principai, tačiau patikslinamas šių principų taikymas. Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti veiklos įsipareigojimą (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje; kaip nustatyti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ar paslaugos teikėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos teikimo organizavimą); ir kaip nustatyti, ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį. Be šių patikslinimų pataisose numatytos dvi papildomos išimtys, siekiant sumažinti sąnaudas ir sudėtingumą įmonei pirmą kartą taikant naująjį standartą.

Bendrovė 15-ąjį TFAS taikys modifikuotai retrospektyviai nuo 2018 m. sausio 1 d. Bendrovės vertinimu, naujojo standarto reikalavimai neturės įtakos pajamų pripažinimui.

„Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendrosios įmonės" – 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos (taikymo datą nustatys Tarptautinių apskaitos standartų valdyba; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Šiose pataisose aptartas neatitikimas tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto

2 Apskaitos principai (tęsinys)

pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendrosios įmonės. Pagrindinė šių pataisų pasekmė yra ta, kad visa pelno ar nuostolio suma pripažįstama tuomet, kai sandoris apima verslą. Pelnas ar nuostolis pripažįstami iš dalies tuomet, kai sandoris apima turtą, kuris nėra verslas, net jei šis turtas priklauso patronuojamai įmonei, o patronuojamos įmonės akcijos perleidžiamos sandorio metu. *Bendrovė nesitiki, kad šios standartų pataisos turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.*

16-asis TFAS „Nuoma" (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeliami 17-jame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis. *Bendrovė 16-asis TFAS taikys nuo 2019 m. sausio 1 d. Finansinės padėties ataskaitose įsipareigojimus pagal neatšaukiamas nuomos sutartis kapitalizuos.*

„Mokėjimo akcijomis sandorių klasifikavimas ir vertinimas" – 2-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisos reiškia, kad ne rinkos veiklos rezultatų teisių suteikimo sąlygos turės tą patį poveikį mokėjimo akcijomis sandorių, kurie padengiami pinigais, vertinimui, kaip ir nuosavybės priemonėmis padengiamam atlygiui. Pataisomis taip pat patikslinamas sandorio su grynojo atsiskaitymo elementu klasifikavimas, kuomet ūkio subjektas atsisako išduoti tam tikrą nuosavybės priemonių dalį, kuri kitu atveju būtų išduota sandorio šaliai pasinaudojus teise (ar suteikus teisę) mainais už sandorio šalies mokestinės prievolės, susijusios su mokėjimu akcijomis, įvykdymą. Visi tokie susitarimai į apskaitą bus traukiami kaip padengiami nuosavybės priemonėmis. Galiausiai, pataisomis taip pat pateikiami šie pinigais padengiamų mokėjimo akcijomis sandorių, kurie modifikuojami taip, kad taptų padengiamais nuosavybės priemonėmis, apskaitos patikslinimai: (a) mokėjimas akcijomis vertinamas remiantis modifikavimo dieną galiojančia nuosavybės priemonių, suteiktų atliekant modifikavimą, tikrąja verte; (b) įvykdžius modifikavimą įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas; (c) nuosavybės priemonėmis padengiamas mokėjimas akcijomis pripažįstamas tokia apimtimi, kokia paslaugos buvo suteiktos iki modifikavimo įvykdymo dienos; ir (d) skirtumas tarp modifikavimo dieną galiojančios įsipareigojimo balansinės vertės ir tą pačią dieną nuosavybėje pripažintos sumos nedelsiant pripažįstamas pelnu ar nuostoliais. *Šios pataisos neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.*

9-ojo TFAS „Finansinės priemonės" taikymas drauge su 4-uoju TFAS „Draudimo sutartys" – 4-ojo TFAS pataisos (taikomos, atsižvelgiant į pasirinktą metodą, metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, tiems ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti laikiną išimtį arba tuomet, kai ūkio subjektas pirmą kartą pradeda taikyti 9-ąjį TFAS, tiems ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti apdangalo (angl. overlay) metodą). Pataisomis siekiama spręsti susirūpinimą keliančius klausimus dėl naujojo finansinių priemonių standarto (9-ojo TFAS) taikymo prieš pradedant taikyti TASV rengiamą standartą, kuris pakeis 4-ąjį TFAS. Šie susirūpinimą keliantys klausimai apima laikinus ataskaitose pateikiamų rezultatų svyravimus. Pataisose pristatyti du metodai. (1) Standarto pataisos numato galimybę visoms įmonėms, kurios sudaro draudimo sutartis, kitose bendrosiose pajamose, o ne pelne ar nuostoliuose, pripažinti svyravimus, kurie galėtų atsirasti pradėjus taikyti 9-ąjį TFAS prieš tai, kai bus paskelbtas naujasis draudimo sutarčių standartas (apdangalo (angl. overlay) metodas). Be to, standarto pataisomis numatyta galimybė įmonėms, kurių didžiąją veiklos dalį sudaro draudimo veikla, taikyti pasirenkamą laikiną 9-ojo TFAS taikymo išimtį iki 2021 m. 9-ojo TFAS taikymą atidedančios įmonės toliau taikys galiojantį finansinių priemonių standartą (39-ąjį TAS). 4-ojo TFAS pataisomis papildomos standarte jau numatytos pasirinkimo galimybės, kuriomis galima pasinaudoti sprendžiant su laikinais svyravimais susijusius klausimus. *Šios pataisos neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.*

2014–2016 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau (12-ojo TFAS pakeitimai) arba 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau (1-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pakeitimai); patvirtinti Europos Sąjungos 2018 m. vasario 7 d). Patobulinimai apima tris standartus. Pataisomis patikslinama, kad 12-ajame TFAS aprašyti informacijos atskleidimo reikalavimai,

2 Apskaitos principai (tęsinys)

išskyrus tuos, kurie numatyti B10–B16 straipsniuose, taikomi ūkio subjekto dalims kituose ūkio subjektuose, kurios priskiriamos skirtoms parduoti arba nutrauktai veiklai pagal 5-ąjį TFAS. 1-ojo TFAS pataisomis panaikinamos kai kurios trumpalaikės TFAS taikymo išimtys po to, kai šios trumpalaikės taikymo išimtys buvo panaudotos numatytai paskirčiai. 28-ojo TAS pataisomis patikslinama, kad rizikos kapitalo organizacijos ar panašūs ūkio subjektai kiekvienos investicijos atveju gali pasirinkti vertinti ūkio subjektus, į kuriuos investuoja, tikrąja verte. Pataisomis taip pat patikslinama, kad jeigu investuotojas, kuris nėra investicinis subjektas, turi asocijuotąją arba bendrą įmonę, kuri yra investicinis subjektas, investuotojas kiekvienos investicijos atveju atskirai gali pasirinkti toliau taikyti vertinimą tikrąja verte, kurį taiko investiciniu subjektu esanti asocijuotoji ar bendra įmonė, arba atstatyti vertinimą tikrąja verte tuomet, kai pradedamas taikyti nuosavybės metodas.

„Investicinio turto perkėlimas" – 40-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad perkėlimas į investicinį turtą arba iš jo gali būti atliekamas tik tada, kai pasikeičia turto naudojimo paskirtis. Šis pasikeitimas turi būti pagrįstas įrodymais: ketinimo pasikeitimas, pats savaime, nėra pakankamas įrodymas perkėlimui pagrįsti.

TFAAK 22-asis aiškinimas „Sandoriai užsienio valiuta ir avansinis mokėjimas" (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). Aiškinimas taikomas tuomet, kai ūkio subjektas sumoka arba gauna avansinį mokėjimą pagal sutartis, sudarytas užsienio valiuta. Aiškinimu patikslinama, kad sandorio data, t. y. data, kurią nustatomas valiutų kursas, yra data, kurią ūkio subjektas atlieka pirminį nepiniginio turto ar nepiniginio įsipareigojimo, atsiradusio dėl avansinio mokėjimo, pripažinimą. Tačiau ūkio subjektas turi priimti sprendimą tam, kad nustatytų, ar išankstinis mokėjimas yra piniginis ar nepiniginis turtas, ar įsipareigojimas pagal 21-ojo TAS, 32-ojo TAS gaires ir principų sistemą apskaitos standartams rengti. *Šios pataisos neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.*

17-asis TFAS „Draudimo sutartys" (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). 17-uoju TFAS pakeičiamas 4-asis TFAS, kuriuo remiantis įmonėms suteikta galimybė draudimo sutarčių apskaitai toliau taikyti dabartinę praktiką. Dėl šios priežasties investuotojams buvo sunku palyginti panašių draudimo įmonių finansinius veiklos rezultatus. 17-asis TFAS – tai bendrais principais grindžiamas standartas, nustatantis apskaitos reikalavimus visoms draudimo sutarčių rūšims, įskaitant draudiko turimas perdraudimo sutartis. Standartu reikalaujama draudimo sutarčių grupes pripažinti ir vertinti: (i) būsimųjų pinigų srautų (iš sutarties vykdymo kylančių pinigų srautų) dėl rizikos koreguota dabartine verte, kuri atspindi visą turimą informaciją apie iš sutarties vykdymo kylančius pinigų srautus, atitinkančią rinkoje stebimus duomenis; pridedant (jei ši vertė yra įsipareigojimas) arba atimant (jei ši vertė yra turtas) (ii) sumą, atspindinčią iš sutarčių grupės neuždirbtą pelną (sutartyje numatytą paslaugos maržą). Iš draudimo sutarčių grupės gaunamą pelną draudikai pripažins per visą draudimo apsaugos suteikimo laikotarpį ir tuo momentu, kuomet jie perleidžia riziką. Jei sutarčių grupė yra arba tampa nuostolinga, ūkio subjektas nuostolį pripažins nedelsiant. *Šis TFAS neturės įtakos Bendrovės finansinei būklei ar veiklos rezultatams.*

TFAAK 23-asis aiškinimas „Neaiškumas dėl pelno mokesčio apskaitymo" (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). 12-asis TAS nurodo, kaip turi būti apskaitomas ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis, tačiau nenurodo, kaip atspindėti neaiškumo poveikį. Šiuo aiškinimu patikslinama, kaip turi būti taikomi 12-ajame TAS numatyti pripažinimo ir vertinimo reikalavimai, jeigu egzistuoja neaiškumas dėl pelno mokesčio apskaitymo. Ūkio subjektas turi nustatyti, ar neaiškumai dėl mokesčio apskaitymo turi būti vertinami kiekvienas atskirai ar kartu su vienu arba daugiau kitų neaiškumų dėl mokesčio apskaitymo, atsižvelgiant į tai, kuris būdas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas turi vadovautis prielaida, kad mokesčių administratorius patikrins sumas, kurias jis turi teisę patikrinti ir, atlikdamas tokius patikrinimus, bus išsamiai susipažinęs su visa susijusia informacija. Jei ūkio subjektas nusprendžia, kad nėra tikėtina, jog mokesčių administratorius sutiks su neaiškumo dėl mokesčio apskaitymo, neaiškumo poveikis bus atspindimas nustatant susijusį apmokestinamąjį pelną arba nuostolį, mokesčių bazę, nepanaudotus mokesčių nuostolius, nepanaudotus mokesčių kreditus ar mokesčių tarifus, taikant labiausiai tikėtiną sumą arba numatomą vertę, atsižvelgiant į tai, kuris metodas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas atskleis faktų ir aplinkybių pasikeitimo ar naujos informacijos poveikį, kuris turi įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams, kaip apskaitinio įvertinimo pasikeitimą. Faktų ir aplinkybių pasikeitimų ar naujos informacijos, dėl kurių gali būti iš naujo įvertinamas sprendimas ar apskaitinis įvertinimas, pavyzdžiai apima, tačiau tuo neapsiriboja, mokesčių administratoriaus patikrinimus ar

2 Apskaitos principai (tęsinys)

veiksmus, mokesčių administratoriaus nustatytų taisyklių pakeitimus arba mokesčių administratoriaus teisės atlikti mokesčio apskaitymo patikrinimą ar pakartotinį patikrinimą galiojimo pasibaigimą. Mokesčių administratoriaus pritarimo ar nepritarimo dėl mokesčio apskaitymo nebuvimas pats savaime neturėtų būti laikomas faktų ir aplinkybių pasikeitimu ar nauja informacija, turinčiais įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams. *Bendrovė vertina, kokią įtaką aiškinimas turės Bendrovės finansinėms ataskaitoms.*

„Išankstinio mokėjimo savybės su neigiama kompensacija" – 9-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis leidžiama amortizuota savikaina vertinti tam tikras paskolas ir skolos vertybinius popierius, kurie gali būti iš anksto apmokami verte, mažesne už amortizuotą savikainą, pavyzdžiui, tikrąja verte arba verte, kuri apima pagrįstą skolininkui mokėtiną kompensaciją, lygią rinkos palūkanų normos padidėjimo per likusį priemonės galiojimo laikotarpį poveikio dabartinei vertei. Be to, tekste, kuriuo papildytas standarto išvadų pagrindas, dar kartą patvirtinami 9-ajame TFAS pateikti galiojantys nurodymai, kad tam tikrų amortizuota savikaina vertinamų finansinių įsipareigojimų sąlygų pakeitimai ar mainai, dėl kurių pripažinimas nenutraukiamas, lems pelno ar nuostolio atsiradimą, kurie bus pripažįstami pelnu ar nuostoliu. Todėl ataskaitas teikiantys ūkio subjektai daugeliu atveju negalės patikslinti faktinių palūkanų normos už likusį paskolos galiojimo laikotarpį tam, kad išvengtų poveikio pelnui ar nuostoliams dėl paskolos sąlygų pakeitimo. *Bendrovė vertina, kokią įtaką pataisos turės Bendrovės finansinėms ataskaitoms.*

„Ilgalaikės dalys asocijuotosiose ir bendrosiose įmonėse" – 28-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad ataskaitas teikiantys ūkio subjektai turi taikyti 9-ąjį TFAS ilgalaikėms paskoloms, privilegijuotosioms akcijoms ir panašioms priemonėms, kurios sudaro dalį grynosios investicijos į nuosavybės metodu vertinamą įmonę, į kurią investuojama, iki kol jie galės sumažinti tokią balansinę vertę įmonės, į kurią investuojama, nuostolio dalimi, kuri viršija investuotojo dalį įmonėje, į kurią investuojama. *Bendrovė vertina, kokią įtaką pataisos turės Bendrovės finansinėms ataskaitoms.*
2015–2017 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtinti Europos Sąjungos). Siauros apimties pataisos turės įtakos keturiems standartams. 3-iojo TFAS pataisomis patikslinta, kad įsigyjantis ūkio subjektas turi iš naujo įvertinti jo anksčiau turėtą bendros veiklos dalį tuomet, kai jis įgyja verslo kontrolę. Priešingai, 11-ajame TFAS dabar aiškiai nurodoma, kad investuotojas neturi iš naujo įvertinti savo anksčiau turėtos dalies tuomet, kai jis įgyja bendros veiklos bendrą kontrolę, panašiai kaip numato galiojantys reikalavimai, kuomet asocijuotoji įmonė tampa bendrąja įmone ir atvirkščiai. 12-ojo TAS pataisomis paaiškinama, kad ūkio subjektas pripažįsta visas su dividendais susijusias pelno mokesčio pasekmes, jeigu jis pripažino sandorius ar įvykius, dėl kurių buvo gautas susijęs paskirstytinas pelnas, pavyzdžiui, pelne ar nuostoliuose arba kitose bendrosiose pajamose. Dabar aišku, kad šis reikalavimas taikomas visomis aplinkybėmis tol, kol finansinių priemonių, klasifikuojamų kaip nuosavybė, mokėjimai yra pelno paskirstymai, o ne tik tais atvejais, kai mokestinės pasekmės atsiranda dėl skirtingų mokesčių tarifų, taikomų paskirstytajam ir nepaskirstytajam pelnui. Persvarstytame 23-ajame TAS dabar aiškiai nurodyta, kad konkretaus turto finansavimui specialiai pasiskolintos lėšos neįtraukiamos į bendrąsias kapitalizuojamas skolinimosi išlaidas tik tol, kol konkretus turtas nėra iš esmės užbaigtas. *Bendrovė vertina, kokią įtaką pataisos turės Bendrovės finansinėms ataskaitoms.*

Kiti TFAS standartai, jų keitimai ir patobulinimai, TFAAK išaiškinimai, kurie dar neįsigaliojo, Bendrovės vertinimu neturės reikšmingos įtakos arba nėra aktualūs.

2.2 Finansinių ataskaitų valiuta

Finansinėje ataskaitoje visos sumos yra įvertintos ir pateiktos Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, eurais.

2.3 Investicijos į dukterinę įmonę

Dukterinė įmonė – tai tokia įmonė, kurią kontroliuoja patronuojanti įmonė. Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės balanse yra apskaitytos savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės balanse viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Jeigu yra priimtas sprendimas parduoti dukterinę įmonę, yra aktyviai ieškoma pirkėjų bei yra labai tikėtina, jog pardavimas bus įvykdytas per vienerius metus nuo balanso datos, investicija į dukterinę įmonę apskaitoma trumpalaikio turto straipsnyje, kaip investicija, skirta parduoti.

2.4 Nematerialusis turtas

Bendrovės nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.
Nematerialiojo turto naudingas tarnavimo laikotarpis keturi metai su ribotu tarnavimo laikotarpiu.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio tarnavimo laikotarpis yra ribotas, yra apskaitomas perkainota verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką. Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto naudojimo pobūdį.Nematerialųjį turtą daugiausia sudaro Bendrovės veikloje naudojama programinė įranga ir licencijos.

2.5 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Žr. 4 pastabą.

Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusi apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolių) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale, o visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolių) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolių) straipsnį. Visi kiti vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimų rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį. Taip pat pardavus arba nurašius turto vienetą, bet koks su šiuo turtu susijęs perkainojimo rezervo likutis yra perkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Į ilgalaikio materialiojo turto savikainą įtraukiamos palūkanų ir kitos skolinimosi išlaidos (banko administravimo mokestis ir pan.), jeigu jos yra tiesiogiai priskiriamos ilgo parengimo turto įsigijimui. Ilgo parengimo turtu traktuojame tokį turtą, kuris vystomas pagal projektą, kurio vertė ne mažesnė nei 1 mln. eurų ir kurio parengimas naudojimui ar pardavimui trunka ne trumpiau kaip 12 mėnesių. Skolinimosi išlaidos, kurios priskiriamos ilgo parengimo turto įsigijimui, kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis. Skolinimosi išlaidos pradedamos kapitalizuoti tada, kai patiriamos išlaidos ilgo parengimo turtui pasigaminti arba įsigyti (sumokamas avansas arba apmokami darbai pagal pasirašytą aktą apie atliktus darbus ir jų vertę) ir baigiamos kapitalizuoti, kai iš esmės baigta visa veikla, būtina ilgo parengimo turtui parengti numatomam naudojimui ar pardavimui (pasirašomas statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktas). Nustatant kapitalizuoti tinkamą skolinimosi išlaidų sumą, išlaidoms, patirtoms įsigyjant ilgo parengimo turtą, taikoma kapitalizacijos norma.
Ilgalaikiam materialiajam turtui priskiriamas minimalus gamtinių dujų kiekis vamzdyne, kuris yra reikalingas užtikrinti perdavimo sistemos funkcionalumą (t.y. turi būti įpūstas, tam, kad perdavimo sistema pradėtų funkcionuoti) prie skaičiuotinų bazinių sąlygų (sistemos naudotojams visuose išėjimo taškuose užtikrinamas 25 bar slėgis). Šios turto dalies nusidėvėjimas neskaičiuojamas, nes vamzdyno naudingo tarnavimo pabaigoje didžiąją dalį šių gamtinių dujų bus galima parduoti ir todėl jų vertė sudaro vamzdyno likvidacinę vertę.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Avarijų šalinimo rezervinės atsargos, kurios atitinka ilgalaikio turto kriterijus, klasifikuojamos kaip ilgalaikis materialusis turtas. Remonto, priežiūros ir avarijų likvidavimo metu nurašytų atsargų vertė apskaitoma pelno (nuostolių) ataskaitoje, arba didinama jų verte remontuojamo turto verė.

Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą klasifikuojami kaip ilgalaikis turtas, nes naudojami ilgalaikėje veikloje ir atvaizduojami nebaigtos statybos balanso straipsnyje.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokį naudingo tarnavimo laiką:

Žemė	
Pastatai	25 - 60 metų.
Statiniai ir jų įrenginiai	18-55 metų.
Mašinos ir įrengimai	5 - 20 metų.
Transporto priemonės	6 metai.
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	4 - 6 metų.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ekonominę naudą, naudojant ilgalaikį materialųjį turtą.

Bendrovė turi žemę su neribotu naudingo tarnavimo laikotarpiu, todėl ji nėra nudėvima.

Nebaigta statyba apskaitoma įsigijimo verte. Ją sudaro statybos, statinių ir įrenginių vertės bei kitos tiesiogiai priskirtinos išlaidos. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskaičiuojamas tol, kol statyba nėra baigta ir turtas neparuoštas naudojimui.

2.6 Finansinis turtas

Vadovaujantis TAS 39 „Finansiniai instrumentai: pripažinimas ir vertinimas" finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte (vertės pokytis apskaitomas per pelno (nuostolių) ataskaitoje), investicijas, laikomas iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas ir galimą parduoti finansinį turtą. Visi finansinio turto įsigijimai ir pardavimai apskaitoje yra pripažįstami sandorio sudarymo dieną – dieną kuomet įsipareigojama pirkti ar parduoti turtą. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra apskaitomas tikrąja verte. Jeigu investicijos apskaitytos ne tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per pelną (nuostolius), prie investicijų pridedamos tiesioginės išlaidos, susijusios su sandoriu.

Investicijos, laikomos iki išpirkimo termino

Finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu Bendrovė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota įsigijimo verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai sumažėja tokių investicijų vertė, jos yra nurašomos arba yra amortizuojamos.

Gautinos sumos

Gautinos sumos yra neišvestinė finansinė priemonė su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuria neprekiaujama aktyvioje rinkoje. Gautinas suma Bendrovė įvertina savikaina, kuri turi atspindėti jų tikrąją vertę. Trumpalaikės gautinos sumos po pirminio pripažinimo yra apskaitomos amortizuota verte naudojant efektyvios palūkanų normos metodą atėmus bet kokius vertės sumažėjimo nuostolius. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas yra apskaitomas, kai yra požymių, kad gautinų sumų vertė gali būti sumažėjusi, tada balansinė gautinų sumų vertė yra mažinama naudojant vertės sumažėjimų sąskaitą. Nuvertėjusios paskolos ir gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgaunamos.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.7 Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Bendrovė išlaikė teisę į pinigų srautus, bet prisiėmė įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Bendrovė perleido savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleido iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleido, nei išlaikė su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleido šio turto kontrolę.

Kai Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Bendrovė yra susijusi. Bendrovės sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės ir didžiausios numanomos sumos, kurią Bendrovei gali tekti sumokėti.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas.

Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas kaip pelnas arba nuostoliai.

2.8 Atsargos

Atsargos apima atsargines detales, medžiagas ir gamtines dujas vamzdyne, naudojamas veikloje ir paslaugų teikimui, o taip pat prekes, skirtas (per)pardavimui. Atsargų sąskaitoje taip pat yra apskaitomos iš nurašyto ilgalaikio materialaus turto gautos tinkamos naudoti atliekos ar metalo laužas.

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė.

Atsargų įsigijimo savikaina

Atsargų įsigijimo savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius, kurie vėliau nėra atgaunami iš mokesčių institucijų, bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Kitos išlaidos yra įtraukiamos į atsargų savikainą tik tiek, kiek jos yra susijusios su atsargų pristatymu į vietą ir esama atsargų būkle. Prekybos nuolaidos yra atimamos nustatant įsigijimo savikainą.

Atsargų, išskyrus gamtines dujas, savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą, pagal kurį pirmiausia nurašomos anksčiausiai įsigytos tos pačios rūšies atsargos.

Gamtinių dujų vamzdyne atsargų savikaina nustatoma taikant svertinio vidurkio metodą. Vieno gamtinių dujų energijos vieneto (kWh) savikaina taikant svertinio vidurkio metodą apskaičiuojama pagal tokią formulę:
vieno gamtinių dujų energijos vieneto (kWh) savikaina = (Gamtinių dujų likutis laikotarpio pradžioje (kiekis * kaina) + gamtinių dujų pirkimai per periodą (kiekis * kaina)) / gamtinių dujų kiekio (likutis pradžioje + pirkimai per periodą).

Remiantis taip paskaičiuota gamtinių dujų kaina yra įvertinami gamtinių dujų vamzdyne likučiai ir suvartotų gamtinių dujų savikaina.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.9 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų pradinis terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.
Jei atsiranda požymių, kad pinigai ir jų ekvivalentai gali būti neatgauti, yra vertinamas vertės sumažėjimas. Vertės sumažėjimas apskaitomas to laikotarpio, kai jis atsirado, pelno/nuostolių ataskaitos veiklos sąnaudose.

2.10 Finansinės skolos

Finansinės skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio kaštus. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio pelną ar nuostolius, išskyrus kapitalizuojamas palūkanas (2.11 pastaba).

2.11 Skolinimosi išlaidos

Bendrovė skolinasi lėšas ir naudoja jas ilgo parengimo turtui įsigyti, ji turi nustatyti kapitalizuoti tinkamų skolinimosi išlaidų sumą, taikydama kapitalizacijos normą išlaidoms, patirtoms įsigyjant tą turtą. Kapitalizacijos norma turi būti skolinimosi išlaidų, susijusių su įmonės skolomis, kurios tuo laikotarpiu lieka negrąžintos, svertinis vidurkis, išskyrus skolinimąsi, kuris buvo skirtas konkrečiai ilgo parengimo turtui įsigyti. Skolinimosi išlaidos skirtos konkrečiam ilgo parengimo turtui įsigyti kapitalizuojamos atskirai. Per laikotarpį įmonės kapitalizuotų skolinimosi išlaidų suma neturi viršyti per tą laikotarpį jos patirtų skolinimosi išlaidų sumos.
Kitos palūkanų ar skolinimo išlaidos nurašomos pelno (nuostolių) ataskaitoje į sąnaudas iš karto, kai patiriamos, neatsižvelgiant į tai, ar paskola tikslinė ar ne.

2.12 Dotacijos

Dotacija – valstybės ir savivaldybės institucijų, tarptautinių organizacijų ir fondų bei kitų trečiųjų asmenų finansinė ir materialinė parama konkrečiai veiklai. Dotacijoms taip pat priskiriamas ir nemokamai gautas turtas.

Dotacijos yra pripažįstamos apskaitoje, kai Bendrovė atitinka dotacijų sutartyje nustatytas dotacijų skyrimo sąlygas ir yra pakankamas užtikrinimas, kad tokia dotacija bus gauta.

Dotacijos gali būti dviejų rūšių:

- dotacijos, susijusios su turtu;
- dotacijos, susijusios su pajamomis.

Dotacijos, susijusios su turtu jeigu Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos yra gautos ilgalaikio turto forma arba yra skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti, jos yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Dotacijų suma mažinama susijusio ilgalaikio turto apskaitinė vertė. Dotacijos pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstamos per susijusio turto naudingo tarnavimo laikotarpį mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.
Sukauptos gautinos dotacijos yra apskaitomos kitose gautinose sumose kai, vadovaujantis sutartimi, kuria Europos Komisija įsipareigoja finansuoti strateginius projektus, yra gauti tvirti įrodymai, kad finansavimas bus gautas.

Dotacijos, susijusios su pajamomis, jeigu gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijų, susijusių su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimis tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

Dotacijos, susijusios su pajamomis, pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai patiriamos susijusios sąnaudos (ar negaunamos pajamos), kurioms kompensuoti buvo skiriama dotacija, didinant kitas pajamas (arba mažinant susijusias sąnaudas). Jei dotacijų negalima susieti su patirtomis arba būsimųjų laikotarpių sąnaudomis (ar negautomis pajamomis), jos pripažįstamos pajamomis tuo laikotarpiu, kuriuo gaunamos arba Bendrovė atitinka dotacijų sutartyje nustatytas dotacijų skyrimo sąlygas ir yra pakankamas užtikrinimas, kad tokia dotacija bus gauta.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.13 Ilgalaikės išmokos darbuotojams

Nustatytų išmokų planas – išeitinės išmokos

Pagal kolektyvinės sutarties nuostatas kiekvienam iš Bendrovės išeinančiam darbuotojui, sulaukusiam pensinio amžiaus, priklauso vienkartinė išmoka. Išmokos darbuotojams yra pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi būsimų mokėjimų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą. Minėtų išmokų darbuotojams įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, naudojant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Ilgalaikio įsipareigojimo darbuotojams dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą mokėjimų laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai pripažįstami iš karto pelno/nuostolių ataskaitoje. Jie nebus perkeliami į pelną ar nuostolį būsimaisiais laikotarpiais.

Suteiktų paslaugų savikaina pripažįstama iš karto pelno/nuostolių ataskaitoje.

Nuo 2018 m. Bendrovės kolektyvinėje sutartyje nenumatytos išmokos darbuotojams už ilgalaikį darbo stažą Bendrovėje.

2.14 Pelno mokestis

Bendrovės pelno mokestis skaičiuojamas nuo einamųjų metų pelno, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Nuo 2010 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas.

Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliamų atskaitomų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. ataskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos. Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtasis mokestis atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokestinę įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiui, kuriame bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, atsižvelgiant į mokesčių tarifus, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti finansinės būklės ataskaitos datą.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje tiek, kiek yra tikimasi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio turto nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio turto dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

2.15 Nuoma

Nustatymas, ar sutartis yra nuomos sutartis, yra paremtas informacija sutarties pasirašymo datą. Yra vertinama, ar sutartis yra susijusi su specifiško turto naudojimu, bei ar sutartis suteikia teisę naudoti turtą.

Finansinė nuoma

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda perduodama Bendrovei, yra laikoma finansine nuoma. Bendrovė apskaito finansinę nuomą kaip turtą bei įsipareigojimus finansinės būklės ataskaitoje, kurių vertės yra lygios nuomojamo turto tikrajai vertei finansinės nuomos pradžioje arba minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinei vertei, jei pastaroji yra mažesnė. Skaičiuojant minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinę vertę naudojama diskonto norma yra finansinės nuomos mokėjimų palūkanų norma, kai ją galima išskirti, kitu atveju naudojama Bendrovės bendra skolinimosi palūkanų norma. Tiesioginės pradinės išlaidos yra įtraukiamos

2 Apskaitos principai (tęsinys)

į turto vertę. Finansinės nuomos mokėjimai yra padalinami tarp palūkanų sąnaudų ir neapmokėtų įsipareigojimų mažinimo. Palūkanos nustatomos taip, kad jų procentas nuo neapmokėto finansinės nuomos įsipareigojimų likučio kiekvieno mokėjimo metu būtų pastovus per visą finansinės nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos būdu įsigytam turtui skaičiuojamas nusidėvėjimas. Nusidėvėjimo skaičiavimo tvarka finansinės nuomos būdu įsigytam turtui yra analogiška kaip ir nuosavam turtui, tačiau toks turtas negali būti nudėvimas per ilgesnį nei lizingo laikotarpį, jei, pagal lizingo sutartį, sutarties laikotarpiui pasibaigus, nuosavybė nėra perduodama Bendrovei.

Veiklos nuoma

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos kaip sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

2.16 Pajamų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus nuolaidas. Pajamos apskaitomos remiantis kaupimo principu, t.y. tuomet, kai jos yra uždirbamos (parduodama produkcija arba suteikiamos paslaugos), nepriklausomai nuo pinigų gavimo laiko.

Nuo 2015 m., vadovaujantis LR Energetikos ministerijos 2013 m. gruodžio 27 d įsakymo Nr.1-245 (papildymai: 2014-04-23 d įsakymas Nr.1-94, 2014-10-14 įsakymas Nr.1-255, 2015-06-25 įsakymas Nr. 1-167, 2015-07-17 įsakymas Nr. 1-187) „Dėl gamtinių dujų apskaitos aprašo patvirtinimo" nuostatomis, gamtinių dujų prekybos Lietuvoje kiekinei apskaitai pradėta naudoti dujų energetinė vertė, kitaip vadinama dujų šilumingumu. Iki tol dujų prekyba buvo vykdoma tūrio vienetais (kubiniais metrais).

Bendrovės pajamas sudaro:

- gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos;
- dotacijos, pripažintos pajamomis (kaip aprašyta 2.12 dalyje);
- SGDT administravimo pajamos;
- kitos pajamos;
- finansinės veiklos pajamos.

Pajamos iš sistemos naudotojų už gamtinių dujų perdavimo paslaugą, pripažįstamos kas mėnesį, remiantis pateiktais duomenimis apie prie skirstymo sistemos prijungtiems sistemos naudotojams paskirstytus gamtinių dujų kiekius ir su sistemos naudotojais, kurie tiesiogiai prijungti prie perdavimo sistemos, pasirašytais perduotų gamtinių dujų aktais.

Pajamos už gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimą ir disbalanso užmokestis yra susiję su dujų srautų valdymu, siekiant užtikrinti gamtinių dujų perdavimo sistemos veikimą priimtinose slėgio ribose.

Gamtinių dujų techninio balansavimo pajamos yra susiję su dujų atsargų pokyčiais dujotiekyje ir tokių atsargų pardavimas pirkėjui yra pripažįstamas pajamomis tada, kai dujų nuosavybė perduodama pirkėjui.

Pagal Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatas Bendrovė vykdo SGD terminalo lėšų administratoriaus funkcijas. SGD terminalo lėšų administravimas vykdomas vadovaujantis VKEKK 2012 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. O3-294 patvirtintu Suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašu su vėlesniais pakeitimais ir papildymais (pavadinimas pakeistas 2015 m. gruodžio 17 d. VKEKK nutarimu Nr. 03-653 nuo 2015 m. gruodžio 18 d.). Bendrovė, rinkdama ir administruodama SGD terminalo lėšas veikia tik kaip tarpininkas valstybės vardu ir ši veikla Bendrovei nesukuria pajamų /pelno įprastinės veiklos metu. Iš SGDT lėšų mokėtojų surenkamos ir pervedamos SGDT lėšų gavėjams: SGDT operatoriui, paskirtam tiekėjui bei AB

2 Apskaitos principai (tęsinys)

„Amber Grid" SGDT lėšų dalį, skirtą SGDT lėšų administravimo sąnaudoms padengti ir laikomas Bendrovės pajamomis (17 pastaba). SGDT lėšos nelaikomos Bendrovės pajamomis / sąnaudomis ir apskaitomos kaip kitos gautinos / kitos mokėtinos sumos ir kitas finansinis turtas.

Kitos pajamos

Pelną iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo, nuomos pajamas bei netesybas ir baudas iš rangovų už ne laiku atliktus darbus, Bendrovė apskaito kaip kitas pajamas.

Finansinės veiklos pajamos

Finansinės veiklos pajamoms priskiriamos pajamos, uždirbtos iš Bendrovės finansinės veiklos, tokios kaip pelnas dėl valiutų kursų svyravimo, indėlių palūkanų pajamos, gautos baudos ir delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus, palūkanos už suteiktas paskolas pirkėjams bei pelnas iš investicijų perleidimo ir tikrosios vertės pasikeitimo.

2.17 Užsienio valiutos

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo finansinės ataskaitos sudarymo dieną yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2.18 Turto vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinio turto vertės sumažėjimas vertinamas finansinių ataskaitų sudarymo datą.

Kai paaiškėja, kad Bendrovė neatgaus visų suteiktų paskolų ir gautinų sumų pagal sutartus apmokėjimo terminus, finansinio turto, apskaityto amortizuota verte, vertės sumažėjimo ar beviltiškoms priskirtų gautinų sumų nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Ankstesniais laikotarpiais pripažinto vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas, kai šių nuostolių sumažėjimas gali būti objektyviai pagrįstas po vertės sumažėjimo apskaitymo atsitikusiais įvykiais. Toks atstatymas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai. Tačiau padidėjusi apskaitinė vertė yra padidinama tik tiek, kad neviršytų amortizuotos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimas nebūtų buvęs apskaitytas.

Kitas turtas

Bendrovės kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2.19 Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė yra kaina, kuri gali būti gauta parduodant turtą arba sumokėta suma perduodant įsipareigojimą tarp rinkos dalyvių vertinimo dieną. Bendrovė naudoja tokius vertinimo metodus, kurie yra tinkami esamomis sąlygomis ir kuriems yra pakankamai informacijos reikalingos įvertinti tikrajai vertei, maksimizuojant atitinkamų stebimų duomenų naudojimą ir minimizuojant nestebimų duomenų naudojimą.
Visas turtas ir įsipareigojimai, kuriems yra pritaikyta tikroji vertė, yra įvertinti ir atskleisti pagal tikrosios vertės hierarchiją, pateiktą žemiau. Hierarchija yra sudaryta remiantis žemiausio lygio duomenimis, kurie yra svarbūs tikrosios vertės nustatymui:
Lygis 1: tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose;

2 Apskaitos principai (tęsinys)

Lygis 2: vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;
Lygis 3: vertinimo metodikos, kuriose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.
Turtą ir įsipareigojimus, kurių tikroji vertė atskleidžiama finansinėse ataskaitose, sudaro pinigai ir pinigų ekvivalentai, iš kurių pirkėjų ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos bei paskolos. Vadovybė įvertino, kad paskolų tikroji verte 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. buvo apytikriai lygi jų balansinei vertei, kadangi už jas buvo mokamos kintamos palūkanų normos, o kito minėto finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė apytiksliai prilygsta jų apskaitinei vertei.

2.20 Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Rengdama finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybė daro tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima nusidėvėjimą ir ilagalaikio materialiojo turto vertės įvertinimą (2.5 pastaba, 4 pastaba ir 6 pastaba) ir atidėtojo pelno mokesčio turtą (2.14 pastaba ir 19 pastaba). Būsimi įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėje ataskaitoje, kai bus nustatytas.

2.21 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami, bet yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys ištekliai bus prarasti, yra labai maža.
Neapibrėžtas turtas finansinėje ataskaitoje nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.22 Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Bendrovės padėtį finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

2.23 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus tuos atvejus, kai atskiras standartas specifiškai leidžia arba reikalauja tokio užskaitymo.

3 Informacija pagal segmentus

Vadovybė gamtinių dujų perdavimo veiklą, vykdomą Bendrovėje, mato ir analizuoja kaip vieną segmentą, todėl galima teigti, kad Bendrovė veikia kaip vienas segmentas.

Visas Bendrovės ilgalaikis turtas yra Lietuvoje, kur Bendrovė vykdo savo veiklą.

Bendrovė per 2017 m. 74,15 proc. (2016 m. – 75,71 proc.) pajamų uždirbo iš Lietuvos sistemos naudotojų ir 24,21 proc. (2016 m. 24,14 proc.) pajamų sudarė pajamos gautos iš dujų transportavimo į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį.

2017 m. gruodžio 31 d., buvo trys pirkėjai, iš kurių kiekvieno atskirai gautos pardavimo pajamos viršijo 10 proc. visų Bendrovės pajamų ir viso sudarė 44.759 tūkst. eurų. Kaip nurodyta:

Pirkėjas A – 18.618 tūkst. eurų;
Pirkėjas B – 15.579 tūkst. eurų;
Pirkėjas C – 10.562 tūkst. eurų;

3 Informacija pagal segmentus (tęsinys)

2016 m. gruodžio 31 d., buvo penki pirkėjai, iš kurių kiekvieno atskirai gautos pardavimo pajamos viršijo 10 proc. visų Bendrovės pajamų ir viso sudarė 55.398 tūkst. eurų. Kaip nurodyta:

Pirkėjas A – 16.068 tūkst. eurų;
Pirkėjas B – 15.072 tūkst. eurų;
Pirkėjas C – 10.365 tūkst. eurų;
Pirkėjas D – 6.990 tūkst. eurų;
Pirkėjas E – 6.903 tūkst. eurų.

4 Apskaitos politikos pasikeitimai ir palyginamųjų duomenų koregavimas

Iki 2017 m. gruodžio 31 d. ilgalaikis materialusis turtas buvo apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Nuo 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovei pakeitus apskaitos politiką pagal UAB „EPSO - G" įmonių grupėje taikomus ilgalaikio turto apskaitos principus, ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Bendrovės vadovybės manymu, apskaičius turtą perkainota verte ilgalaikio turto ekonominė vertė bus teisingiau atspindėta. Bendrovė taikė 8TAS „Apskaitos politika, vertinimų pasikeitimas ir klaidos" numatytą išimtį apskaityti šį apskaitos politikos pakeitimą kaip perkainojimą tais finansiniais metais kai jis buvo atliktas. Dėl šio apskaitos politikos pasikeitimo vienai akcijai tenkantis pelnas sumažėjo 0,2 euro ir 2017 m. gruodžio 31 d. buvo lygus 0,06 eur nuostoliui už vieną akciją.

Nuo 2017 m. Bendrovė pakeitė dotacijų apskaitos atvaizdavimo politiką. Iki 2017 m. dotacijos už ilgalaikį turtą buvo apskaitomos ateinančių laikotarpių pajamų finansinės būklės ataskaitos straipsnyje, o nuo 2017 m. dotacijos apskaitomos mažinant susijusio turto balansinę vertę. Vadovybė taip pat įvertino dotacijų, gautų ilgalaikio materialiojo turto įsigijimui finansuoti, pinigų srautų pobūdį ir nustatė, kad šie pinigų srautai turėtų būti apskaityti investicinės veiklos pinigų srautų straipsnyje, pateikiant prie pinigų išmokų ilgalaikio materialiojo turto įsigijimui. Tokiu būdu būtų užtikrintas nuoseklumas pinigų srautų ataskaitoje ir finansinės padėties ataskaitoje. Šis pakeitimas buvo pritaikytas retrospektyviai ir palyginamieji skaičiai buvo pakoreguoti. Šis pakeitimas neturėjo įtakos pelno (nuostolių) ataskaitai. Žemiau pateikiama šio pakeitimo įtakos finansinės būklės ataskaitos ir pinigų srautų ataskaitos straipsniams informacija.

4 Apskaitos politikos pasikeitimai ir palyginamųjų duomenų koregavimas

	2016 m. gruodžio 31 d. likučiai prieš apskaitos politikos	Apskaitos politikos pakeitimo įtaka	2016 m. gruodžio 31 d. likučiai po apskaitos politikos	2016 m. sausio 1 d. likučiai prieš apskaitos politikos	Apskaitos politikos pakeitimo įtaka	2016 m. sausio 1 d. likučiai po apskaitos politikos
Ilgalaikis turtas	**348.039**	**(62.915)**	**285.124**	**354.689**	**(61.271)**	**293.418**
Nematerialusis turtas	631	-	631	801	-	801
Ilgalaikis materialusis turtas	347.408	(62.915)	284.493	353.888	(61.271)	292.617
Žemė	125	-	125	113	-	113
Pastatai	6.244	(228)	6.016	6.544	(238)	6.306
Statiniai ir įrenginiai	269.909	(55.945)	213.964	278.615	(57.372)	221.243
Mašinos ir įrengimai	55.565	(2.597)	52.968	60.078	(2.683)	57.395
Transporto priemonės	1.100	-	1.100	1.216	-	1.216
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	3.328	(426)	2.902	4.230	(512)	3.718
Nebaigta statyba	11.137	(3.719)	7.418	3.092	(466)	2.626
Ateinančių laikotarpių pajamos	**64.450**	**(62.915)**	**1.535**	**62.885**	**(61.271)**	**1.569**
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(14.308)	17.950	3.642	(53.069)	9.089	(43.980)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	(39.681)	(17.950)	(57.631)	49.435	(9.089)	40.346

5 Ilgalaikis nematerialus turtas

Nematerialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius (be dotuoto turto):

	Patentai, licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
2015 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	**173**	**581**	**47**	**801**
Įsigijimai	44	102	-	146
Nurašymai	-	-	-	-
Amortizacija	(92)	(210)	(14)	(316)
2016 m. gruodžio 31 d.	**125**	**473**	**33**	**631**
Įsigijimo vertė	450	1.129	97	1.676
Sukaupta amortizacija	(325)	(656)	(64)	(1.045)
2016 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	**125**	**473**	**33**	**631**
Įsigijimai	20	734	-	754
Įsigijimų sudengimas su dotacijomis	-	(90)	-	(90)
Nurašymai	-	-	-	-
Amortizacija	(63)	(210)	(14)	(287)
2017 m. gruodžio 31 d.	**82**	**907**	**19**	**1.008**
Įsigijimo vertė	82	907	19	1.008
Sukaupta amortizacija	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	**82**	**907**	**19**	**1.008**

Dalis Bendrovės nematerialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 0 tūkst. eurų, (2016 m. 81 tūkst. eurų) visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojama veikloje.

6 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius (be dotuoto turto):

	Žemė	Pastatai	Statiniai ir įrenginiai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2015 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė (koreguota)	**113**	**6.306**	**221.243**	**57.395**	**1.216**	**3.718**	**2.626**	**292.617**
Įsigijimai	11	-	1	147	256	387	6.873	7.675
Perleistas ir nurašytas	-	-	(7)	-	-	(22)	-	(29)
Perkeltas iš atsargų	-	-	-	-	-	477	-	477
Perkeltas į atsargas	-	-	(12)	-	-	-	-	(12)
Perklasifikavimai	1	-	1.308	257	30	(67)	(1.529)	-
Vertės sumažėjimas	-	(25)	(102)	-	-	-	(552)	(679)
Nusidėvėjimas	-	(275)	(8.467)	(4.831)	(402)	(1.591)	-	(15.556)
2016 m. gruodžio 31 d.	**125**	**6.016**	**213.964**	**52.968**	**1.100**	**2.902**	**7.418**	**284.493**
Įsigijimo vertė	125	9.051	364.899	94.817	4.988	18.588	7.418	499.887
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(3.035)	(150.935)	(41.849)	(3.888)	(15.686)	-	(215.393)
2016 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė (koreguota)	**125**	**6.016**	**213.964**	**52.968**	**1.100**	**2.902**	**7.418**	**284.494**
Įsigijimai	-	-	3	244	262	251	6,460	7,220
Perleistas ir nurašytas	-	-	-	-	-	(24)	-	(24)
Perkeltas iš atsargų	-	-	-	-	-	-	-	-
Perkeltas į atsargas	-	-	-	-	-	(61)	-	(61)
Perklasifikavimai	-	-	3.572	1.814	-	247	(5.633)	-
Prkainojimo (nuostolis)	-	(289)	(35.162)	(55)	-	-	-	(35.506)
Nusidėvėjimas	-	(263)	(7.406)	(4.860)	(363)	(1.257)	-	(14.149)
2017 m. gruodžio 31 d.	**125**	**5.464**	**174.971**	**50.111**	**999**	**2.058**	**8.245**	**241.973**
Įsigijimo vertė	125	5.464	174.971	50.111	999	2.058	8.245	241.973
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	**125**	**5.464**	**174.971**	**50.111**	**999**	**2.058**	**8.245**	**241.973**

2017 m. dotacijos apskaitomos mažinant susijusio turto balansinę vertę pasiskirstė taip:

	Žemė	Pastatai	Statiniai ir įrenginiai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2016	-	-	-	-	-	(30)	(3.545)	(3.575)
2017	-	-	-	-	-	-	(4.414)	(4.414)

Dalis Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2017 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 0,4 tūkst. eurų (2016 m. 17.286 tūkst. eurų), yra visiškai nusidėvėjęs, tačiau vis dar naudojamas veikloje.

Bendrovė per 2017 m. ilgalaikiam turtui priskyrė (kapitalizavo) dalį t.y. 35 tūkst. eurų (2016 m. - 27 tūkst. eurų) su skolinimusi susijusių sąnaudų (palūkanų). 2017 m. metinė palūkanų kapitalizavimo norma buvo 0,438 % (2016 m. - 0,432%).

2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ilgalaikio materialiojo turto apskaitai taikė savikainos modelį ir Bendrovės vadovybė vertino ar balanso datai buvo ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo požymių. Pagal vadovybės įvertinimą 2016 m. gruodžio 31 d. turto vertės sumažėjimo požymių nebuvo.

Bendrovė, atsižvelgdama į UAB „EPSO-G" įmonių grupėje taikomus ilgalaikio materialiojo turto apskaitos principus, perėjo nuo ilgalaikio materialiojo turto apskaitos savikainos metodu prie šio turto apskaitos perkainotos vertės metodu. Dėl Bendrovės veikloje naudojamo turto specifikos, ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės nustatymui buvo pasirinktas pajamų metodas, vertės skaičiavimui taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą. Bendrovės vadovybė atliko ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės nustaymą pasitelkdama Bendrovės

6 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

specialistus, o taip pat išorinius konsultantus, ten kur manė jų įsitraukimas yra reikalingas. Buvo nustatyta pinigus kuriančio vieneto – viso Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė apskaitė 35.507 tūkst. eurų ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo nuostolį. Šį perkainojimo nuostolį daugiausiai sąlygojo tam tikrų vadovybės vertinamų prielaidų pasikeitimas:

- Dėl veiklos efektyvumo susidariusio Bendrovės pelno, viršijančio investicijų grąžą nesitikima pasilikti ir jis bus ateityje grąžinamas sistemos naudotojams (sumažinant paslaugų kainas);
- Patikslinta prognozuojama investicijų grąža naujam reguliavimo periodui 2019 -2023 m., bei vėlesniam tęstiniam pinigų srautui;
- Patikslinta prielaida, kad tranzito paslaugoms ateityje bus nustatyta reguliuojama investicijų grąža remiantis tokiais pat principais kaip ir perdavimo paslaugoms.

Būsimuose numatytuose pinigų srautuose buvo įvertintas prognozuojamas reguliuojamos investicijų grąžos normos pokytis (sumažėjimas) naujame gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų reguliavimo periode nuo 2019 m. Investicijų grąžos norma šiam periodui buvo suprognozuota, remiantis VKEKK 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 patvirtintos investicijų grąžos normos nustatymo metodikos (toliau – Metodika) nuostatomis. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu neįmanoma tiksliai suprognozuoti rodiklių, kurie bus naudojami pagal Metodiką investicijų grąžos normos nustatymui po 2022 m., diskontuotai tęstinumo vertei apskaičiuoti investicijų grąžos norma buvo prilyginta šiuo metu galiojančiai diskonto normai prieš mokesčius.

Turto generuojami grynieji pinigų srautai buvo diskontuoti Bendrovės suskaičiuota diskonto norma (WACC po mokesčių), kuri lygi 5,11 %.

35.507 tūkst. eurų ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo nuostolis buvo proporcingai alokuojamas tiems turto vienetams, kurių balansinė vertė yra didesnė už reguliuojamo turto bazę, nes pagal esamą reguliacinės veiklos tvarką vadovybės vertinimu toks turto vertės perviršis negeneruos būsimų pinigų srautų

Diskonto normos dydžio, VKEKK nustatomos turto grąžos normos, o taip pat ir pasikeitimai reguliavimo aplinkoje labiausiai įtakoja Bendrovės atsiperkamąją ilgalaikio turto vertę.

Lentelėje pateikta kiekybinė informacija apie pagrindinius reikšmingiausius rinkoje nestebimus duomenis, naudotus ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės pagal 3-ąjį vertinimo hierarchijos lygį nustatymui:

Vertinamo ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė 2017 gruodžio 31 d.*	**Rinkoje nestebimi duomenys**	**Duomenys naudoti vertinime**	**Naudotų duomenų galimos jautrumo ribos**	**Naudotų duomenų ir tikrosios vertės ryšys**
272.986	Pomokestinė diskonto norma	5.1%	4,85% - 5,35%	Kuo aukštesnė diskonto norma, tuo mažesnė turto tikroji vertė
	Investicijų grąžos norma 2019-2022 m. reguliavimo periodui	3.9%	3.8% - 4.5%	Kuo aukštenė investicijų grąžos norma, tuo aukštesnė turto tikroji vertė
	Investicijų grąžos norma po 2022 m.	6%	5,7% - 6,3%	Kuo aukštenė investicijų grąžos norma, tuo aukštesnė turto tikroji vertė
	Tęstinio srauto augimo norma	1%	0% - 2%	Kuo aukštesnė tęstinio srauto augimo norma, tuo aukštesnė turto tikroji vertė

**Vertė tų ilgalaikio materialiojo turto vienetų, kurie buvo vertinami pajamų metodu*

6 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė atliko turto vertinimo rezultato jautrumo analizę šioms pagrindinėms taikytoms prielaidoms, jas keičiant, o kitus kintamuosius laikant pastoviais:

Jautrumas diskonto normos pokyčiui procentiniais punktais:

Diskonto normos pokytis	Vertinamo ilgalaikio materialiojo turto vertė pagal pajamų metodą	Įtaka pelnui prieš mokesčius	Įtaka bendrųjų pajamų ataskaitai / Perkainojimo rezervui prieš mokesčius
+0,25%	233.251	(39.734)	-
-0,25%	242.021	(30.965)	-

Bendrovės nuomone diskonto norma gali pasikeisti, pasikeitus rodiklių, sudarančių WACC (vidutiniai svertiniai kapitalo kaštai) dydžiui. WACC dydis jautrus bendriems pokyčiams ekonomikoje ir finansų sektoriuje. Šiuo metu nėra pagrindo teigti, kad artimiausiais metais tokie pokyčiai galėtų įvykti, todėl prielaidų (rodiklių svyravimo) neapibrėžtumas minimalus. Ilguoju laikotarpiu, Bendrovės vertinimu, šis neapibrėžtumas išliks, nors kiekvienų metų pabaigoje bus atliekama WACC prielaidų tikslinimas.

Jautrumas investicijų grąžos pokyčiui procentiniais punktais 2019 - 2022 metais:

Investicijų grąžos pokytis 2019 -2022 metais	Vertinamo ilgalaikio materialiojo turto vertė pagal pajamų metodą	Įtaka pelnui prieš mokesčius	Įtaka bendrųjų pajamų ataskaitai / Perkainojimo rezervui prieš mokesčius
+0,6%	240.425	(32.560)	-
-0,1%	236.988	(35.998)	-

Investicijų grąžą naujam kainų reguliavimo periodui nustatys Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaudamasi Metodikos nuostatomis. Galima grąžos norma suprognozuota pakankamai konservatyviai, t. y. būsimuose pinigų srautuose įvertinta iš esmės minimali grąžos norma, todėl jos pokyčio jautrumo intervalas netolygus – daroma prielaida, kad padidėjus paskolų palūkanų normoms, grąža gali padidėti 0,6 procentinio punkto. Kiekvienų metų pabaigoje Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija tikslins investicijų grąžos normos dydį.

Jautrumas investicijų grąžos pokyčiui procentiniais punktais tęstiniam srautui:

Investicijų grąžos pokytis tęstiniam srautui	Vertinamo ilgalaikio materialiojo turto vertė pagal pajamų metodą	Įtaka pelnui prieš mokesčius	Įtaka bendrųjų pajamų ataskaitai / Perkainojimo rezervui prieš mokesčius
+0,3%	247.984	(25.001)	-
-0,3%	226.973	(46.012)	-

Diskontuojant pinigų srautus po 2022 m. buvo suvienodinta prognozuojama investicijų grąža ir diskonto norma, todėl investicijų grąžos jautrumo pokyčio priežastys yra tos pačios kaip ir aukščiau nurodytosios diskonto normos pokyčio jautrumo priežastys.

Jautrumas pastovaus augimo koeficiento pokyčiui procentiniais punktais:

Pastovaus augimo koeficiento pokytis	Vertinamo ilgalaikio materialiojo turto vertė pagal pajamų metodą	Įtaka pelnui prieš mokesčius	Įtaka bendrųjų pajamų ataskaitai / Perkainojimo rezervui prieš mokesčius
+1%	304.996	-	32.011
-1%	196.379	(76.607)	-

Neapibrėžtumai, susiję su pastovaus augimo koeficiento nustatymo prielaidomis, sumažės po 2021 m. (po dujotiekio jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos užbaigimo, Bendros regioninės dujų rinkos suformavimo) arba aiškėjant bendriems pokyčiams ekonomikoje.

6 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Didžiausi Bendrovės nebaigtos statybos objektai 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d.:

Objektas	2017 m. gruodžio 31 d. prieš sudengimą su gautomis dotacijomis	2017 m. gruodžio 31 d. po sudengimo su gautomis dotacijomis	2016 m. gruodžio 31 d. prieš sudengimą su gautomis dotacijomis	2016 m. gruodžio 31 d. po sudengimo su gautomis dotacijomis
Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos projekto įgyvendinimas Lietuvos Respublikos teritorijoje	6.517	3.998	6.262	3.744
Panevėžio kompresorinės stoties modernizavimas	1.150	605	1.861	959
Kontrolinių įtaisų paleidimo ir priėmimo kamerų įrengimas	3.530	1.776	-	-
Jonavos ir Alytaus DSS rekonstrukcija	2.282	1.146	-	-
Magistralinių dujotiekių čiaupų mazgų keitimas	-	-	1.765	1.765
Magistralinio dujotiekio Vilnius-Kaunas ir Kaunas-Šakiai jungties statyba	551	551	551	551
Magistralinių dujotiekių katodinės saugos priežiūros automatizavimas įdiegiant nuotolinio stebėjimo ir valdymo sistemą	146	77	430	215
Kiti	892	672	848	764
[1] Atimti: nebaigtos statybos sumų vertės sumažėjimas	(580)	(580)	(580)	(580)
	14.488	**8.245**	**11.137**	**7.418**

[1] Projekto „Magistralinio dujotiekio Vilnius-Kaunas ir Kaunas-Šakiai jungties statyba" (teritorijų planavimo ir projektavimo paslaugos) vertės sumažėjimas atliktas 551 tūkst. eurų sumai, nes dujotiekio statyba nukelta vėlesniems laikotarpiams ir atsirado neapibrėžtumų dėl jos finansavimo klausimo išsprendimo bei tolimesnio vystymo.

7 Atsargos

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Žaliavos, atsarginės dalys ir kitos atsargos	618	708
Gamtinės dujos	1.814	1.074
Turtas, skirtas perparduoti	14	13
Atsargos, bendrąja verte	2.446	1.795
Atimti: vertės sumažėjimas	(418)	(435)
	2.028	**1.360**

Gamtinių dujų atsargų 2017 m. gruodžio 31 d. pokytį įtakojo gamtinių dujų pirkimo kainos padidėjimas.

Bendrovės atsargų, apskaitytų grynąja realizacine verte, įsigijimo savikaina 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 618 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 708 tūkst. eurų.). Atsargų vertės sumažėjimas įtrauktas į kitas sąnaudas. Bendrovė 2017 m. iš ilgalaikio turto iškėlė 61 tūkst. eurų avarinio rezervo atsargų į trumpalaikį turtą (2.5 pastaba ir 6 pastaba) „Žaliavos, atsarginės dalys ir kitos atsargos", kurios atitinka trumpalaikio turto pripažinimo kriterijus (2016 m. iš trumpalaikio turto „Žaliavos, atsarginės dalys ir kitos atsargos" iškėlė avarinio rezervo atsargas į ilgalaikį turtą, kurios atitinka ilgalaikio turto pripažinimo kriterijus 477 tūkst. eurų sumai).

8 Gautinos sumos

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės iš pirkėjų gautinos sumos		
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	998	-
Trumpalaikės iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos		
Gautinos sumos už gamtinių dujų perdavimą	7.499	6.859
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	43	15
Atimti: gautinų sumų vertės sumažėjimas	(57)	(16)
Iš pirkėjų gautinos sumos, iš viso	8.483	6.858
Gautinos ir sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos (2.16 pastaba)	14.186	13.279
Gautinos dotacijos	4.124	3.488
Sukauptos pajamos už gamtinių dujų transportavimą	575	1.676
Kitos gautinos sumos	189	143
	27.557	**25.444**

Ilgalaikę iš pirkėjų gautiną 998 tūkst. eurų sumą sudaro UAB „Intergas" prijungimo įmoka, kuri turi būti sumokėta iki 2021 m. gruodžio 31 d. Įsipareigojimo vykdymo užtikrinimui yra gauta banko garantija.
Iš pirkėjų gautinos sumos yra be palūkanų ir įprastai jų apmokėjimo terminas yra 15 kalendorinių dienų. Didžioji dalis gautinų sumų buvo apmokėta 2018 m. sausio mėn. pradžioje. 2017 m. šilumos gamybos bendrovei UAB „Geoterma" buvo suformuotas 41 tūkst. eurų vertės sumažėjimas. Daugiau informacijos apie UAB „Geoterma" įsipareigojimus žr. 23 pastaboje „Įsipareigojimai ir neapibrėžtumai".

2017 m. gruodžio 31 d. gautinoje administruojamų SGD terminalo lėšų sumoje pradelsta apmokėti suma sudaro 3.914 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 3.834 tūkst. eurų), iš kurių AB „Achema" pradelsė 3.745 tūkst. eurų (2016 m. – 3.394 tūkst.eurų), UAB „Lietuvos cukrus" 66 tūkst. eurų ir UAB „Geoterma" 65 tūkst. eurų. Daugiau informacijos apie AB „Achema" ir UAB „Geoterma" įsipareigojimus žr. 23 pastaboje „Įsipareigojimai ir neapibrėžtumai".

Bendrovės gautinoms sumoms ir kitoms gautinoms sumoms apskaityto vertės sumažėjimo judėjimas:

	Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas
2017 m. gruodžio 31 d. likutis	57
2016 m. gruodžio 31 d. likutis	16

Bendrovės iš pirkėjų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų, kurios nelaikomos nuvertėjusiomis, senėjimą 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė:

	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas					
		mažiau nei 30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181-360 dienų	daugiau nei 360 dienų	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d	23.598	2.057	882	-	29	991	27.557
2016 m. gruodžio 31 d.	21.484	1.937	1.052	-	-	971	25.444

9 Kitas finansinis turtas

Bendrovės Kitą finansinį turtą 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė piniginės lėšos, gautos iš gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos, trumpiau vadinamos SGD terminalo lėšomis. Minėtos lėšos yra gautos iš sistemos naudotojų, laikomos teisės aktų reikalavimus atitinkančioje atskirose SGD terminalo lėšų banko sąskaitose ir skirtos išmokėti SGD terminalo lėšų gavėjams: SGD terminalo operatoriui (AB „Klaipėdos nafta"), paskirtajam tiekėjui (UAB „Litgas") bei AB „Amber Grid" SGD terminalo lėšų administravimo sąnaudoms padengti. 2016 m. lapkričio 17 d. VKEKK nutarimu Nr. O3-369 nustatė gamtinių dujų tiekimo saugumo

9 Kitas finansinis turtas (tęsinys)

papildomus dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos dydžius, kurie taikomi gamtinių dujų sistemos naudotojams už gamtinių dujų vartojimo pajėgumus, reikalingus jų maksimaliems gamtinių dujų paros poreikiams užtikrinti pristatymo vietose, nuo 2017 m. sausio 1 d.
2017 m. gegužės 15 d. VKEKK nutarimu Nr. O3E-145 nustatyta gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos, kuri sistemos naudotojams pradėta taikyti nuo 2017 m. liepos 1 dienos.

10 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke	6.726	13.966
	6.726	**13.966**

Bendrovė grynųjų pinigų likučius laiko bankų sąskaitose. Grynųjų pinigų likutis 2017 m. gruodžio 31 d. sumažėjo daugiausiai dėl ankščiau laiko grąžintos ilgalaikės paskolos bei Bendrovės iždo valdymo, kurio tikslas minimalūs grynųjų pinigų likučiai. Todėl, jei būtų galimybė ir susidarytų palankios rinkos sąlygos, Bendrovė grynųjų pinigų likučius investuotų į trumpo laikotarpio indėlius. 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė indėlių sutarčių nebuvo sudariusi. Bendrovė 2017 m. gruodžio 31 d. grynųjų pinigų likučius laikė bankuose, kurių ilgalaikis skolinimosi reitingas užsienio valiuta pagal Moody's buvo ne blogesnis nei A1, pagal Standart&Poors ne blogesnis nei A ir pagal Fitch Ratings ne blogesnis nei A. Šios ribos atitinka aukštesnįjį investicinį reitingą.
Žemiau pateiktame sąraše nurodyti bankų, kuriuose Bendrovė 2017 m gruodžio 31 d. laikė grynųjų pinigų likučius, ilgalaikio skolinimosi reitingai užsienio valiuta:

Bankas	Pinigų likutis banko sąskaitose 2017 m. gruodžio 31 d.	Kredito agentūra		
		Moody's	Standart&Poors	Fitch Ratings
AB SEB bankas[1)]	928	Aa3	A+	AA-
„Swedbank", AB[1)]	2.087	Aa3	AA-	AA-
Danske Bank A/S Lietuvos filialas	900	A2	A	A
OP Corporate Bank plc Lietuvos filialas	2.111	Aa3	AA-	
Luminor Bank AB[2)]	700			

[1)] Reitingai pateikti apie motininius bankus 2017 m. gruodžio 31 d. būklei;
[2)] Luminor Bank AB įsteigtas 2017 m. spalio 1 d. sujungus Nordea ir DNB bankų padalinius Baltijos šalyse. Luminor Bank AB 2017 m. gruodžio 31 d. kredito agentūros reitingų nebuvo suteikusios.

11 Rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo.

Bendrovėje privalomas rezervas yra 5.173 tūkst. eurų ir tai sudaro 10 proc. įstatinio kapitalo (2016 m. - 5.173 tūkst. eurų ir tai sudarė 10 proc. įstatinio kapitalo).

Kiti rezervai

Kiti rezervai yra formuojami pagal metinio akcininkų susirinkimo nutarimą dėl pelno paskirstymo. Šie rezervai gali būti naudojami tik visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams, nukreiptiems į verslo plėtrą.

12 Paskolos

2017 m. vasario ir balandžio mėn. Bendrovė ankščiau laiko grąžino dalį (16.444 tūkst. eurų) „Swedbank", AB ilgalaikės paskolos. Po šio mokėjimo negrąžinta paskolos „Swedbank", AB dalis sudaro 52.222 tūkst. eurų.

12 Paskolos(tęsinys)

2015 m. gruodžio 22 d. Bendrovė sudarė sutartį su Europos Investicijų Banku (European Investment Bank) dėl galimybės pasiskolinti iki 28.000 tūkst. eurų iki 20 metų laikotarpiui. Sutartis nustojo galioti 2017 m. gruodžio 21 d. 2017 m. gruodžio 31 d. būklei paskola nebuvo panaudota.

Apyvartinių lėšų subalansavimui Bendrovė 2017 m. kovo 1 d. sudarė iki 10.000 tūkst. eurų kredito limito sąskaitoje (overdrafto) sutartį. 2017 m. gruodžio 31 d. kredito limitas sąskaitoje (overdraftas) nebuvo panaudotas.

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos		
Paskolos iš Lietuvos kredito institucijų	34.333	57.222
Paskolos iš tarptautinių finansinių institucijų	25.000	25.000
Trumpalaikės paskolos		
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	17.889	11.444
	77.222	**93.666**

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės turimų paskolų vidutinė metinė svertinė palūkanų norma sudarė 0,438 proc., o 2016 m. gruodžio 31 d. - 0,432 proc. Palūkanų norma susieta su nuo 3 iki 6 mėn. EURIBOR kintama dalimi.
Ilgalaikių paskolų sutartiniai grąžinimo terminai:

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
	Paskola su fiksuota palūkanų norma	Paskola su fiksuota palūkanų norma	Paskola su kintama palūkanų norma	Paskola su kintama palūkanų norma
2017 m.	-	-	-	11.444
2018 m.	-	-	17.889	22.888
2019 m.	-	-	23.976	23.976
2020 m.	-	-	13.618	13.618
2021 m.	-	-	2.174	2.174
2022 m.	-	-	2.174	2.174
2023 m.	-	-	2.174	2.174
2024 m.	-	-	2.174	2.174
2025 m.	-	-	2.174	2.174
2026 m.	-	-	2.174	2.174
2027 m.	-	-	2.174	2.174
2028 m.	-	-	2.174	2.174
2029 m.	-	-	2.174	2.174
2030 m.	-	-	2.173	2.174
	-	-	**77.222**	**93.666**

Visos Bendrovės paskolos yra gautos eurais, todėl 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. negrąžintų paskolų likučiai yra išreikšti eurais, neįtakojant valiutų kursų pokyčių.
Nėra jokių trečiųjų šalių garantijų ar Bendrovės įkeisto turto, kaip užstato už bankų paskolas.

Grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų 2017 m. ir 2016 m. suderinimas:

	Pinigai	Paskolos	Iš viso
Grynoji skola 2016 m. gruodžio 31 d.	**13.966**	**(93.666)**	**(79.700)**
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas)	(7.240)	-	(7.240)
(Gauta) paskola	-	-	-
Grąžinta paskola	-	16.444	16.444
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	-	-
Grynoji skola 2017 m. gruodžio 31 d.	**6.726**	**(77.222)**	**(70.496)**

13 Ateinančių laikotarpių pajamos

	Atidėtosios pajamos	Dotacijos susijusios su pajamomis	Iš viso
Likutis laikotarpio pabaigoje 2016 m. gruodžio 31 d.	**1.535**	-	**1.535**
Gauta/gautina	-	7	-
Amortizacija	(34)	(7)	(41)
Likutis laikotarpio pabaigoje 2017 m. gruodžio 31 d.	**1.501**	-	**1.501**

Ateinančių laikotarpių pajamose apskaityta 1.501 tūkst. eurų (2016 m. – 1.535 tūkst. eurų) naujų vartotojų prijungimo prie dujų perdavimo sistemos lėšos (pagal taikomą apskaitos politiką iki 2009 m. liepos 1 dienos).

14 Ilgalaikės išmokos darbuotojams

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės vienkartinių išmokų išeinantiems iš įmonės darbuotojams, sulaukusiems pensinio amžiaus, įsipareigojimas sudarė 412 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 413 tūkst. eurų), kitų ilgalaikių išmokų darbuotojams dėl ilgalaikio darbo stažo įsipareigojimų 2018 m. kolektyvinėje sutartyje nėra. (2016 m. gruodžio 31 d. – 93 tūkst. eurų).

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Bendrovės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos žemiau:

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Diskonto norma	1,5 %	1,5 %
Metinis darbuotojų kaitos rodiklis	6 %	5 %
Metinis atlyginimo padidėjimas	2 %	2 %
Vidutinis amžius likęs iki pensijos	19,18	19,77

15 Prekybos skolos

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Tiekėjams pagal investicijų programą (nauja statyba)	1	8
Tiekėjams pagal investicijų programą (rekonstrukcija)	8.152	3.814
Paslaugų tiekėjams	907	828
Ilgalaikio turto remonto tiekėjams	352	381
Gamtinių dujų tiekėjams	522	663
	9.934	**5.694**

Aukščiau minimos prekybos skolos yra be palūkanų ir didžiosios jų dalies apmokėjimo terminas yra nuo 30 iki 60 dienų.

16 Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Mokėtinos administruojamos SGD terminalo lėšos (2.16 pastaba)	11.356	11.468
Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos [1]	2.924	3.696
Mokėtinas nekilnojamo turto mokestis (NTM)	432	423
Mokėtinas pridėtinės vertė mokestis (PVM)	286	165
Kitos mokėtinos sumos	267	398
	15.265	**16.150**

[1] Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos yra apskaitomos tuomet, kai gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojams išrašoma PVM sąskaita faktūra. Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos yra priskiriamos mokėtinų SGD terminalo lėšų sąskaitai tuomet, kai AB „Klaipėdos nafta" ir UAB „Litgas" išrašo Bendrovei PVM sąskaitą faktūrą gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomai dedamajai prie gamtinių dujų perdavimo kainos.

17 Pajamos

Bendrovės pajamas sudaro:

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos teritorijoje	57.013	59.878
Balansavimo pajamos perdavimo sistemoje	6.964	6.613
Dotacijos, pripažintos pajamomis	41	51
SGDT lėšų administravimo pajamos	114	145
Kitos pajamos	190	55
	64.322	**66.742**

18 Finansinė veikla

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Palūkanų pajamos	9	2
Delspinigių pajamos	20	75
Kitos	-	-
Finansinės veiklos pajamų iš viso	29	77
Paskolų palūkanų sąnaudos	368	557
Kitos finansinės sąnaudos	-	4
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	368	561
Finansinės veiklos grynasis rezultatas	**(339)**	**(484)**

19 Pelno mokestis

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:		
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo ir vertės sumažėjimo nuostoliai	23.466	19.057
Atostoginių sukaupimas	56	51
Ilgalaikių išmokų darbuotojams sukaupimas	62	75
Nepanaudotų investicijų lengvatų likutis	1.134	2.708
Atidėtojo pelno mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	**24.718**	**21.891**
Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas	-	-
Atimti: atidėtojo pelno mokesčio turtas dengiamas su atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimu	24.718	21.891
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas:		
Ilgalaikio materialiojo turto finansinės ir mokestinės bazės skirtumas	(26.272)	(27.609)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte	**(1.554)**	**(5.718)**

Pagal Pelno mokesčio įstatymo (toliau – Įstatymo) nuostatas, įsigaliojusias 2009 m. sausio 1 d., investicijoms į Įstatyme nustatytus kriterijus atitinkantį ilgalaikį turtą gali būti taikoma pelno mokesčio lengvata. Bendrovė apskaičiuodama 2017 m. pelno mokestį pasinaudojo minėta lengvata ir susimažino 2017 m. pelno mokesčio sąnaudas bendra 1.955 tūkst. eurų suma (2016 m. – 2.157 tūkst. eurų suma).

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje yra sudengiami, nes yra susiję su ta pačia mokesčių administravimo institucija.
Skaičiuodama atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimo komponentus 2017 m. ir 2016 m. Bendrovė taikė 15 proc. pelno mokesčio tarifą.
Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos suderintos su pelno mokesčio sąnaudomis, kurios būtų gautos taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį, taip:

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	(12.055)	24.280
Pelno mokesčio (sąnaudos), taikant galiojantį pelno mokesčio tarifą	1.808	(3.642)
Neatskaitomos sąnaudos	18	(157)
Pelno mokesčio lengvata	477	521
Kita	(94)	(72)
Ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimai	(15)	(2)
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	**2.194**	**(3.352)**

20 Pelnas, tenkantis vienai akcijai

Pelnas arba nuostolis, tenkantis vienai akcijai, atspindi grynąjį pelną ar nuostolį, padalintą iš svertinio vidutinio akcijų skaičiaus. Nėra jokių pelną ar nuostolį, tenkantį vienai akcijai, mažinančių instrumentų, todėl pagrindinis ir sąlyginis pelnas ar nuostolis, tenkantis vienai akcijai, sutampa. Pelno arba nuostolio, tenkančio vienai akcijai, apskaičiavimas yra pateikiamas žemiau:

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Akcininkams priskiriamas grynasis pelnas (nuostolis) (tūkst. eurų)	(9.861)	20.928
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	178.383	178.383
Pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai (eurai)	(0,06)	0,12

21 Pinigų srautai iš investicinės ir finansinės veiklos

2017 m. skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus buvo įvertintas Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 4.331 tūkst. eurų, avarinės atsargos sandėlyje iš ilgalaikio turto perklasifikuotos į trumpalaikį turtą 61 tūkst. eurų ir kapitalizuotos palūkanos 35 tūkst. eurų (2016 m. skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus buvo įvertintas Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 2.502 tūkst. eurų, avarinės atsargos sandėlyje iš trumpalaikio turto perklasifikuotos į ilgalaikį turtą 477 tūkst. eurų ir kapitalizuotos palūkanos 27 tūkst. eurų).

Skaičiuojant gautas dotacijas 2017 m. investicinės veiklos pinigų srautuose buvo įvertintas Bendrovės gautinų dotacijų pasikeitimas 635 tūkst. eurų (2016 m. - buvo įvertintas Bendrovės gautinų dotacijų pasikeitimas 14.402 tūkst. eurų).

22 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas

Likvidumo rizika

Siekiant įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus, Bendrovė palaiko pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį. Likvidumo rizika valdoma nuolat atliekant trumpalaikes ir ilgalaikes Bendrovės pinigų srautų prognozes. Jei tai yra reikalinga, Bendrovė, atsižvelgdama į prognozes priima mokumą užtikrinančius sprendimus.
Bendrovės likvidumo rodikliai, eliminavus administruojamų SGD terminalo lėšų įtaką 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. atitinkamai sudarė:

	2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
Bendrojo likvidumo rodiklis	0,68	1,35
Greitojo padengimo rodiklis	0,62	1,28

Žemiau pateikta lentelė apibendrina finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (mokėjimai pagal grafiką įskaitant palūkanas):

	Per 20 kalendorinių dienų	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	124	18.096	42.606	17.841	78.667
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	11.356[1)]	780	-	-	-	12.136
Prekybos mokėtinos sumos	-	9.934	-	-	-	9.934
2017 m. gruodžio 31 d. likutis	**11.366**	**10.838**	**18.096**	**52.606**	**17.841**	**100.737**
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	140	11.714	63.555	20.131	95.540
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	11.468*	652	-	-	-	12.120
Prekybos mokėtinos sumos	-	5.694	-	-	-	5.694
2016 m. gruodžio 31 d. likutis	**11.468**	**6.486**	**11.714**	**63.555**	**20.131**	**113.354**

[1)] SGD terminalo lėšų gavėjams mokėtinos lėšos.

Kredito rizika

Maksimali kredito rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų (išskyrus už SGD terminalo gautinas lėšas), kitų gautinų sumų, pinigų ir trumpalaikių investicijų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius. Dėl didelės sumos klientų įsipareigojimų nevykdymo laiku, gali sutrikti Bendrovės įprastinė veikla, gali tekti ieškoti papildomų finansavimo šaltinių. Kredito rizika yra valdoma reguliariai atliekant priežiūros procedūras (individualią skolininkų priežiūrą, pirkėjų stebėjimą ir analizę, siekiant numatyti galimas jų mokumo problemas ateityje ir kt.). Bendrovė yra patvirtinusi pirkėjų skolų valdymo reglamentą, kuriame nurodyti konkretūs veiksmai, terminai, kuriuos reikalinga vykdyti mažinant pirkėjų įsiskolinimą.

22 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

Bendrovė patiria riziką laikant lėšas bankų sąskaitose ar jas investuojant į trumpalaikius instrumentus. Patiriamos rizikos lygis priklauso nuo pasirinkto banko patikimumo. Bendrovė yra patvirtinusi finansinės rizikos valdymo tvarkos aprašą.

Tvarkos aprašas reglamentuoja (1) bendradarbiavimui pasirenkamų bankų patikimumo lygį, (2) diversifikavimo limitus laikant ar investuojant lėšas į bankų ar jų dukterinių bendrovių investicinius produktus, kitus vertybinius popierius ir pan.

Pasirenkamų partnerių patikimumo lygis yra vertinamas pagal Bendrovėje nustatytą tvarką, rizikingiausius sistemos naudotojus įvertinant pasitelkus specializuotą kreditingumo nustatymo paslaugas teikiančią įmonę.
Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles.

Palūkanų normos rizika

Bendrovė 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. turėjo paskolų, kurių palūkanų normos yra kintamos. Paskolų kintamos palūkanų norma yra susijusios su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką. Atsižvelgiant į situaciją tarp bankinių palūkanų normų rinkoje Bendrovė per 2017 m. ir 2016 m. laikotarpį nesudarė jokių finansinių priemonių sandorių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamas Bendrovės metų pelno prieš mokesčius jautrumas teoriškai galimiems EURIBOR palūkanų normos pokyčiams, kai kiti veiksniai nekinta. Bendrovė jautrumą skaičiuoja 100 bazinių punktų, o tai yra 1%.
Bendrovės nuosavybei įtakos, išskyrus einamųjų metų pelno įtaką, nėra.

	EURIBOR padidėjimas baziniais punktais	Įtaka metų pelnui prieš mokesčius, tūkst. eurų
2017 m. gruodžio 31 d.	+100	(750)
2016 m. gruodžio 31 d.	+100	(937)

Dujų pirkimo kainos svyravimo rizika

Bendrovė patiria riziką, susijusią su gamtinių dujų pirkimo kainos pokyčiais. Pokyčius įtakoja įvairūs svyravimai tarptautinėse rinkose. Bendrovė per 2017 m. nesiėmė jokių veiksmų gamtinių dujų kainos svyravimo rizikai sumažinti.

Koncentracijos rizika

Bendrovė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių Bendrovės pirkėjų, kurių įsiskolinimas 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 91 proc., o 2016 m. gruodžio 31 d. – 90 proc. visų Bendrovės prekybos gautinų sumų. Tačiau praradus pirkėjus ir tuo pačiu mažėjant perduodamų dujų kiekiui, dujų transportavimo paslaugų kainos didėtų, kaip tai reglamentuoja VKEKK patvirtinta valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika.

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Tikroji vertė yra kaina, kuri gali būti gauta parduodant turtą arba sumokėta suma perduodant įsipareigojimą tarp rinkos dalyvių vertinimo dieną.

Bendrovės pagrindinis finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos ir finansinis lizingas.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti Bendrovėje naudojami tokie metodai ir prielaidos:

22 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

(a) Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos ir kitų skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (lygis 3);

(b) Ilgalaikių paskolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms ir panašiai kredito rizikai. Bendrovė nustatė, jog ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (lygis 3).

23 Įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Teisiniai ginčai

Bendrovė dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos (toliau – SGD terminalo lėšos) priteisimo iš AB „Achema" yra pradėjusi dvi civilines bylas ir šiuo metu vyksta teisminiai ginčai dėl pradelstų apmokėti sumų. Viena byla sustabdyta iki tol, kol įsiteisins galutinis sprendimas Europos Sąjungos Bendrajame Teisme iškeltoje byloje, kitoje byloje vyksta pasirengimo civilinės bylos nagrinėjimui veiksmai, tačiau tikėtina, kad ši byla taip pat bus sustabdyta. Bylų baigtis nėra aiški.
Bendrovė veikia tik kaip SGD terminalo lėšų administratorius ir SGD terminalo lėšas perveda jų gavėjams tik tuomet, kai surenka iš pirkėjų, todėl dėl ginčytinų sumų kredito rizikos nepatiria.

AB „Amber Grid" 2017 m. birželio 21 d. kreipėsi į Klaipėdos miesto apylinkės teismą su pareiškimu išduoti teismo įsakymą dėl skolininkės UAB „Geoterma" 106 tūkst. eurų skolos, 6 tūkst. eurų delspinigių, 6 procentų metinių palūkanų nuo priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo įsakymo visiško įvykdymo, 0,4 tūkst. eurų bylinėjimosi išlaidų priteisimo. 2017 m. birželio 22 d. Klaipėdos miesto apylinkės teismas tenkino AB „Amber Grid" prašymą, priteisė nurodytą sumą ir nusprendė taikyti laikinąsias apsaugos priemones.

Neapibrėžtumai dėl ilgalaikio turto įsigijimo įsipareigojimų

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo sudariusi sutarčių dėl ilgalaikio turto įsigijimo, kuris nėra pripažintas šiose finansinėse ataskaitose, už 13.496 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 16.150 tūkst. eurų).

24 Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

Bendrovės susijusios šalys 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. buvo:

- UAB GET Baltic (AB „Amber Grid" dukterinė bendrovė);
- UAB „EPSO-G"(patronuojanti Bendrovė);
- LITGRID AB (UAB ,EPSO-G" dukterinė įmonė);
- UAB Baltpool (UAB „EPSO-G" dukterinė bendrovė);
- UAB „Tetas" (Litgrid AB dukterinė bendrovė);
- UAB „Litgrid Power Link Service" (Litgrid AB dukterinė bendrovė);
- UAB „Duomenų logistikos centras" (Litgrid AB Grupės asocijuota įmonė);
- Lit Pol Link Sp.z.o.o. (Litgrid AB ir Lenkijos elektros tinklų operatoriaus PSE S.A. bendrai valdoma įmonė);
- Vadovybė

24 Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

Žemiau pateiktose lentelėse pateikiami Bendrovės likučiai ir sandoriai su susijusiomis šalimis 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d.:

2017 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
UAB GET Baltic	3.648[1)]	17	122	261
UAB „EPSO-G"	84	-	-	-
	3.732	**17**	**122**	**261**

2016 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
UAB GET Baltic	134	7	1	1
UAB „EPSO-G"	11	-	-	10
	145	**7**	**1**	**11**

[1)] Bendrovė yra UAB GET Baltic gamtinių dujų biržos dalyvis ir yra sudariusi Gamtinių dujų biržos dalyvio sutartį. Sutartis yra standartinės formos, suteikianti lygias teises veikti biržoje, kaip ir kitiems gamtinių dujų rinkos dalyviams. Suma sudaro pirkimus per šią biržą.

Bendrovė nelaiko Vyriausybės kontroliuojamų įmonių vienu klientu, nes tarp tokių įmonių nėra didelės ekonominės integracijos. Vyriausybės kontroliuojamoms įmonėms Bendrovė teikia perdavimo paslaugas, sandoriai su jomis sudaromi laikantis ištiestos rankos principo, todėl susijusių šalių atskleidimo tikslais yra atvaizduoti tik sandoriai su UAB „Epso-G" grupės įmonėmis.
2017 m. kovo 30 d. AB „Amber Grid" ir UAB GET Baltic pasirašė paskolos sutartį, pagal kurią AB „Amber Grid" gali suteikti UAB GET Baltic iki 200 tūkst. eurų sumos paskolą. Paskolos metinė palūkanų norma kintama, susidedanti iš kintamosios palūkanų dalies 1 (vieno) mėn. EURIBOR ir pridedant pastovią 1,5 (vienas ir penkios dešimtosios) proc. dydžio maržą. Sutartyje numatytas paskolos grąžinimo terminas 2018 m. kovo 31 d.
2017 m. gruodžio 31 d. AB „Amber Grid" UAB GET Baltic buvo suteikusi 120 tūkst. eurų sumos paskolą.
Iš susijusių šalių gautinoms ir joms mokėtinoms sumoms negauta ir nesuteikta jokių garantijų, atsiskaitymai vyko pinigais laikotarpiu nuo 15 iki 30 dienų. 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė iš susijusių šalių gautinoms sumoms neformavo ir neapskaitė vertės sumažėjimų.

Išmokos vadovybei

Per 2017 metus Bendrovės išmokos vadovybei sudarė 385 tūkst. eurų (2016 m. - 365 tūkst. eurų). Vadovybe yra laikoma administracijos vadovas ir keturi jo pavaduotojai. Per 2017 metus ir 2016 metus, Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

Per 2017 m. Bendrovės valdybos nariams išmokos sudarė 32 tūkst. eurų (2016 m. – 15 tūkst. eurų).

25 Ne audito paslaugos

Ne audito paslaugos, kurias laikotarpiu per 2017 m. suteikė Bendrovę audituojanti įmonė pateikiamos žemiau:

Paslaugos	Suma (neįskaitant PVM)
Užtikrinimo ir kitos susijusios paslaugos	2
Kitos paslaugos	3
	5

26 Kapitalo valdymas

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas nesudarytų mažiau negu 50 proc. jos įstatinio kapitalo. 2017 m. ir 2016 m. Bendrovė tenkino šį reikalavimą. Nėra jokių kitų Bendrovės viduje ar išorėje nustatytų reikalavimų Bendrovės kapitalui.

27 Pobalansiniai įvykiai

2018 m. sausio 24 d. Turto bankas sustabdė nebeveikiančios UAB „Geoterma" privatizavimą.

Bendrovė 2018 m. sausio mėn. ankščiau laiko grąžino 6.444 tūkst. eurų „Swedbank", AB paskolos dalį.

2017 M. AB „AMBER GRID“

METINIS PRANEŠIMAS

Vilnius

2018 M.

1. BENDROJI INFORMACIJA 53
2. VEIKLOS APLINKA 57
3. STRATEGIJA 58
4. VEIKLA 63
5. FINANSINIAI REZULTATAI 70
6. RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS 76
7. VALDYMAS 78
8. PERSONALAS 86
9. SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ, APLINKOS APSAUGA IR DARBUOTOJŲ SAUGA 90
10. SVARBIAUSI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI 93
11. VALDYSENOS ATASKAITA 96

1. BENDROJI INFORMACIJA

Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas, – 2017 m.

1.1. PAGRINDINIAI DUOMENYS

Pavadinimas	AB „Amber Grid“ (toliau – „Amber Grid“, Bendrovė)
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir registras	2013 m. birželio 25 d., Juridinių asmenų registras
Juridinio asmens kodas	303090867
Juridinių asmenų registro tvarkytojas	VĮ Registrų centras
Įstatinis kapitalas	51.730.929,06 Eur
Buveinės adresas	Savanorių pr. 28, LT-03116 Vilnius
Telefonas	+370 5 236 0855
Faksas	+370 5 236 0850
Elektroninio pašto adresas	info@ambergrid.lt
Interneto tinklalapis	www.ambergrid.lt

Dujų perdavimo sistemos operatorius „Amber Grid“ – svarbi Lietuvos nacionaliniam saugumui užtikrinti įmonė, atsakinga už gamtinių dujų perdavimą ir magistralinių dujotiekių eksploatavimą, saugią ir patikimą dujų perdavimo sistemos veiklą bei plėtrą. „Amber Grid“ užtikrina gamtinių dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais sistemos naudotojams, gamtinių dujų infrastruktūros eksploatavimą, priežiūrą ir plėtrą. Bendrovės valdomą infrastruktūrą sudaro magistraliniai dujotiekiai, dujų kompresorių stotys, dujų apskaitos ir skirstymo stotys.

„Amber Grid“ valdo 100 proc. UAB GET Baltic įstatinio kapitalo. UAB GET Baltic – tai bendrovė, turinti gamtinių dujų rinkos operatoriaus licenciją, organizuojanti ir vystanti prekybą gamtinių dujų biržoje. Daugiau informacijos apie UAB GET Baltic galima rasti internetiniame puslapyje www.getbaltic.com.

MISIJA

Užtikrinant šalies strateginius interesus, efektyviai vystyti perdavimo sistemą, patikimai vykdyti dujų perdavimą, aktyviai prisidėti prie integruotos Europos dujų perdavimo sistemos kūrimo ir sudaryti sąlygas konkurencingai dujų rinkai vystytis.

VIZIJA

Aktyviais veiksmais, bendradarbiaujant su regiono dujų perdavimo sistemos operatoriais, sukurti palankias sąlygas regiono dujų rinkai veikti integruotame Europos dujų tinkle.

1.2. VEIKLOS RODIKLIAI

	2017 m.	2016 m.	2015 m.
Transportuoti gamtinių dujų kiekiai			
Dujų kiekis, transportuotas į vidinį išleidimo tašką, GWh	24.290	23.336	26.183
Dujų kiekis, transportuotas į gretimas perdavimo sistemas[1], GWh	28.262	23.985	22.808
Sistemos naudotojų skaičius, laikotarpio pabaigoje	100	95	89
Eksploatuojama sistema			
Magistralinių dujotiekių ilgis, km	2.115	2.115	2.113
Dujų skirstymo stočių ir dujų apskaitos stočių skaičius, vnt.	69	70	69
Darbuotojai			
Darbuotojų skaičius, laikotarpio pabaigoje	346	357	360

1.3. SVARBŪS ĮVYKIAI

2017 m. sausis

2017 m. gamtinių dujų perdavimo kainos Lietuvos sistemos naudotojams vidutiniškai sumažėjo 7,8 proc., lyginant su 2016 m. kainomis. Dujų perdavimo kainų mažėjimui didžiausią įtaką turėjo 2016 m. dėl efektyvesnio perdavimo sistemos panaudojimo gautos didesnės pajamos bei mažesnės nei planuota sąnaudos, susijusios su įgyvendinamais investiciniais projektais.

2017 m. sausio 18 d. „Amber Grid" ir Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatorius GAZ-SYSTEM S.A. kartu su Europos Sąjungos (ES) Inovacijų ir tinklų vykdomąja agentūra (INEA) sudarė trišalių ES finansinės paramos pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (*Connecting Europe Facility*, CEF) sutarčių dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL) parengiamųjų darbų ir statybos darbų pakeitimus. GIPL projekto ES finansinės paramos sutarčių pakeitimai buvo inicijuoti Lenkijos perdavimo sistemos operatoriui GAZ-SYSTEM S.A. susidūrus su problemomis atliekant GIPL projekto parengiamuosius darbus ir pasiūlius pakeisti dujotiekio maršrutą Lenkijos teritorijoje. Dėl to pasikeitė GIPL projekto apimtis Lenkijos teritorijoje bei jo įgyvendinimo terminai. Atsižvelgus į tai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2016 m. rudenį priėmė sprendimą nukelti GIPL projekto Lietuvos teritorijoje pabaigos datą iki 2021 m. gruodžio 31 d.

2017 m. balandis

2017 m. balandžio 25 d. eiliniame visuotiniame „Amber Grid" akcininkų susirinkime patvirtintas įmonės 2016 m. pelno paskirstymo projektas, kuriame numatyta išmokėti 20.928 tūkst. Eur dividendų.

Baltijos šalių gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriai „Amber Grid", AS „Conexus Baltic Grid" ir AS „Elering" pasirašė sutartis su UAB GET Baltic įdiegti netiesioginio perdavimo pajėgumų paskirstymo modelį sujungimo taškuose tarp trijų Baltijos šalių.

2017 m. gegužė

[1] Latvijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities perdavimo sistemos

2017 m. gegužės 30 d. „Amber Grid" pasirašė sutartį su VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūra (LVPA) dėl ES finansinės paramos projektui „Mobilaus dujų kompresoriaus, skirto dujoms perpumpuoti, įsigijimas". Projekto įgyvendinimui skirta 50 proc. ES finansinė parama, numatomos bendros projekto investicijos – 1,14 mln. Eur.

2017 m. birželis

2017 m. birželio 26 d. BEMIP regiono perdavimo sistemos operatoriai paskelbė 2017 m. Dujų regioninį investicijų planą (BEMIP GRIP 2017), kuris apėmė planuojamus regioninės reikšmės dujų infrastruktūros investicijų projektus dešimčiai metų nuo 2017 m. iki 2026 m.

2017 m. liepa

2017 m. liepos 1 d. Baltijos šalių gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriai „Amber Grid", AS „Conexus Baltic Grid" ir AS „Elering" pradėjo naudoti netiesioginio pajėgumų paskirstymo modelį, kad efektyviau paskirstytų trumpalaikius gamtinių dujų perdavimo pajėgumus sujungimo taškuose tarp Baltijos šalių bei didintų Baltijos šalių integraciją ir regioninės dujų rinkos konkurencingumą. Pajėgumų paskirstymas susietas su dujų prekyba gamtinių dujų biržoje UAB GET Baltic. Tuo pat metu UAB GET Baltic gamtinių dujų biržos prekybos aikštelės pradėjo veikti ir Latvijoje bei Estijoje, birža tapo regionine.

2017 m. rugsėjis

2017 m. rugsėjo 19 d. „Amber Grid" pasirašė sutartį su LVPA dėl ES finansinės paramos projektui „Dujų perdavimo sistemos nuotolinės technologinių procesų kontrolės ir dujų apskaitos prietaisų duomenų surinkimo sistemos diegimas". Projekto įgyvendinimui skirta 50 proc. ES finansinė parama, numatomos bendros projekto investicijos – 2,14 mln. Eur.

2017 m. spalis

Baltijos šalių ir Suomijos perdavimo sistemos operatoriai parengė ir vykdė viešą konsultaciją dėl perdavimo pajėgumų valdymo principų bendroje Baltijos šalių rinkoje, rinkos operatoriaus įkūrimo alternatyvų ir bendros balansavimo zonos modelio koncepcijų.

2017 m. lapkritis

2017 m. lapkričio 21 d. „Amber Grid" pasirašė sutartį su LVPA dėl ES finansinės paramos modernizuoti gamtinių dujų perdavimo sistemą – „Magistralinio dujotiekio Vilnius-Panevėžys-Ryga atskirų atkarpų rekonstrukcija". Projekto įgyvendinimui skirta 50 proc. ES finansinė parama, o numatomos bendros projekto investicijos – 6,78 mln. Eur.

VKEKK 2017 m. lapkričio 21 d. patvirtino gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainas, įsigaliojusias nuo 2018 m. sausio 1 d. 2018 metais gamtinių dujų perdavimo kainos Lietuvos sistemos naudotojams, skaičiuojant perduodamo energijos kiekio vienetui, vidutiniškai sumažėjo 36,5 proc., lyginant su 2017 m. kainomis, – iki 1,13 Eur / MWh.

1.4. NARYSTĖ

Bendrovė yra ENTSOG (www.entsog.eu) narė, asociacijos „Lenkijos ir Lietuvos prekybos rūmai" narė ir Nacionalinės Lietuvos energetikos asociacijos narė:

- ENTSOG buvo įsteigta pagal Europos Palamento ir Tarybos reglamentą Nr. 715/2009 kaip organizacija, skirta dujų perdavimo sistemų operatorių bendradarbiavimui Europos Bendrijos lygmeniu.
- Asociacija „Lenkijos ir Lietuvos prekybos rūmai" yra dvišalė Lietuvos ir Lenkijos ekonominio bendradarbiavimo organizacija. Asociacija renka informaciją savo nariams apie verslo galimybes abiejose šalyse, bendradarbiauja su organizacijomis ir asmenimis, užtikrinančiais verslo valdymą ir plėtrą, organizuoja konferencijas ir teminius renginius.

- Nacionalinė Lietuvos energetikos asociacija buvo įkurta 2016 m. Asociacija formuoja bendrą energetikos sektoriaus poziciją, atstovauja savo narių interesus valstybinėse institucijose, visuomeninėse ir tarptautinėse organizacijose, siekia, kad būtų vystomos bei gerinamos Lietuvos elektros energijos ir dujų tiekimo sąlygos šalies vartotojams, skatinama ekonominė ir techninė energetikos ūkio pažanga.

2. VEIKLOS APLINKA

2.1. VERSLO APLINKA IR PROGNOZĖS

2017 m. Lietuvos ūkio ekonominio aktyvumo augimas atsispindėjo ir šalies gamtinių dujų suvartojimo rodikliuose – 2017 m. į vidinį išleidimo tašką (Lietuvos vartotojams) buvo transportuota 24,3 TWh gamtinių dujų arba 4 proc. daugiau nei 2016 m. Dujų paklausa labiausiai išaugo trąšų sektoriuje – 16 proc., palyginti su 2016 m.

Remiantis Lietuvos Banko prognozėmis, 2018 m. prie ūkio plėtros turėtų prisidėti didėjančios investicijos, ypač dėl ES paramos fondų lėšų pagausėjimo, tačiau blogėjanti demografinė padėtis šalyje, kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas ir augantis darbo užmokestis mažins ūkio vartojimo plėtrą ir viso ūkio augimą. Šios tendencijos turėtų atsispindėti ir gamtinių dujų vartojimo bei sektoriaus veiklos išlaidų dinamikoje.

Griežtėjantys ES aplinkosaugos politikos reikalavimai, atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo energetikos sektoriuje skatinimas ir plėtra bei efektyvesnis energijos bei energijos išteklių naudojimas mažina gamtinių dujų vartojimą Lietuvoje. Nuo 2012 m. perduodamų dujų kiekis Lietuvos rinkos poreikiams sumažėjo 28 proc. Remiantis Bendrovės prognozėmis, mažėjimo tendencija turėtų išlikti ir artimiausius keletą metų, – didžiausią tam įtaką turėtų daryti naujų biokurą bei atliekas deginančių centralizuotos šilumos ūkyje pajėgumų atsiradimas (pagrinde Vilniaus kogeneracinė elektrinė), o vėliau 2020 – 2021 m. dujų paklausa šalyje turėtų stabilizuotis.

Panašios gamtinių dujų paklausos mažėjimo tendencijos stebimos visame Rytų Baltijos šalių regione – Suomijoje, Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Nuo 2012 m. dujų paklausa regione sumažėjo daugiau kaip 30 proc.

2016 m. Baltijos šalių ministrų pirmininkai priėmė politinį sprendimą, kuriuo regiono šalių ministerijoms, atsakingoms už energetikos sektorių, pavesta, bendradarbiaujant su regiono reguliavimo institucijomis ir perdavimo sistemos operatoriais, iki 2020 m. integruoti Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas, harmonizuojant sektoriaus teisinę bei reguliacinę aplinką bei užtikrinant, kad būtų įrengta pakankama vieningai dujų rinkai veikti dujų infrastruktūra. Ši iniciatyva sukurs palankias sąlygas dujų prekybai regione ir sudarys prielaidas didesniems tarpvalstybiniams dujų srautams bei efektyvesniam dujų infrastruktūros panaudojimui ir paskatins konkurenciją Baltijos šalių dujų rinkoje.

2017 m. pabaigoje Lietuvos Respublikos (LR) Seimui buvo pateikta svarstyti atnaujinta Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija. Šiame energetikos politikos dokumento projekte iškeltas tikslas – padidinti atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) dalį (tame tarpe ir biometaną bei kitas iš AEI pagamintas dujas) šalies bendrajame galutiniame energijos suvartojime: 2020 m. iki 30 proc., 2030 m. – 45 proc., o nuo 2050 m. – 80 proc., bei nebenaudoti gamtinių dujų elektros, šilumos ir vėsumos sektoriuose.

2.2. REGULIACINĖ APLINKA

2017 m. itin reikšmingų pokyčių reguliacinėje aplinkoje, turėjusių įtakos Bendrovės veiklai ir rezultatams, neužfiksuota. Atsižvelgiant į vykstančius procesus, kuriant ir vystant Rytų Baltijos regiono gamtinių dujų rinką, taip pat atsižvelgiant į tai, kad nuo 2019 m. prasidės naujasis reguliavimo periodas, numatoma, kad tuo metu reguliacinė aplinka keisis ir tai turės įtakos Bendrovės veiklos rezultatams ir sprendimų priėmimui.

3. STRATEGIJA

3.1. KRYPTYS, TIKSLAI IR REZULTATAI

2017 m. pradžioje Bendrovės valdyba patvirtino ilgalaikę „Amber Grid" strategiją 2017–2021 m., paremtą integracija į bendrą regiono gamtinių dujų rinką, efektyvumo didinimu ir modernizavimu bei infrastruktūros vystymu. Strategijos dokumente pateikti bendrieji duomenys apie bendrovės veiklą, prognozės, vertinami aplinkos pokyčiai ir besikeičianti situacija rinkoje, kas daro įtaką ilgalaikei Bendrovės strategijai.

Siekdama Bendrovės vizijos ir valstybės kaip akcininko iškeltų strateginių siekių – didinti Bendrovės vertę bei užtikrinti šalies strateginių interesų įgyvendinimą dujų sektoriuje, didžiausią dėmesį „Amber Grid" skyrė šioms strateginėms kryptims:

- transformacijai į perdavimo sistemos operatorių, veikiantį vieningoje dujų rinkoje;
- reikiamos infrastruktūros sukūrimui;
- efektyvumo didinimui ir modernizavimui.

„Amber Grid" strateginės kryptys atitinka pagrindinio akcininko UAB „EPSO-G" suformuotas strategines kryptis – regioninės veiklos vystymą ir strateginių projektų sėkmės užtikrinimą, efektyvią veiklą, kuriančią ir pažangią organizaciją.

Kiekvienai iš Bendrovės strateginių krypčių yra parengtos programos su strateginiais tikslais, uždaviniais, priemonėmis, siekiamu rezultatu ir terminais.

1 schema. „Amber Grid" strateginės kryptys bei tikslai.

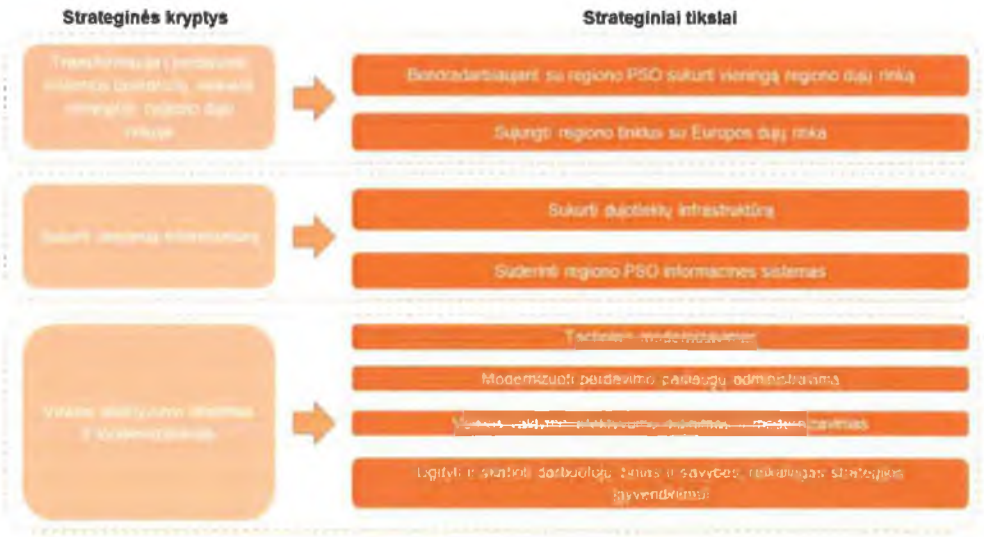

Bendrovės strateginiams tikslams yra suformuoti konkretūs matavimo rodikliai, kuriais remiantis bus vertinamas veiklos efektyvumas trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu.

Siekdama pasiekti užsibrėžtų tikslų ir taip artėti prie Bendrovės vizijos ir misijos įgyvendinimo, „Amber Grid" nuolat vertina ir kontroliuoja įgyvendinant strategiją pasiektą pažangą.

2017 m. didelis dėmesys buvo skirtas vieningos rinkos sukūrimui ir vykdomi tęstiniai darbai. 2017 m. Baltijos šalių gamtinių dujų operatoriai pasirašė bendradarbiavimo susitarimą dėl netiesioginio tarpvalstybinių pajėgumų paskirstymo modelio įgyvendinimo, o nuo 2017 m. liepos mėn. šis modelis pradėtas sėkmingai taikyti Lietuvos, Latvijos bei Estijos gamtinių dujų prekybos aikštelėse. Taip pat norėdami, kad bendra rinka tinkamai funkcionuotų bei turėtų bendras ir aiškias taisykles, Baltijos šalių ir Suomijos perdavimo sistemos operatoriai, parengė perdavimo pajėgumų valdymo principų bendroje Baltijos šalių rinkoje, rinkos operatoriaus įkūrimo alternatyvų ir bendros balansavimo zonos modelio koncepcijas ir vykdė jų viešą konsultaciją.

Siekiant sukurti vieningą infrastruktūrą – tinkamai pasiruošti GIPL projekto statybos darbams, parengta dokumentacija vykdyti viešuosius reikiamos infrastruktūros ir rangos darbų konkursus, su projekto partneriais dirbama prie sutarčių įgalinančių projekto vykdytojus priimti galutinį sprendimą investuoti ir paskelbti viešuosius konkursus.

Siekiant veiklos efektyvumo, sėkmingai įdiegta integruota projektų valdymo sistema, projektai, programos ir jų projektų portfelis valdomas pagal patvirtintą procesą bei metodologiją.

Bendrovė nuolat ieško inovatyvių veiklos gerinimo metodų. 2017 m. pradėta diegti veiklos ir valdymo procesų tobulinimo sistemą. Sistema apims procesų aprašymą, modeliavimą, analizę, efektyvinimą, suderinamumą, vertinimą ir kontrolę.

3.2. STRATEGINIAI INFRASTRUKTŪROS PROJEKTAI

2017 m. „Amber Grid" vykdė šiuos strateginius dujų perdavimo infrastruktūros projektus:

- Dujotiekių jungtis tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL),
- Dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų padidinimas.

Šie strateginiai infrastruktūros projektai yra įtraukti į ES Bendro intereso projektų antrąjį sąrašą, paskelbtą 2017 m. lapkričio mėn., taip pat į Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklo (angl. *European Network of Transmission System Operators for Gas*, ENTSOG) dešimties metų plėtros planą, paskelbtą 2017 m. (angl. *Ten-Year Network Development Plan*, TYNDP), BEMIP regiono perdavimo sistemos operatorių Dujų regioninį investicijų planą 2017 m. (angl. *Baltic Energy Market Interconnection Plan*, BEMIP), Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus dešimties metų (2016–2025 m.) tinklo plėtros planą bei 2017 m. gegužės 10 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 347 patvirtintą Nacionalinį elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros prioritetinių projektų įgyvendinimo planą (Nacionalinis planas).

DUJOTIEKIŲ JUNGTIS TARP LENKIJOS IR LIETUVOS (GIPL)

Europos Komisija GIPL projektą pripažino didelės svarbos dujų tiekimo saugumą užtikrinančiu infrastruktūros projektu, reikšmingai prisidedančiu prie ES energetinio saugumo užtikrinimo. „Amber Grid" GIPL projektą įgyvendina kartu su Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A.

Projekto tikslai:

- integruoti Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką,
- diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius,
- padidinti dujų tiekimo saugumą.

1 žemėlapis. Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos projektas (GIPL).

2017 m. sausio 18 d. Bendrovė ir GAZ-SYSTEM S.A. kartu su INEA sudarė trišalių ES finansinės paramos pagal ES infrastruktūros tinklų priemonę CEF sutarčių pakeitimus GIPL projekto veikloms „Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos parengiamieji darbai iki statybos leidimų išdavimo" ir „Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos statyba įskaitant papildomą infrastruktūrą" pakeitimus. Pakeitimai buvo inicijuoti GAZ-SYSTEM S.A. susidūrus su problemomis atliekant GIPL projekto parengiamuosius darbus ir pasiūlius pakeisti dujotiekio maršrutą Lenkijos teritorijoje. Dėl to pasikeitė GIPL projekto apimtis Lenkijos Respublikos teritorijoje bei jo įgyvendinimo terminai. Projekto įgyvenimo terminas pratęstas iki 2021 m. gruodžio 31 d. 700 mm skersmens magistralinis dujotiekis sujungs abiejų šalių – Jauniūnų, Lietuvoje, ir Hołowczyce, Lenkijoje, – kompresorių stotis.

Bendras planuojamo dujotiekio ilgis bus trumpesnis nei pagal ankstesnį maršrutą (503 km), iš kurių Lietuvos teritorijoje – 165 km.

Be ES finansinės paramos GIPL projekto statybos darbus finansuos Lietuva, Latvija ir Estija pagal tarpvalstybinį sąnaudų paskirstymo sprendimą, padengdamos dalį GIPL infrastruktūros kaštų Lenkijos teritorijoje.

DUJOTIEKIŲ JUNGTIES TARP LATVIJOS IR LIETUVOS PAJĖGUMŲ PADIDINIMAS

Projektu siekiama padidinti dujų sistemų jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumus, užtikrinti gamtinių dujų tiekimo saugumą ir patikimumą, efektyvesnį infrastruktūros panaudojimą bei geresnę Baltijos šalių dujų rinkų integraciją (2 žemėlapis). Taip pat bus sudarytos geresnės sąlygos naudotis Latvijos Inčukalnio požemine dujų saugykla.

2 žemėlapis. Dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų padidinimo projektas.

Kartu su Latvijos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriumi AS „Conexus Baltic Grid" Bendrovė pateikė bendrą paraišką galimybių studijai finansuoti pagal ES infrastruktūros tinklų priemonę CEF. 2017 m. lapkričio mėn. paskelbti vieši pirkimai Dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos galimybių studijos ir kaštų-naudos analizės atlikimo paslaugoms pirkti. Atlikus galimybių studiją, 2018 m. III ketv. paaiškės, kokia apimtimi ir terminais turi būti įgyvendinamas projektas. Projekto vykdytojai – AS „Conexus Baltic Grid" ir „Amber Grid".

3.3. EUROPOS SĄJUNGOS FINANSINĖ PARAMA

2017 m. „Amber Grid" ir LVPA pasirašė tris sutartis Nacionaliniame plane numatytiems gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektams, kurių įgyvendinimui skirta 50 proc. ES finansinė parama pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą:

- dėl investicijų projekto „Mobilaus dujų kompresoriaus, skirto dujoms perpumpuoti, įsigijimas" – įrangos, reikalingos efektyviam perdavimo sistemos eksploatavimui ir valdymui užtikrinti bei išmetamų į aplinką dujų kiekio sumažinimui, įdiegimui, bendra projekto vertė 1,14 mln. Eur;
- dėl investicijų projekto „Dujų perdavimo sistemos nuotolinės technologinių procesų kontrolės ir dujų apskaitos prietaisų duomenų surinkimo sistemos diegimas" – sukuriant pažangią dujų perdavimo sistemos nuotolinės technologinių procesų kontrolės sistemą, diegiant šiuolaikinę programinę, technologinę įrangą bei pažangiuosius infrastruktūros elementus, bendra projekto vertė 2,14 mln. Eur;
- dėl investicijų projekto „Magistralinio dujotiekio Vilnius-Panevėžys-Ryga atskirų atkarpų rekonstrukcija" – modernizuojant gamtinių dujų perdavimo sistemą, pasitelkiant išmaniąsias technologijas, bei padidinat gamtinių dujų perdavimo sistemos saugumą ir patikimumą, bendra projekto vertė 6,78 mln. Eur.

Visų 2017 m. su LVPA pasirašytų infrastruktūros projektų sutarčių vertė siekia 10 mln. Eur.

3.4. REGIONINĖ RINKA

Bendrovė, kartu su Rytų Baltijos regiono perdavimo sistemos operatorių koordinavimo grupės (angl. *East-Baltic Transmission System Operator Coordination Group*) nariais, kurią sudaro Baltijos šalių ir Suomijos perdavimo sistemos operatoriai, dalyvavo rengiant perdavimo pajėgumų valdymo principų bendroje Baltijos šalių rinkoje, rinkos operatoriaus įkūrimo alternatyvų ir bendros balansavimo zonos modelio koncepcijas. 2017 m. spalio mėn. koncepciniai modeliai pateikti viešajai konsultacijai, ir gruodžio mėn., įvertinus rinkos dalyvių nuomonę, patvirtinti Regioninės dujų rinkos koordinavimo grupėje. Atliktos modelių analizės bus naudojamos 2018 m. ruošiant bendros rinkos balansavimo taisykles bei rengiant bendras Baltijos perdavimo sistemos operatorių transportavimo taisykles.

2017 m. liepos 1 d. Bendrovė kartu su Latvijos ir Estijos perdavimo sistemos operatoriais pradėjo naudoti netiesioginio pajėgumų paskirstymo modelį (angl. *implicit capacity allocation*) tarpvalstybiniuose sujungimo taškuose Baltijos šalyse. 2017 m. sausio mėn. šio modelio diegimui Baltijos šalyse pritarė nacionalinės reguliavimo institucijos. Tai pereinamojo laikotarpio Baltijos šalių dujų integravimo priemonė, siekiant padidinti dujų rinkų konkurencingumą bei skatinti tarpvalstybinę prekybą dujomis. Numatoma, kad regioninė dujų rinka turėtų pradėti veikti 2020 m.

4. VEIKLA

4.1. PERDAVIMO SISTEMA

Gamtinių dujų perdavimo sistemą sudaro magistraliniai dujotiekiai, dujų kompresorių stotys, dujų skirstymo stotys, dujų apskaitos stotys, dujotiekių apsaugos nuo korozijos įrenginiai, duomenų perdavimo ir ryšio sistemos bei kitas turtas priskirtas perdavimo sistemai. Lietuvos dujų perdavimo sistema yra sujungta su Latvijos Respublikos, Baltarusijos Respublikos, Rusijos Federacijos Kaliningrado srities dujų perdavimo sistemomis, Klaipėdos SGD terminalu (4 žemėlapis).

Bendrovė eksploatuoja 66 dujų skirstymo stotis (DSS), 3 dujų apskaitos stotis (DAS) ir 2 dujų kompresorių stotis (DKS). Eksploatuojamų vamzdynų ilgis yra 2.115 km, skersmuo – nuo 100 iki 1.220 mm. Didžiosios dalies perdavimo sistemos projektinis slėgis – 54 bar.

Nedidelė magistralinio dujotiekio atkarpa (0,2 km) ties UAB „Villon" Vilniaus rajone 2017 m. buvo atjungta nuo perdavimo sistemos ir atlygintinai perduota skirstymo sistemos operatoriui ESO. Taip pat 2017 m. buvo demontuotos dvi DSS: ties UAB „Villon" Vilniaus rajone ir Miežiškiuose Panevėžio rajone. Likvidavus šias DSS, esami dujų vartotojai dujas toliau vartoja iš Vilniaus ir Panevėžio miestų dujų skirstymo sistemų.

4 žemėlapis. Gamtinių dujų perdavimo sistema Lietuvoje.

4.2. EKSPLOATAVIMAS, REKONSTRUKCIJA IR MODERNIZAVIMAS

Magistralinių dujotiekių eksploatavimas yra reglamentuotas taisyklėmis, norminiais teisės aktais ir atliekamas griežtai vadovaujantis juose nustatytais reikalavimais. Norint užtikrinti perdavimo sistemos patikimumą ir saugumą, nuolat vykdomi techninės priežiūros ir remonto darbai.

2016 m. pabaigoje įvykdyta pakartotinė dujotiekio Vilnius-Panevėžys-Ryga 169,6 km ruožo (DN700) vidinė diagnostika. Pirmą kartą 2017 m. atlikta dujotiekio Šakiai-Jurbarkas-Tauragė-Klaipėda 160 km ruožo (DN400) vidinė diagnostika. 2017 m. žiemos laikotarpiu, kuomet dujų srautai didesni nei vasarą, vykdyti dujotiekių ertmės valymo darbai 51,6 km ilgio ruože (DN400) į Alytaus DSS, 48,6 km ilgio ruože (DN400) į Marijampolės DSS ir 169 km ruože (DN300/ DN350) Panevėžys-Šiauliai-Klaipėda. Taip pat buvo šalinami diagnostikos metu nustatyti defektai dujotiekyje Vilnius-Panevėžys-Ryga (DN700), dujotiekyje į Kaliningradą (DN700) su lygiagrečiu dujotiekiu (lupingu) į Jonavos DSS (DN800).

2017 m. vykdyti magistralinio dujotiekio Ryga-Panevėžys-Vilnius (DN700) rekonstrukcijos projektavimo darbai 14 km ilgio ruože ties Kiemėnais.

2017 m. Bendrovė vykdė rekonstrukcijos ir modernizavimo darbus:

- kontrolinio įtaiso paleidimo ir priėmimo kamerų įrengimas ir dujų perdavimo sistemos operatyvaus technologinio valdymo diegimas,I etapas) (gauta ES struktūrinių fondų parama):
  - atšakose į Jonavos DSS (DN400) ir Jonavos DSS II linijoje (DN500);
  - atšakoje į Girininkų DSS (DN300);
  - atšakoje į Palangos DSS (DN250);
  - dujotiekio Panevėžys-Šiauliai II gijoje (DN1000);
  - atšakoje į Naujosios Akmenės DSS (DN300 ir DN250);
- Jonavos DSS ir Alytaus DSS rekonstrukcija (gauta ES struktūrinių fondų parama);
- pakeitė Šakių DAS dujų filtrus-skruberius ir įrengė 2 ultragarsinius dujų skaitiklius;
- pakeitė susidėvėjusius magistralinio dujotiekio čiaupus ir čiaupų mazgus;
- sumontavo 2 chromatografus, matuojančius sieros junginių kiekius dujose, Šakių DAS ir Kiemėnų DAS;
- baigė Panevėžio dujų kompresorių stoties oro padavimo sistemos modernizavimo ir taršos mažinimo įrangos diegimo bei tęsė valdymo modernizavimo darbus, pasinaudojant ES struktūrinių fondų parama;
- sumontuotos 36 katodinės stotys (2016 m. – 31 vnt.) su telemetrinėmis sistemomis (gauta ES struktūrinių fondų parama), ir tai leidžia nuotoliniu būdu stebėti vamzdynų nuo korozijos saugančių įrenginių darbą bei valdyti jų parametrus.

Numatoma, kad 2018 m. pradžioje bus pradėtas naudoti mobilusis dujų kompresorius, skirtas dujoms perpumpuoti tarp atskirų perdavimo sistemos atkarpų. Jis efektyvins perdavimo sistemos eksploatavimą ir valdymą, užtikrins išmetamų į aplinką dujų kiekių sumažinimą.

4.3. TEIKIAMŲ PASLAUGŲ RINKA

„Amber Grid" sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia gamtinių dujų perdavimo paslaugas Lietuvos teritorijoje: perduoda dujas Lietuvos vartotojams, taip pat transportuoja gamtines dujas į Latviją ir Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį. Dujos į sistemą patiekiamos per Suskystinų gamtinių dujų (SGD) terminalą Klaipėdoje bei įleidimo taškus iš Baltarusijos ir Latvijos.

ES bendrojo intereso projektas – GIPL, kurį „Amber Grid" įgyvendina kartu su Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A., sujungs Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas su ES gamtinių dujų rinka ir ateityje padidins prieigą prie naujų gamtinių dujų tiekimo šaltinių.

Taip pat „Amber Grid" atsakinga už gamtinių dujų srautų balansavimą perdavimo sistemoje ir SGD terminalo, jo infrastruktūros, jungties įrengimo bei lėšų, skirtų pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms ir paskirtojo tiekėjo būtinojo suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti, administravimą. Su partneriais bendrovė aktyviai dirba kurdama sąlygas efektyviam gamtinių dujų rinkos funkcionavimui, didindama dujų rinkos konkurencingumą ir likvidumą, klientams užtikrindama patrauklias veikimo gamtinių dujų rinkoje sąlygas.

4.4. KLIENTAI

„Amber Grid" teikiamų gamtinių dujų perdavimo magistraliniais dujotiekiais bei gamtinių dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje paslaugų klientai – stambios Lietuvos elektros, centralizuotos šilumos gamybos įmonės, taip pat pramonės įmonės ir vidutinės Lietuvos verslo bendrovės, Baltijos ir trečiųjų šalių energetikos, gamtinių dujų tiekimo įmonės, kurioms teikiamos gamtinių dujų perdavimo paslaugos.

4.5. TEIKIAMOS PASLAUGOS

Bendrovė sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia šias paslaugas:

- gamtinių dujų perdavimo Lietuvos teritorijoje;
- gamtinių dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje;
- SGD terminalo, jo infrastruktūros, jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms ir nuo 2016 m. paskirtojo tiekėjo būtinojo suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo.

4.5.1. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO KIEKIAI

2017 m. Lietuvos ir kitų Baltijos šalių vartotojams į Bendrovės valdomą perdavimo sistemą įleista 14.659,3 GWh gamtinių dujų iš Baltarusijos ir 12.360,4 GWh iš Klaipėdos SGD terminalo. Iš SGD terminalo pateikta 45,3 proc. šiems vartotojams reikalingo kiekio. 2017 m. iš Latvijos į Lietuvą transportuota 272 GWh gamtinių dujų.

2017 m. Lietuvos vartotojams iki vidinio išleidimo taško transportuota 24.290 GWh gamtinių dujų. Palyginus su 2016 m., kai buvo perduota 23.336,2 GWh gamtinių dujų, perdavimo kiekiai padidėjo 4,1 proc. Iš perdavimo sistemos į Latviją per Kiemėnų DAS sistemos naudotojams buvo perduota 5,5 kartus daugiau gamtinių dujų nei 2016 m., ir tai sudarė 2.598,3 GWh (2016 m. – 473,9 GWh) gamtinių dujų.

Per ataskaitinį laikotarpį į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį transportuota 25.663,8 GWh gamtinių dujų (2016 m. – 23.511,2 GWh).

2017 m. iš Baltarusijos į Lietuvą transportuotas per parą didžiausias dujų kiekis buvo 221 GWh (2016 m. – 223,8 GWh), į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį – 111,9 GWh (2016 m. – 99,3 GWh), iš Klaipėdos SGD terminalo – 102,8 GWh (2016 m. – 90,1 GWh), Lietuvos vartotojams didžiausias perduotas per parą dujų kiekis – 118,9 GWh (2016 m. – 128,3 GWh).

2017 m. pabaigoje Bendrovė buvo sudariusi 100 gamtinių dujų perdavimo paslaugų sutarčių su gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojais (gamtinių dujų vartotojais, gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriais, importuotojais, gamtinių dujų tiekimo įmonėmis, kurios dujas tiekia iki vartotojų sistemų), iš kurių ataskaitiniu laikotarpiu 64 sistemos naudotojai naudojosi perdavimo pajėgumais. Su rinkos dalyviais, prekiaujančiais gamtinėmis dujomis virtualiame prekybos taške, tačiau netransportuojančiais jų perdavimo sistema, Bendrovė buvo sudariusi 3 gamtinių dujų balansavimo sutartis.

Perduotų gamtinių dujų kiekių struktūra vidiniame išleidimo taške pagal perdavimo sistemos naudotojus pavaizduota 1 pav.

1 pav. Perduoti gamtinių dujų kiekiai pagal gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojus Lietuvoje, GWh, 2015–2017 m.

GAMTINIŲ DUJŲ KAINŲ REGULIAVIMAS

Gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos yra reguliuojamos.

Nuo 2017 m. sausio 1 d. galiojo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (VKEKK) 2016 m. spalio mėn. Bendrovei nustatytos gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų viršutinės ribos perdavimo sistemos įleidimo[2] ir išleidimo[3] taškams. Kainų viršutinės ribos kasmet VKEKK sprendimu gali būti koreguojamos Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikoje (Metodika) nustatyta tvarka.

Taip pat, nuo 2017 m. sausio 1 d. galiojo ir 2016 m. rudens pabaigoje perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškams Bendrovės valdybos nustatytos ir VKEKK patvirtintos gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos, neviršijančios nustatytų kainų viršutinių ribų. 2017 m. Lietuvos sistemos naudotojams taikytos perdavimo

[2] Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo su Baltarusijos, Latvijos ir SGD terminalo Klaipėdoje sistemomis taškai.
[3] Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo su Latvijos, Rusijos Federacijos Kaliningrado srities sistemomis taškai ir vidinis išleidimo taškas (apimantis Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo su Lietuvos gamtinių dujų skirstymo ir tiesiogiai prie perdavimo sistemos prijungtų vartotojų sistemomis vietas).

paslaugų kainos, skaičiuojant perduodamo energijos kiekio vienetui, buvo vidutiniškai 7,8 proc. mažesnės, lyginant su kainomis, galiojusiomis 2016 m.

VKEKK, koreguodama 2017 m. Bendrovei nustatytą perdavimo veiklos pajamų lygį, 2017 m. spalio 31 d. nutarimu nustatė gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų viršutines ribas perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškams 2018 metams. Atsižvelgdama į tai, Bendrovės valdyba 2017 m. lapkričio 14 d. priėmė sprendimą dėl naujų gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų, galiojančių nuo 2018 m. sausio 1 d. Šiam sprendimui VKEKK pritarė 2017 m. lapkričio 21 d. posėdyje. Bendrovės valdybos nustatyta ir VKEKK 2018 metams patvirtinta vidutinė kaina, susijusi su gamtinių dujų perdavimu Lietuvos sistemos naudotojams, išreikšta transportuojamo gamtinių dujų kiekio vienetui yra 1,13 Eur/ MWh, ir, lyginant su 2017 metams nustatyta (1,78 Eur/ MWh) kaina, mažėjo 36,5 proc. Didžiausią įtaką vidutinių gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų Lietuvos sistemos naudotojams mažėjimui 2018 m. turėjo Bendrovės reguliuojamos veiklos sąnaudų sutaupymai 2014–2016 m. bei dėl efektyvesnio perdavimo sistemos panaudojimo 2017 m. gautos papildomos pajamos už trumpalaikius pajėgumus ir ilgalaikių pajėgumų viršijimą.

Visuose įleidimo į Lietuvos perdavimo sistemą taškuose nustatytos nuo 2018 m. įsigaliojusios kainos yra vienodos ir išlieka panašiame lygyje kaip 2017 m. Atsižvelgiant į tai, kad tam tikruose tarpvalstybiniuose taškuose dujų srautai paskutiniais metais neturi sezoniškumo pobūdžio bei siekiant paskatinti Lietuvos ir viso Rytų Baltijos regiono gamtinių dujų rinkos vystymąsi, visuose įleidimo taškuose bei išleidimo į Latvijos Respubliką (Kiemėnų) taške trumpalaikių (ketvirčio, mėnesio, paros) perdavimo pajėgumų kainos nustatytos nebetaikant sezoniškumo daugiklių ir yra vidutiniškai mažesnės, lyginant su 2017 m. Tokia kainodara turės skatinamąjį poveikį tarpvalstybiniams dujų srautams.

Išsamesnė informacija apie gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainas, galiojančias nuo 2018 m. sausio 1 d., pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt (rubrikos *Perdavimo paslaugos* skiltyje *Kainos ir mokesčiai*).

Baltijos šalių ir Suomijos nacionalinės reguliavimo institucijos, siekdamos vystyti Rytų Baltijos regiono (apimančio Lietuvą, Latviją, Estiją ir galimai (pradėjus veikti dujotiekių jungčiai tarp Estijos ir Suomijos) Suomiją) bendrą gamtinių dujų rinką, 2017 m. lapkričio 27 d. pasirašė gaires dėl bendro įleidimo-išleidimo taškų kainodaros modelio taikymo Rytų Baltijos regione. Gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainodara dėl Rytų Baltijos gamtinių dujų rinkos integracijos bus keičiama, kainas įleidimo taškuose bendroje rinkos zonoje (pradžioje tik Baltijos šalyse, vėliau galimai ir Suomijoje) nustatant bendrai. Išsamesnė informacija apie tai pateikiama VKEKK tinklalapyje www.vkekk.lt.

4.5.2. GAMTINIŲ DUJŲ SRAUTŲ BALANSAVIMAS PERDAVIMO SISTEMOJE

„Amber Grid" užtikrina gamtinių dujų srautų subalansavimą perdavimo sistemoje. Bendrovė, vadovaudamasi Gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklėmis, perka balansavimo dujas iš dujų rinkos dalyvio, jei rinkos dalyvis sukėlė dujų perteklių perdavimo sistemoje, ir parduoda balansavimo dujas rinkos dalyviui, jei jis sukėlė dujų trūkumą perdavimo sistemoje.

2017 m. dėl sistemos naudotojų sąlygoto disbalanso Bendrovė nupirko 5,4 GWh ir pardavė 297,2 GWh gamtinių dujų, iš kurių 288,1 GWh parduota gamtinių dujų perdavimo į Kaliningrado sritį srautų balansavimui.

Be sistemos naudotojų ir kitų dujų rinkos dalyvių srautų balansavimo, Bendrovės perdavimo sistemos vamzdynuose esantys dujų kiekiai svyruoja dėl techninių ir technologinių perdavimo sistemos ypatumų.

4.5.3. SGD TERMINALO, JO INFRSATRUKTŪROS, JUNGTIES ĮRENGIMO BEI PASTOVIOSIOMS EKSPLOATAVIMO SĄNAUDOMS IR PASKIRTOJO TIEKĖJO PAGRĮSTOMS SĄNAUDOMS KOMPENSUOTI SKIRTŲ LĖŠŲ ADMINISTRAVIMAS

Bendrovė, vykdydama Lietuvos Respublikos SGD terminalo įstatymo ir šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus, surenka, administruoja ir išmoka SGD lėšas terminalo operatoriui (AB „Klaipėdos nafta") ir paskirtajam tiekėjui (UAB LITGAS) teisės aktų nustatyta tvarka.

2017 m. gegužės 15 d. VKEKK nutarimu Nr. O3E-145 nustatyta gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos, kuri sistemos naudotojams pradėta taikyti nuo 2017 m. liepos 1 d., ir 2017 m. gruodžio 7 d. nutarimu Nr. O3E-583 – nauja gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji, kuri taikoma gamtinių dujų sistemos naudotojams už gamtinių dujų vartojimo pajėgumus, reikalingus jų maksimaliems gamtinių dujų paros poreikiams užtikrinti pristatymo vietose, nuo 2018 m. sausio 1 d.

Remiantis 2017 m. gruodžio 15 d. VKEKK raštu Nr. R2-(D)-3349 „Dėl Suskystintų gamtinių dujų terminalo lėšų paskirstymo proporcijų jų gavėjams" nustatytos proporcijos (procentinės dalys), kuriomis „Amber Grid" administruojamos SGDT lėšos kiekvieną mėnesį turi būti skirstomos ir išmokamos SGDT lėšų gavėjams.

2017 m. vyko teisminiai ginčai su AB „Achema" dėl nesumokėtų SGD terminalo lėšų. Antroji civilinė byla dėl nesumokėtų SGD terminalo lėšų (už laikotarpį nuo 2013-09-01 iki 2013-12-31 bei laikotarpį nuo 2014-12-03 iki 2015-04-30) yra sustabdyta iki bus priimtas galutinis procesinis sprendimas ES Bendrajame Teisme nagrinėjamoje byloje Nr. T-417/16. Trečioje civilinėje byloje vyksta pasirengimas bylos nagrinėjimui paruošiamųjų dokumentų būdu.

Taip pat administraciniuose teismuose nagrinėjamos bylos, kuriose „Amber Grid" įtraukta dalyvauti trečiuoju asmeniu:

- šešios bylos pagal AB „Achema" pareiškimus dėl VKEKK sprendimų panaikinimo. Visų administracinių bylų nagrinėjimas yra sustabdytas, nes ES Bendrajame Teisme nagrinėjamas AB „Achema" skundas (byloje Nr. T-417/16);
- viena byla pagal AB „Achema" skundą Lietuvos Respublikai dėl 15.329.728,69 Eur žalos, patirtos teikiant su Europos Komisija nesuderintą valstybės pagalbą, atlyginimo. Byla pirmoje instancijoje išnagrinėta, AB „Achema" skundas atmestas. AB „Achema" pateikė apeliacinį skundą, kuris dar nėra išnagrinėtas.

4.6. VYKDOMI IR PLANUOJAMI PIRKIMAI BEI INVESTICIJOS

2017 m. buvo rengiamas „Amber Grid" dešimties metų (2017–2026 m.) tinklo plėtros planas, kurį VKEKK patvirtino 2018 m. pradžioje. Plane numatoma investicijų vertė į dujų perdavimo sistemos plėtros projektus per artimiausią dešimtmetį sudaro 192,8 mln. Eur. Prognozuojama, kad artimiausią dešimtmetį Lietuvoje suvartojamų dujų kiekiai sumažės, tačiau tuo pat metu numatomi didėjantys tarpvalstybiniai dujų srautai į kitas Baltijos šalis, bei atsiras galimybė transportuoti dujas naujomis kryptimis – dujotiekiu tarp Lenkijos ir Lietuvos.

Daugiau informacijos apie planuojamas investicijas pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt (rubrikos *Perdavimo sistema* skilties *Perdavimo sistemos plėtra* dalyje *Perdavimo sistemos plėtros planas*).

2017 m. birželio 28 d. BEMIP regiono perdavimo sistemos operatoriai paskelbė 2017 m. Dujų regioninį investicijų planą (BEMIP[4] GRIP 2017), kuris apėmė investicijų projektus nuo 2017 m. iki 2026 m. BEMIP GRIP pateikiama regioninės dujų rinkos plėtra, regioninės iniciatyvos, dujų pasiūlos ir paklausos vystymosi analizė, o taip pat galimą infrastruktūros projektų indėlis tokiam vystymuisi. Plane daug dėmesio skiriama prie tinklo neprijungtoms vietovėms bei mažos apimties suskystintų gamtinių dujų paslaugoms.

Su BEMIP GRIP 2017 galima susipažinti „Amber Grid" interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt (rubrikos *Perdavimo sistema* skilties *Perdavimo sistemos plėtra* dalyje *Regioninis investicijų planas*),

taip pat ENTSOG tinklalapyje.

4.7. BENDROVĖS TYRIMŲ IR PLĖTROS VEIKLA

Bendrovė, kartu su Rytų Baltijos regiono perdavimo sistemos operatorių koordinavimo grupės (angl. *East-Baltic Transmission System Operator Coordination Group*) nariais, kurią sudaro Baltijos šalių ir Suomijos perdavimo sistemos operatoriai, dalyvavo rengiant perdavimo pajėgumų valdymo principų bendroje Baltijos šalių rinkoje, rinkos operatoriaus įkūrimo alternatyvų ir bendros balansavimo zonos modelio koncepcijas. 2017 m. spalio mėnesį koncepciniai modeliai buvo pateikti viešajai konsultacijai, o 2017 m. gruodžio mėnesį, įvertinus rinkos dalyvių pastabas ir pasiūlymus, Regioninės dujų rinkos koordinavimo grupė jas patvirtino. Remiantis atliktų modelių analizėmis 2018 m. bus rengiamos bendros zonos balansavimo ir naudojimosi perdavimo sistema taisyklės.

2017 m. liepos 1 d. Bendrovė kartu su Latvijos ir Estijos perdavimo sistemos operatoriais pradėjo naudoti netiesioginio pajėgumų paskirstymo modelį tarpvalstybiniuose sujungimo taškuose Baltijos šalyse, kurio diegimui pritarė nacionalinės reguliavimo institucijos. Šis modelis – tai pereinamojo laikotarpio Baltijos šalių dujų integravimo priemonė, kuria siekiama padidinti dujų rinkų konkurencingumą bei skatinti tarpvalstybinę prekybą dujomis.

4.8. BENDROVĖS VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

Planuojama, jog bendra Baltijos šalių ir Suomijos (pradėjus veikti dujotiekių jungčiai tarp Estijos ir Suomijos) regioninė gamtinių dujų rinka, sujungsianti atskiras rinkas į bendrą rinką, kurioje bus panaikinti tarpvalstybiniai dujų perdavimo mokesčiai, dujų sistemų balansavimas bei perdavimo pajėgumų paskirstymas bus vykdomi centralizuotai, dujų prekyba vyks viename virtualiame prekybos taške, pradės veikti nuo 2020 m. Tai sudarys sąlygas pritraukti pasaulines dujų tiekimo ir prekybos bendroves ir pasiūlyti vartotojams patrauklias dujų tiekimo paslaugų sąlygas, padidins konkurenciją gamtinių dujų rinkoje ir kartu gamtinių dujų produkto konkurencingumą.

Prognozuojama, kad 2018 m. Bendrovė perdavimo sistema Lietuvos sistemos naudotojams į vidinį išleidimo tašką transportuos apie 23 TWh, į Latvijos Respubliką – 1–2 TWh gamtinių dujų ir į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį – apie 25 TWh gamtinių dujų. Apie pusę Lietuvos ir kitų Baltijos šalių vartotojams skirto gamtinių dujų kiekio planuojama gauti iš Klaipėdos SGD terminalo.

[4] BEMIP (*Baltic Energy Market Interconnection Plan*) regioninis Dujų regioninį investicijų planas apima: „Energinet.dk" (Danija), AS „Elering" (Estija), „Gasum" Oy (Suomija), AS „Conexus Baltic Grid" (Latvija), AB „Amber Grid" (Lietuva), GAZ-SYSTEM S.A. (Lenkija) ir „Swedegas" AB (Švedija).

5. FINANSINIAI REZULTATAI

5.1. FINANSINIAI RODIKLIAI[5]

	2017 m.	2016 m.	2015 m.
Finansiniai rezultatai (tūkst. Eur)			
Pajamos	64.322	66.742	55.800
EBITDA[6]	38.252	41.765	30.121
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	(12.055)	24.280	14.687
Grynasis pelnas (nuostoliai)	(9.861)	20.928	15.978
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	34.835	40.986	28.889
Investicijos	12.386	13.119	49.497
Grynoji finansinė skola	70.496	79.700	111.041
Pelningumo rodikliai (proc.)			
EBITDA marža	59,47	62,58	53,98
Pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą marža	(18,74)	36,38	26,32
Grynojo pelno (nuostolių) marža	(15,33)	31,36	28,63
Vidutinė turto grąža (ROA)	(3,40)	6,30	4,91
Vidutinė nuosavybės grąža (ROE)	(5.26)	10,53	7,41
Likvidumo rodikliai			
Bendrojo likvidumo koeficientas	0,68	1,35	1,56
Skubaus padengimo koeficientas	0,62	1,28	1,48
Kapitalo struktūros rodikliai (proc.)			
Nuosavo kapitalo ir turto koeficientas	64,69	64,70	55,43
Finansinės skolos ir nuosavo kapitalo koeficientas	44,89	46,18	70,09
Skolos koeficientas	35,31	35,22	61,96
Rinkos vertės rodikliai			
Akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykis (P/E), kartai	(25,33)	10,65	13,29
Grynasis pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai, Eur	(0,06)	0,12	0,09

[5] Bendrovės finansiniai rodikliai apskaičiuoti eliminavus SGD terminalo lėšų sukuriamą turtą ar įsipareigojimus bei ilgalaikio turto vertę mažinant tam turtui įsigyti gautomis/gautinomis dotacijomis.

[6] Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + finansinės veiklos sąnaudos – finansinės veiklos pajamos + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + vertės sumažėjimo sąnaudos + turto nurašymai.

Bendrovės parengtose 2017 m. finansinėse ataskaitose atsispindi dukterinės bendrovės UAB GET Baltic rezultatai, kurie apskaityti įsigijimo savikaina.

5.2. PAJAMOS

2017 m. Bendrovės pajamos sudarė 64.322 tūkst. Eur ir, palyginus su 2016 m., sumažėjo 3,6 proc. Pajamos už gamtinių dujų perdavimo paslaugas sudarė 88,6 proc. visų pajamų. Pajamos už gamtinių dujų perdavimo paslaugas sumažėjo dėl taikomų mažesnių kainų bei sumažėjusių užsakytų ilgalaikių pajėgumų. Balansavimo pajamos išaugo dėl padidėjusio techninio balansavimo poreikio. Kitos pajamos – pajamos už SGD terminalo lėšų administravimą bei kita – 2017 m. sudarė 345 tūkst. Eur (2 pav.).

2 pav. Pajamų struktūra, 2015–2017 m., proc.; tūkst. Eur

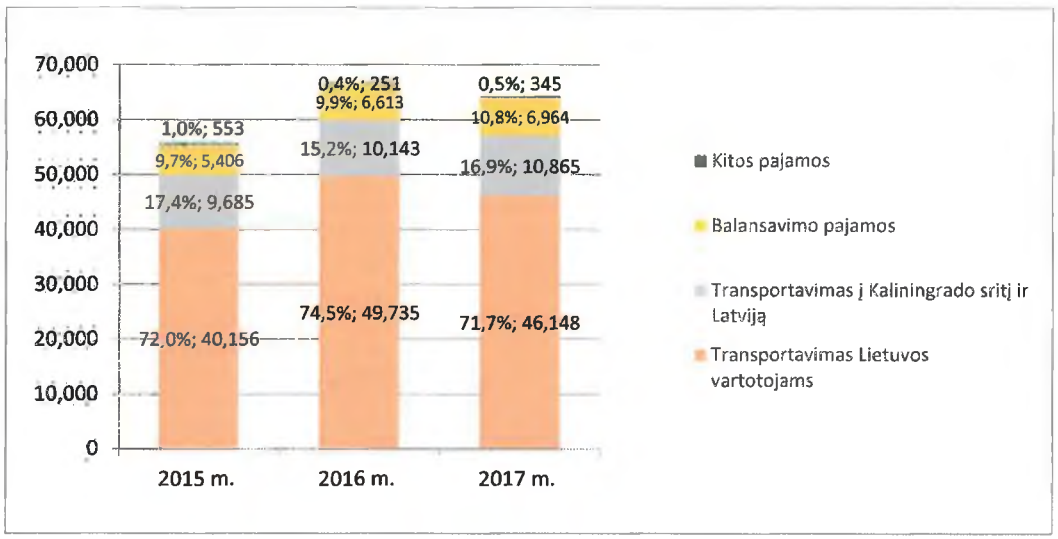

Balansavimo pajamos susidaro:

- balansuojant sistemos naudotojų ir kitų dujų rinkos dalyvių, dalyvaujančių perdavimo sistemos balansavime, dujų srautus;
- dėl perdavimo sistemos technologinio balansavimo, sąlygojamo technologinių perdavimo sistemos ypatumų bei dujų srautų nuokrypių (disbalanso), kuriuos lemia techninės priežastys.

SGD terminalo lėšas Bendrovė administruoja įpareigota teisės aktų reikalavimų. Daugiau informacijos ir atskleidimų apie SGD terminalo lėšų apskaitą pateikta 2017 m. Bendrovės finansinėse ataskaitose.

5.3. SĄNAUDOS

2017 m. Bendrovės sąnaudos (eliminavus ilgalaikio turto vertės sumažėjimo sąnaudas – 35.507 tūkst. Eur) sudarė 40.531 tūkst. Eur, palyginus su 2016 m., sumažėjo 3,4 proc. Sąnaudų pokytį nulėmė nusidėvėjimo ir kitų sąnaudų mažėjimas.

2017 m. ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos sudarė 14.437 tūkst. Eur arba 35,6 proc. visų sąnaudų ir, lyginant su 2016 m., sumažėjo 9 proc. (3 pav.). Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų sumažėjimą nulėmė už šias sąnaudas žemesnis investicijų lygis. Gamtinių dujų sąnaudos siekė 7.948 tūkst. Eur (19,6 proc.

visų sąnaudų), palyginus su 2016 m., dėl išaugusios dujų savikainos, padidėjo 11,3 proc. Gamtines dujas Bendrovė pirko technologinėms reikmėms, sistemos naudotojų bei kitų dujų rinkos dalyvių, dalyvaujančių perdavimo sistemos balansavime, dujų srautų balansavimui bei techniniam balansavimui. Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos sudarė 7.894 tūkst. Eur (19,5 proc. visų sąnaudų). Remonto ir techninio aptarnavimo sąnaudos sudarė 5.596 tūkst. Eur (13,8 proc. visų sąnaudų), palyginus su 2016 m., padidėjo 5 proc.

3 pav. Sąnaudų struktūra (apskaičiuota, eliminavus 2017 m. turto vertės sumažėjimo sąnaudas), 2015–2017 m., proc.; tūkst. Eur

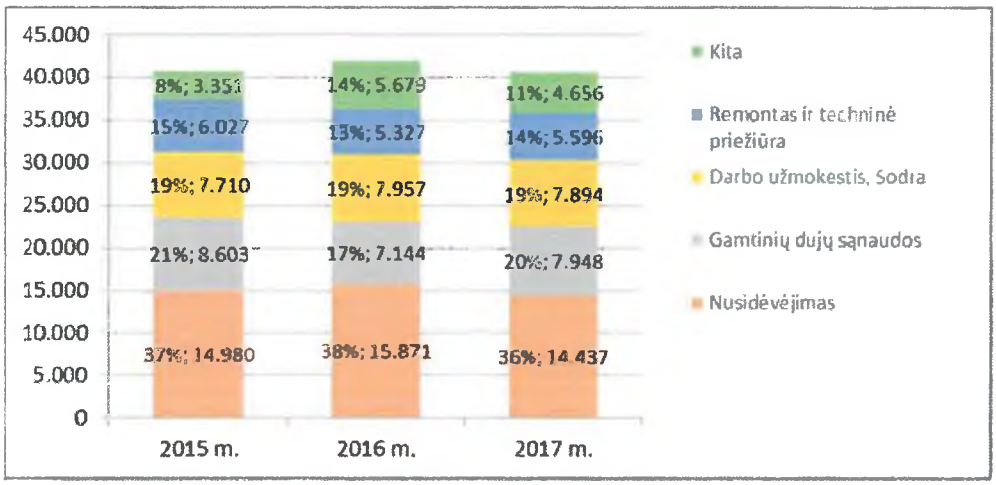

5.4. VEIKLOS REZULTATAI

Dėl 2017 m. pabaigoje atlikto ilgalaikio turto perkainojimo ir apskaityto 35.507 tūkst. Eur vertės sumažėjimo Bendrovės veikla 2017 m. buvo nuostolinga. 2017 m. nuostolis prieš apmokestinimą siekė 12.055 tūkst. Eur (2016 m. – 24.280 tūkst. Eur pelnas (4 pav.)), o grynasis nuostolis sudarė 9.861 tūkst. Eur (2016 m. – 20,928 tūkst. Eur grynasis pelnas (4 pav.)). Neįvertinus turto vertės sumažėjimo įtakos, 2017 m. grynasis pelnas siektų 20.320 tūkst. Eur.

Pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) sudarė 38.252 tūkst. Eur, palyginus su 2016 m. (41.765 tūkst. Eur), sumažėjo 8,4 proc.

Ilgalaikio turto vertės sumažėjimą nulėmė prognozuojami reguliacinės aplinkos pokyčiai nuo 2019 m. prasidėjus gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų naujam reguliavimo periodui (prognozuojama žemesnė VKEKK nustatyta reguliuojama investicijų grąža) bei 2014–2018 m. reguliavimo periodu uždirbta didesnė už VKEKK nustatytąją investicijų grąža.

4 pav. Finansiniai rezultatai, tūkst. Eur, 2015–2017 m.

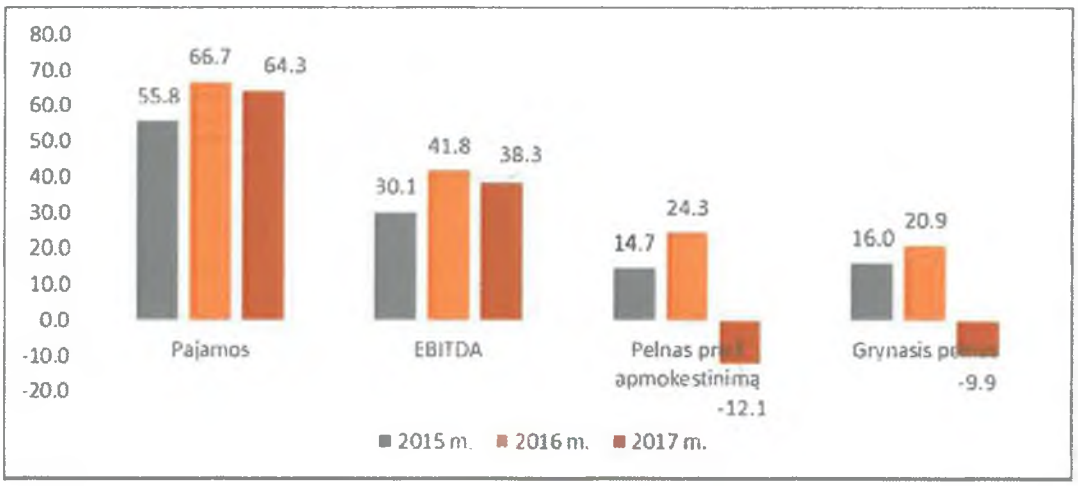

5 pav. Pelningumas, proc., 2015–2017 m.

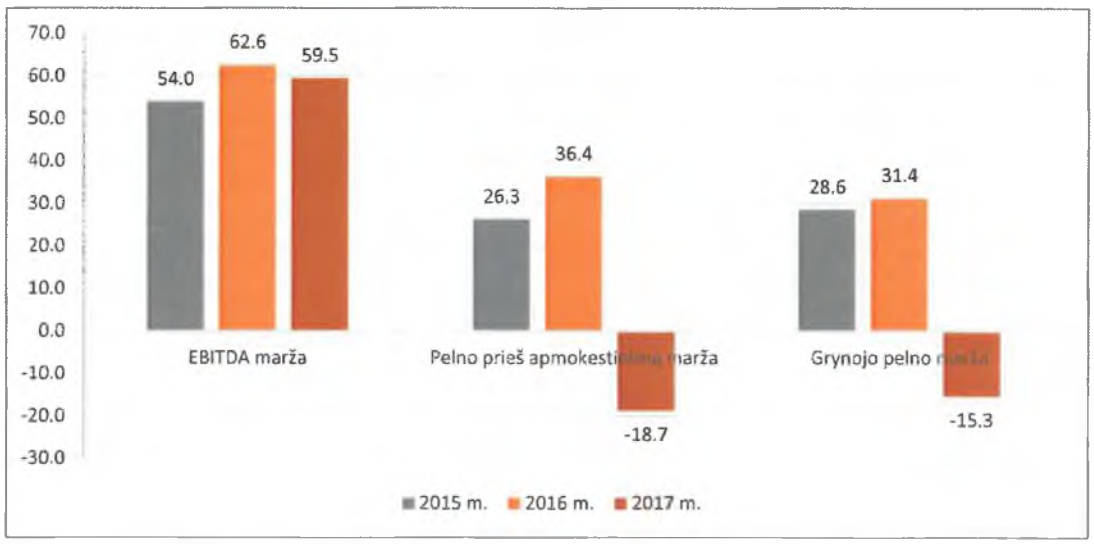

5.5. INVESTICIJOS

2017 m. investicijos sudarė 12.386 tūkst. Eur (2016 m. – 13.119 tūkst. Eur) (6 pav.).

Bendrovė, prižiūrėdama valdomą gamtinių dujų perdavimo tinklą bei jį plėsdama, nuolat investuoja į valdomą infrastuktūrą. Investicijos į perdavimo sistemos plėtrą dėl pakeisto GIPL projekto grafiko sumažėjo iki 255 tūkst. Eur (2016 m. – 6.616 tūkst. Eur).

Investicijos į rekonstrukciją ir modernizavimą, palyginus su 2016 m. (6.050 tūkst. Eur), padidėjo 2 kartus ir sudarė 12.132 tūkst. Eur. Padidėjimą nulėmė 2017 m. atliekami magistralinių dujotiekių bei dujų skirstymo stočių rekonstrukcijos projektai.

6 pav. Investicijų struktūra, tūkst. Eur, 2015–2017 m.

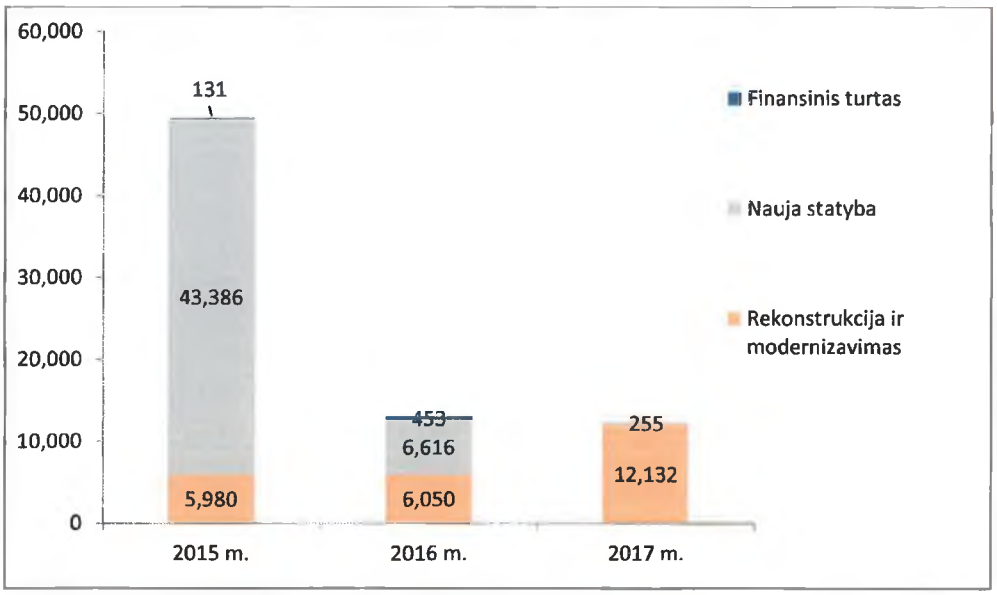

5.6. TURTAS

2017 m. pabaigoje turto vertė sudarė 280.198 tūkst. Eur: ilgalaikis turtas sudarė 87,3 proc., trumpalaikis – 12,7 proc. viso Bendrovės turto.

Ilgalaikis turtas 2017 m. sumažėjo 14,4 proc. arba 41.145 tūkst. Eur iki 244.654 tūkst Eur daugiausiai dėl 2017 m. pabaigoje atlikto ilgalaikio turto perkainojimo ir apskaityto 35.507 tūkst. Eur vertės sumažėjimo. Trumpalaikio turto vertė sudarė 35.544 tūkst. Eur, t.y. sumažėjo 16,5 proc. Trumpalaikio turto sumažėjimą nulėmė perpus sumažėjęs grynųjų pinigų likutis.

5.7. NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

Dėl 2017 m. apskaityto nuostolio bei išmokėtų dividendų už praėjusį finansinį laikotarpį Bendrovės nuosavas kapitalas sumažėjo 15,2 proc. ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje siekė 172.021 tūkst. Eur. Nuosavas kapitalas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 61,4 proc. viso Bendrovės turto.

2017 m. mokėtinos sumos ir įsipareigojimai sumažėjo 13,9 proc. arba 17.395 tūkst. Eur ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 108.177 tūkst. Eur. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų sumažėjimą nulėmė sumažėjusios finansinės skolos bei atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo sumažėjimas.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės finansinė skola sudarė 77.222 tūkst. Eur ir per ataskaitinį laikotarpį sumažėjo 16.444 tūkst. Eur. Finansinių įsipareigojimų kredito institucijoms santykis su nuosavybe siekė 44,9 proc.

5.8. PINIGŲ SRAUTAI

2017 m. Bendrovės grynųjų pinigų srautai iš pagrindinės veiklos sudarė 34.835 tūkst. Eur (2016 m. – 40.986 tūkst. Eur). Ilgalaikio turto įsigijimui buvo panaudota 8.020 tūkst. Eur (2016 m. – 13.871 tūkst. Eur),

dividendų išmokėjimui – 20.999 tūkst. Eur (2016 m. – 12.787 tūkst. Eur). 2017 m. investicinių projektų finansavimui buvo gauta 3.874 tūkst. Eur ES paramos lėšų. 2017 m. buvo grąžinta 16.444 tūkst. Eur paskolų.

5.9. NUORODOS IR PAPILDOMI PAAIŠKINIMAI APIE METINĖJE FINANSINĖJE ATASKAITOJE PATEIKTUS DUOMENIS

Kita informacija pateikiama „Amber Grid" 2017 m. audituotų metinių finansinių ataskaitų pastabose.

5.10. INFORMACIJA APIE SVARBIUS ĮVYKIUS, ĮVYKUSIUS PO FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS

2018 m. sausio 28 d. VKEKK pritarė gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus „Amber Grid" dešimties metų (2017 – 2026 m.) tinklo plėtros planui, pagal kurį planuojama investicijų suma – 192,8 mln. Eur.

5.11. INFORMACIJA APIE BET KOKIĄ FINANSINĘ PAGALBĄ

Finansinės pagalbos (paramos) politika yra pateikta 2017 m. Socialinės atsakomybės ataskaitoje. Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė neteikė kitos formos finansinės pagalbos.

5.12. INFORMACIJA APIE SUSIJUSIŲ ŠALIŲ SANDORIUS, REIKŠMINGUS SUSITARIMUS IR ŽALINGUS SANDORIUS

Informacija apie susijusių šalių sandorius yra pateikta 2017 m. Bendrovės finansinėse ataskaitose.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo sudariusi šias reikšmingas sutartis, suteikiančias kontrahentams teisę nutraukti su Bendrove sudarytus sandorius, pasikeitus Bendrovės kontrolei: 2014 m. gruodžio 30 d. paskolos sutartis su „Swedbank" AB; 2015 m. rugpjūčio 19 d. paskolos sutartis su Šiaurės Investicijų Banku (Nordic Investment Bank). Šių sutarčių sąlygos yra laikomos sutartis pasirašiusių šalių dvišale konfidencialia informacija, o jų atskleidimas galėtų padaryti žalą Bendrovei.

Jokių kitų reikšmingų susitarimų, kurie įsigaliotų, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus Bendrovės kontrolei, 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nebuvo sudariusi.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė žalingų sandorių (neatitinkančių Bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.) bei sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovės ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, nesudarė.

5.13. INFORMACIJA APIE TIESIOGIAI REIKŠMINGUS TIESIOGIAI IR NETIESIOGIAI VALDOMUS AKCIJŲ PAKETUS

2017 m. gruodžio 31 Bendrovė valdė 100 proc. dukterinės įmonės UAB GET Baltic akcijų. Detalesnė informacija apie valdomą įmonę pateikta Bendrovės finansinėse ataskaitose.

6. RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS

6.1. RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS

Pagrindinės rizikos, su kuriomis susiduria Bendrovė: makroekonominių veiksnių, reguliavimo, dujų pirkimo kainų svyravimo, koncentracijos, konkurencijos, techninė, korupcijos ir finansinė.

Informacija apie koncentracijos, dujų pirkimo kainos ir finansines rizikas (likvidumo, kredito, palūkanų normos svyravimo) pateikta 2017 m. Bendrovės finansinėse ataskaitose.

MAKROEKONOMINIŲ VEIKSNIŲ RIZIKA

Lietuvos ekonominė padėtis ir ūkio vystymosi tendencijos, Baltijos regiono perdavimo sistemų integracija į bendrą ES dujų sistemą, gamtinių dujų, kaip produkto, kainos galutiniam vartotojui turi įtakos dujų perdavimo apimtims ir investicijoms į magistralinių dujotiekių plėtrą. Per pastaruosius metus mažėjantis gamtinių dujų perdavimo kiekis Lietuvoje turi neigiamos įtakos Bendrovės finansiniams rezultatams. Bendrovės veikla yra reguliuojama, todėl ji, prižiūrima VKEKK, imasi visų priemonių, reikalingų veiklos stabilumui bei tvarios plėtros užtikrinimui.

REGULIAVIMO RIZIKA

Reguliavimo rizika glaudžiai susijusi su teisinės ir reguliacinės aplinkos pokyčiais ir reguliuojančiųjų institucijų sprendimais. Pastaruoju metu, įsigaliojant vis daugiau ES valstybėms narėms taikomų reglamentų ir kitų ES gamtinių dujų sektorių reglamentuojančių teisės aktų, taip pat vykstant Rytų Baltijos regiono gamtinių dujų rinkos kūrimo procesams, ES institucijų ir Rytų Baltijos regiono reguliavimo institucijų reguliacinių sprendimų įtaka Bendrovės veiklai ir rezultatams didėja. Gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainas ir investicijas į gamtinių dujų perdavimo sistemas reguliuoja valstybė. Bendrovė betarpiškai bendradarbiauja su reguliavimo institucijomis, dalyvauja rengiant teisės aktus, aktyviai dalyvauja pateikdama savo poziciją, vertina poveikį Bendrovės rezultatams.

KONKURENCIJOS RIZIKA

Bendrovės veiklos rezultatams įtakos turi konkurencija kuro rinkoje. Ženklus gamtinių dujų poreikio mažėjimas numatomas Lietuvos energetikos sektoriaus įmonėse dėl šiluminės energijos gamybos būdų efektyvinimo, alternatyvių kuro rūšių (biomasės, saulės, vėjo, geoterminės energijos) naudojimo. Alternatyvias (atsinaujinančių energijos išteklių) technologijas skatina ES ir nacionaliniai strateginiai dokumentai, kur numatoma didėjanti alternatyvių energijos šaltinių dalis bendrame energijos balanse, tuo pačiu mažėjant iškastinio kuro daliai.

Transportuojami gamtinių dujų srautai gali mažėti ir dėl kitų, nei perėjimas prie alternatyvių kuro rūšių, priežasčių. Bendrovė, įgyvendindama uždavinius, suformuotus pagal nustatytas strategines kryptis (*Transformacija į perdavimo sistemos operatorių, veikiantį vieningoje dujų rinkoje; Reikiamos infrastruktūros sukūrimas*), siekia ateityje sumažinti gamtinių dujų vartojimo ir transportuojamų dujų srautų mažėjimo riziką ir jos pasekmes.

TECHNINĖ RIZIKA

2016 m. gruodžio 27 d. „Amber Grid" ir UAB „Elsis TS" pasirašė Programinės įrangos ir modelio, skirtų dujotiekių saugumui ir vientisumui užtikrinti (angl. *Pipeline Integrity Management System*, PIMS), diegimo

sutartį. Darbų vykdymui UAB „Elsis TS“ pasitelkė subrangovais britų kompanijas: „ATP“, kuri diegs programinę įrangą („PIMSLider“), ir „PIMS of London“, kuri kurs rizikos įvertinimo modelį.

2017 m., diegiant PIMS, atlikta:

- „Amber Grid“ rizikos valdymo modelio specifikavimas (rizikos vertinimo algoritmų nustatymas, grėsmių vertinimo rezultatų matricos sudarymas, grėsmių poveikio ir tikimybės mažinimo priemonių vertinimas, „Bow-tie“ rizikos valdymo ataskaitų parengimas);
- detalios analizės ir projektavimai (detalus informacinės sistemos, IS, architektūros specifikavimas, IS detalus projektavimas, reikalavimų rinkinio IS infrastruktūrai parengimas);
- aprašančios dokumentacijos parengimas (tvarkos ir procesai, reglamentuojantis „Amber Grid“ veiklos vykdymą naudojant naujai sukurtą PIMS IS).

Numatoma, kad naudojant PIMS, Bendrovė vertins atskirų perdavimo sistemos elementų funkcionavimo techninę riziką ir galės efektyviau ir tikslingiau planuoti eksploatavimui naudojamas lėšas.

KORUPCIJOS RIZIKA

Atsižvelgiant į priemones, kurių Bendrovė imasi, siekdama mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, padaryta išvada, kad „Amber Grid“ veikloje korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali.

6.2. BENDROVĖS VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA

Bendrovės finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti ES.

Bendrovė yra patvirtinusi Apskaitos procedūrų ir politikos vadovą, reglamentuojantį apskaitos tvarkymo, ataskaitų sudarymo, pateikimo principus, metodus ir taisykles. Be to, siekiant užtikrinti, kad finansinė atskaitomybė būtų parengta laiku, Bendrovės patvirtintomis vidaus taisyklėmis yra reglamentuojama apskaitos dokumentų pateikimo ir ataskaitų sudarymo terminai.

Sudarant finansines ataskaitas laikomasi „keturių akių“ principo. Buhalterijos padalinys yra atsakingas už finansinių ataskaitų rengimą ir peržiūrą.

7. VALDYMAS

7.1. INFORMACIJA APIE VALDYMO KODEKSO LAIKYMĄSI

Bendrovė veikloje taiko AB NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodeksą (galima rasti www.nasdaqbaltic.com; toliau – Bendrovių valdymo kodeksas). Kodeksas taikomas ta apimtimi, kiek Bendrovės įstatai nenumato kitaip. Bendrovė yra atskleidusi, kaip laikosi valdymo kodekso nuostatų reikalavimų ir su šia informacija susipažinti galima Bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt ir Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt.

7.2. AKCINIS KAPITALAS

Bendrovės įstatinis kapitalas yra lygus 51.730.929,06 Eur. Jis padalintas į 178.382.514 paprastąsias vardines 0,29 Eur nominalios vertės akcijas. Viena 0,29 Eur vertės paprastoji vardinė akcija suteikia jos savininkui vieną balsą Visuotiniame akcininkų susirinkime. Visos akcijos visiškai apmokėtos.

2017 m. Bendrovės akcininkų struktūra nekito. UAB „EPSO-G" išlaikė 96,58 proc. Bendrovės akcijų paketą ir buvo vienintelis akcininkas valdantis didesnį nei 5 proc. Bendrovės akcijų. UAB „EPSO-G" turi lemiamą balsą priimant sprendimus visuotiniame akcininkų susirinkime.

7.3. AKCIJOS IR AKCININKŲ TEISĖS

Balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių Bendrovės akcijų skaičius sutampa su išleistų akcijų kiekiu ir sudaro 178.382.514 vienetų. „Amber Grid" akcijų suteikiamos turtinės ir neturtinės teisės vienodos ir nei vienas Bendrovės akcininkas neturi jokių specialių kontrolės teisių. Pagal Bendrovės įstatus priimti sprendimus dėl naujų akcijų išleidimo ir savų akcijų supirkimo gali tik visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas.

Bendrovė nėra informuota apie kokius nors akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės. Bendrovėje nėra balsavimo teisių apribojimų.

Bendrovė savų akcijų nėra įsigijusi ir 2017 m. jokių sandorių, susijusių su savų akcijų įsigijimu ar perleidimu, nesudarė.

7.4. AKCININKAI

2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis „Amber Grid" akcininkais buvo 1.525 fiziniai ir juridiniai Lietuvos ir užsienio asmenys, iš jų – 1 akcininkas valdė didesnį nei 5 proc. Bendrovės akcijų paketą.

2 lentelė. Bendrovės akcininkai

Akcininkas	Buveinės adresas / juridinio asmens kodas	Nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius, vnt.
UAB „EPSO-G"	A. Juozapavičiaus g. 13 Vilnius, Lietuva/ 302826889	172.279.125
Smulkieji akcininkai		6.103.389
Iš viso:		178.382.514

Bendrovės akcininkų struktūra pateikta 6 pav.

6 pav. Akcininkų struktūra, 2017 m. gruodžio 31 d.

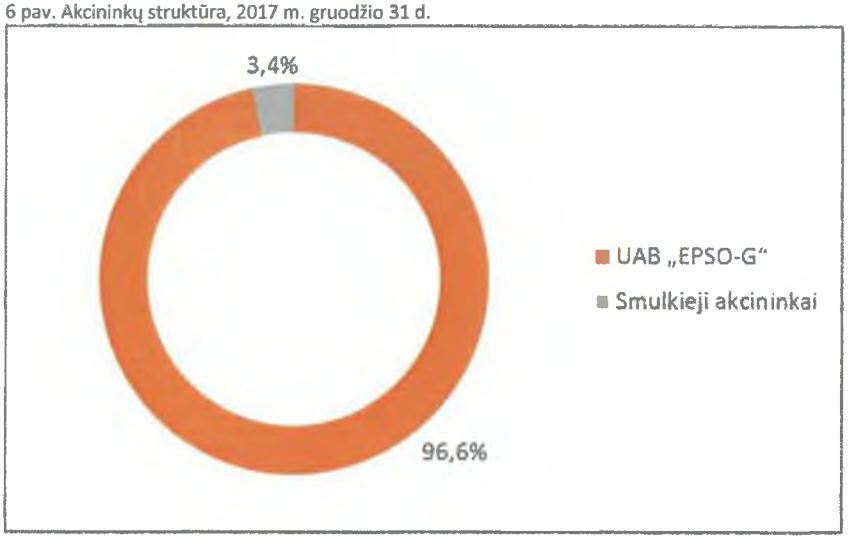

UAB „EPSO-G" valdo 96,58 proc. Bendrovės akcijų ir turi lemiamą balsą priimant sprendimus visuotiniame akcininkų susirinkime.

7.5. DUOMENYS APIE PREKYBĄ VERTYBINIAIS POPIERIAIS REGULIUOJAMOSE RINKOSE

Nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovės akcijomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, jos kotiruojamos vertybinių popierių biržos *NASDAQ Vilnius* Papildomajame prekybos sąraše.

3 lentelė. Pagrindiniai duomenys apie „Amber Grid" akcijas

Pagrindiniai duomenys apie „Amber Grid" akcijas	
ISIN kodas	LT0000128696
Simbolis	AMG1L
Emisijos dydis (vnt.)	178.382.514

2017 m. prekybos Bendrovės akcijomis apyvarta sudarė 1,17 mln. Eur, sudarytais sandoriais perleista 873.105 vnt. akcijų. Bendrovės akcijų kainos dinamika pateikta 3 lentelėje, o duomenys apie Bendrovės akcijų kainą ir apyvartą (2015–2017 m.) pateikti 7 pav.

3 lentelė. Akcijų kainos dinamika NASDAQ Vilnius, 2015–2017m.

Atidarymo kaina, 2015-01-01	Didžiausia akcijos kaina, 2015-04-30	Mažiausia akcijos kaina, 2015-01-16	Svertinė vidutinė akcijos kaina	Uždarymo kaina, 2015-12-30
0,898 Eur	1,41 Eur	0,877 Eur	1,132 Eur	1,19 Eur

Atidarymo kaina, 2016-01-04	Didžiausia akcijos kaina, 2016-03-07	Mažiausia akcijos kaina, 2016-06-27	Svertinė vidutinė akcijos kaina	Uždarymo kaina, 2016-12-30
1,19 Eur	1,32 Eur	1,08 Eur	1,192 Eur	1,24 Eur

Atidarymo kaina, 2017-01-02	Didžiausia akcijos kaina, 2017-10-18	Mažiausia akcijos kaina, 2017-01-10	Svertinė vidutinė akcijos kaina	Uždarymo kaina, 2017-12-29
1,24 Eur	1,49 Eur	1,21 Eur	1,340 Eur	1,40 Eur

7 pav. „Amber Grid" akcijų kaina ir apyvarta, 2015–2017 m.

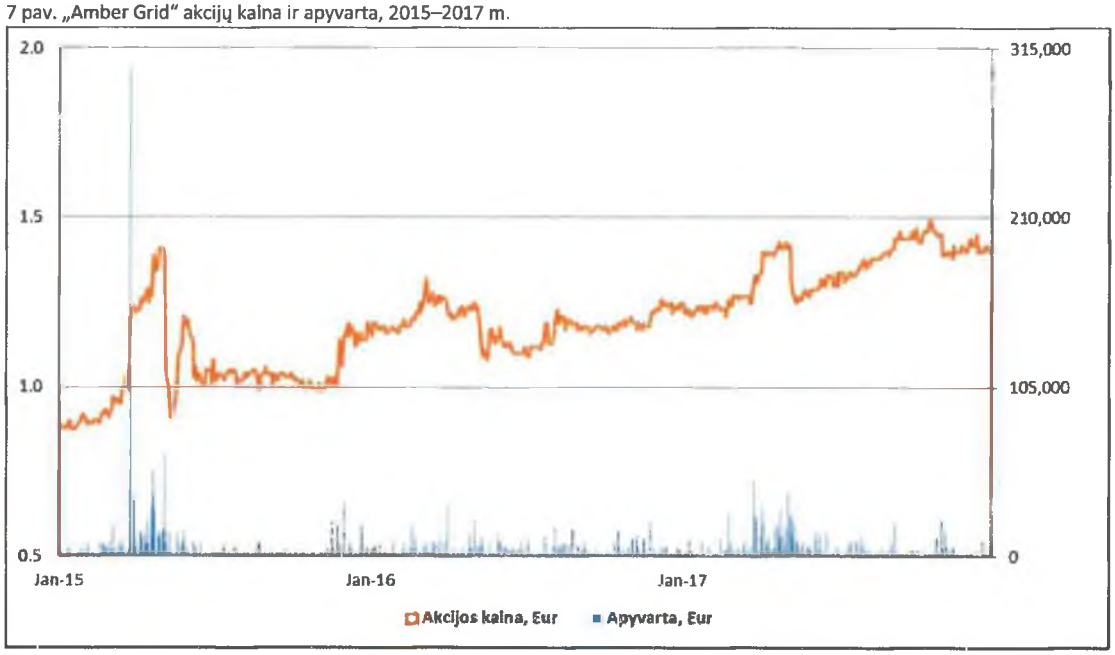

2017 m. gruodžio 29 d. „Amber Grid" akcijų kapitalizacija sudarė 249,74 mln. Eur. Vienos akcijos kaina biržoje, o tuo pačiu ir kapitalizacija per 2017 m. padidėjo 12,9 proc.

2017 m. vertybinių popierių biržos NASDAQ skaičiuojami lyginamieji kainų indeksai OMX Baltic PI ir OMXV, atspindintys Baltijos šalyse ir Vilniaus vertybinių popierių biržose listinguojamų bendrovių akcijų kainų pokyčius, atitinkamai padidėjo 12,98 proc. ir 16,97 proc. Bendrovės akcijos kainos, OMX Vilnius ir OMX Baltic PI indeksų pokyčiai per 2015–2017 m. pavaizduoti 8 pav.

8 pav. „Amber Grid" akcijos kainos, OMX Vilnius ir OMX Baltic PI indeksų pokyčiai, 2015–2017 m.

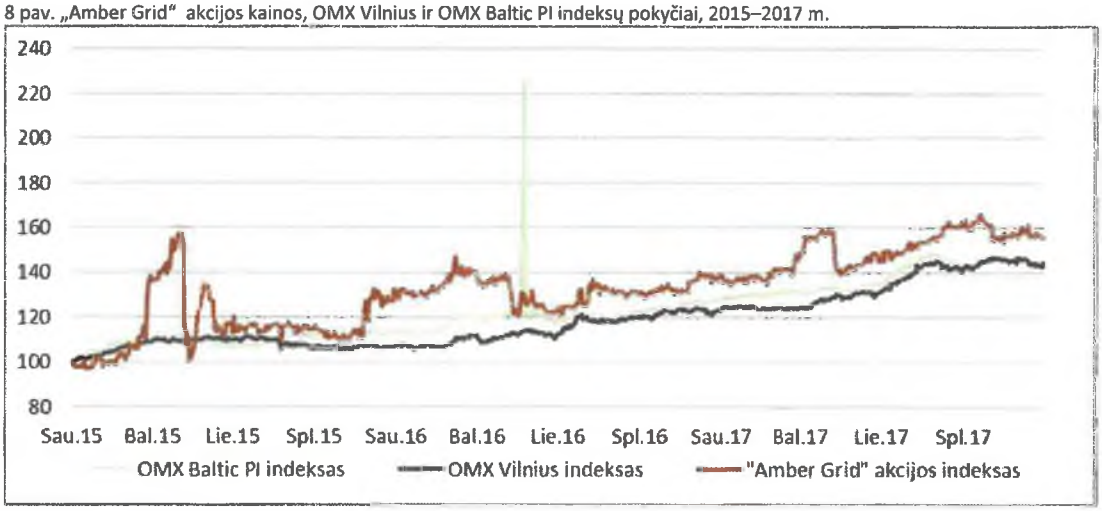

7.6. DIVIDENDAI

Bendrovės akcininkai 2017 m. balandžio 25 d. vykusiame visuotiniame akcininkų susirinkime priėmė sprendimą dėl dividendų išmokėjimo, kurie sudarė 20.928.070 Eur arba 0,11732131 Eur vienai akcijai.

Bendrovės valdybos 2017 m. rugpjūčio 22 d. sprendimu buvo prisijungta prie UAB „EPSO-G" valdybos 2017 m. liepos 14 d. patvirtintos dividendų politikos, ir ją Bendrovė tiesiogiai taiko visa apimtimi.

UAB „EPSO-G" dividendų politika tiesiogiai susiejo mokėtinų dividendų dydį su įmonės nuosavo kapitalo naudojimo efektyvumu – kuo didesnę naudą Bendrovė sukuria akcininkui, tuo didesnę pelno dalį ji gali skirti tolimesnei plėtrai ar kitų svarbių projektų įgyvendinimui. Dividendų politika viešai skelbiama tinklalapyje www.ambergrid.lt (rubrikos *Apie mus* skiltyje *Valdymas*).

7.7. SUTARTYS SU VERTYBINIŲ POPIERIŲ VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKAIS

„Amber Grid" yra sudariusi sutartį su AB SEB bankas dėl Bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų teikimo.

2015 m. gegužės 15 d. Bendrovė su AB SEB bankas sudarė sutartį dėl dividendų išmokėjimo/ paskirstymo smulkiesiems akcininkams, kuria vadovaujantis AB SEB bankas apskaičiuoja ir išmoka dividendus visiems Bendrovės akcininkams, išskyrus pagrindinį – UAB „EPSO-G".

AB SEB bankas rekvizitai	
Įmonės kodas	112021238
Buveinės adresas	Gedimino pr. 12, Vilnius, Lietuva
Telefonas	+370 5 268 2800, trumpasis 1518
El. paštas	info@seb.lt
Interneto tinklalapis	www.seb.lt

7.8. VALDYMO STRUKTŪRA

Bendrovė savo veikloje vadovaujasi Akcinių bendrovių ir Vertybinių popierių įstatymais, Bendrovės įstatais bei kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais. Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, akcininkų teisės, jų įgyvendinimas yra apibrėžti Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose. Bendrovės įstatai paskelbti Bendrovės svetainėje: www.ambergrid.lt/lt/apie_mus/rubrika-investuotojams/istatai.

Įstatuose numatyti valdymo organai:

- valdyba,
- Bendrovės vadovas – generalinis direktorius.

Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai, renkami visuotinio akcininkų susirinkimo 4 (ketverių) metų kadencijai Akcinių bendrovių įstatymo numatyta tvarka. Renkant valdybos narius turi būti užtikrinamas tinkamo visų akcininkų teisių atstovavimo valdyboje principas. Atsižvelgiant į šį principą, siūlant kandidatus į valdybos narius, turi būti siekiama, kad bent 2 (du) kandidatai į valdybos narius būtų siūlomi iš patronuojančios bendrovės vadovaujančiųjų darbuotojų, bent 2 (du) kandidatus į valdybos narius – iš Bendrovės vadovaujančiųjų darbuotojų ir bent 1 (vienas) valdybos narys būtų nepriklausomas asmuo, jo

nepriklausomumą nustatant pagal Bendrovių valdymo kodekse įtvirtintus kriterijus bei kitų taikytinų teisės aktų reikalavimus. Teisę pasiūlyti kandidatą į nepriklausomus valdybos narius turi bet kuris Bendrovės akcininkas. Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką. Valdybos nariai gali būti perrenkami kitai kadencijai. Valdybos nario nepertraukiamas kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip 2 (dvi) pilnos kadencijos iš eilės. Valdybos narių įgaliojimai bei vadovo veiklos sritys yra apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

Bendrovės valdybos nariu negali būti:

- asmuo, einantis priežiūros organo, valdymo organo ar administracijos nario pareigas energetikos įmonėje, vykdančioje elektros energijos gamybos ir (ar) tiekimo veiklą arba gamtinių dujų gavybos ir (ar) tiekimo veiklą arba kitu būdu dalyvaujantis šių įmonių valdyme ar priežiūroje;
- UAB „EPSO-G" stebėtojų tarybos nariai;
- asmuo, einantis priežiūros organo, valdymo organo nario ar vadovaujančiojo darbuotojo nario pareigas Bendrovės kontroliuojamose bendrovėse ir asocijuotose bendrovėse, pagal Įstatuose įtvirtintą apibrėžimą;
- reguliuojančių energetikos paslaugų teikimo srityje veikiančių subjektų veiklą ir atliekančių valstybinę energetikos priežiūrą institucijų tarnautojai ir darbuotojai;
- kiti asmenys, kurie pagal galiojančius teisės aktus negali eiti šių pareigų.

Valdybos kompetencija nesiskiria nuo Akcinių bendrovių įstatyme nustatytos valdybos kompetencijos, tačiau pagal Įstatus valdyba turi papildomą kompetenciją:

- valdyba svarsto ir tvirtina Bendrovės strategiją, veiklos planą ir veiklos plano įgyvendinimo ataskaitą, metinį biudžetą ir metinius veiklos tikslus, paramos ir labdaros skyrimo tvarką, sandorių esminių sąlygų sąrašą ir sandorių, dėl kurių sudarymo sprendimą priima valdyba, sudarymo tvarką, informacijos, kuri laikoma Bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija, sąrašą ir tokios informacijos naudojimo (saugojimo) Bendrovėje principus, generalinio direktoriaus pareiginius nuostatus, nustato jo atlyginimą, metinius veiklos tikslus, kitas darbo sutarties sąlygas, jį skatina ir skiria nuobaudas; bendrus Įmonių grupės, kaip ji apibrėžta įstatuose, dokumentus (gaires, politikas, kodeksus ir pan.) bei sprendžia dėl jų taikymo apimties Bendrovėje, išleisti obligacijas (išskyrus konvertuojamąsias obligacijas), dėl Bendrovės filialų ir atstovybių steigimo bei jų veiklos nutraukimo, taip pat dėl jų nuostatų patvirtinimo ir keitimo, jų vadovų skyrimo bei atšaukimo, dėl Bendrovės dalyvavimo asociacijų ar bet kokios formos juridinių asmenų susivienijimų veikloje, tapti kitų juridinių asmenų steigėja, dalyve, o taip pat sprendimus dėl akcijų (pajų, dalių) skaičiaus didinimo bei mažinimo ar kitokio akcijų (pajų, dalių) suteikiamų teisių pasikeitimo, tvirtina akcijų pasirašymo sutarčių pagrindines sąlygas, dėl Bendrovės Kontroliuojamų ir (ar) Asocijuotų bendrovių kaip turtinio komplekso ar esminių jų dalių perleidimo, jei perleidžiamo turto balansinė vertė yra mažesnė arba lygi 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo;
- valdyba nustato dujų perdavimo ir kitų valstybės reguliuojamų paslaugų kainas ir jų nustatymo metodiką;
- Valdyba tvirtina standartines iš tiesioginės dujų perdavimo sistemos operatoriaus veiklos kylančių sutarčių sąlygas, – prijungimo prie dujų sistemos sutartis, gamtinių dujų perdavimo paslaugos sutartis, gamtinių dujų balansavimo sutartis, – ir priima sprendimus dėl sandorių sudarymo nukrypstant nuo tokių patvirtintų standartinių sutarčių sąlygų;
- Valdyba priima sprendimus įsigyti prekes, paslaugas ar darbus už didesnę kaip 2.000.000 Eur sumą, o sprendimus įsigyti prekes, paslaugas ar darbus iš vienintelio teikėjo - už didesnę kaip 1.000.000 Eur sumą, įsigyti prekes, paslaugas ar darbus iš kontroliuojamų ar asocijuotų bendrovių, už didesnę kaip 1.000.000 Eur sumą, išskyrus, jeigu Bendrovės technologinėms reikmėms ir balansavimui perkamos prekių biržoje kotiruotos prekės, o sprendimus įsigyti prekes, paslaugas ar darbus iš patronuojančios bendrovės – nepriklausomai nuo vertės; dėl ilgalaikio

turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 2.000.000 Eur investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo ar hipotekos; dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 2.000.000 Eur, įvykdymo laidavimo ar garantavimo; dėl ilgalaikio turto įsigijimo ar sukūrimo už kainą, didesnę kaip 2.000.000 Eur, dėl sudaromų piniginių lėšų skolinimosi sandorių, kurių suma yra didesnė kaip 2.000.000 Eur, taip pat dėl piniginių lėšų skolinimo; dėl taikos sutarčių sudarymo ar ieškinio (priešieškinio, skundo) atsisakymo arba lygiaverčio procesinio veiksmo, kuriuo iš esmės užbaigiamas ginčas, atlikimo teisminiuose (arbitražo) ginčuose, kuriuose Bendrovei reiškiamas arba Bendrovė reiškia reikalavimą, didesnį kaip 1.000.000 Eur; taip pat sprendimus dėl ieškinio (priešieškinio, skundo) pateikimo, kuriuo iniciuojamas ginčas su nacionaline kainas reguliuojančia institucija, nepriklausomai nuo vertės, dėl sutartinių netesybų ir (arba) kitų sutartinių sankcijų netaikymo Bendrovės kontrahentams, jei tokių netesybų arba kitų sutartinių sankcijų dydis yra didesnis kaip 100.000 Eur; priima sprendimus pradėti vykdyti naujo pobūdžio veiklą ar nutraukti konkrečią vykdomą veiklą, sudaryti dujų transportavimo tarp trečiųjų šalių, kurios nėra ES valstybės narės, sutartis, sudaryti bet kokius kitus sandorius, kurių suma yra didesnė kaip 1.000.000 Eur, jei lėšos jiems nėra numatytos Bendrovės metiniame biudžete, sudaryti sutartis su Bendrovės akcininku(-ais), turinčiu(-iais) daugiau nei 1 proc. Bendrovės akcijų.

Bendrovės įstatuose nustatyti valdybos sprendimai, kuriems reikalingas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas:

- dėl Bendrovės turimų akcijų (dalių, pajų) ar jų suteikiamų teisių ar kitokių juridinio asmens dalyvio teisių perleidimo, įkeitimo ar kitokio suvaržymo;
- dėl Bendrovės kontroliuojamų ir (ar) asocijuotų bendrovių kaip turtinio komplekso ar esminių jų dalių perleidimo, jei perleidžiamo turto balansinė vertė yra didesnė nei 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo;
- dėl Bendrovei priklausančių ypatingą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių bei strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įrenginių, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme bei susijusiuose teisės aktuose, perleidimo, įkeitimo, teisinio statuso keitimo, kitokio apsunkinimo ar disponavimo, jei nurodytų įrenginių vertė yra didesnė nei 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo;
- dėl tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų įmonių, kurioms priklauso šio straipsnio aukščiau punkte nurodyti įrenginiai ar kurios juos vysto, valdo, naudoja ar jais disponuoja bet kokiais pagrindais, akcijų ar jų suteikiamų teisių kitokio apsunkinimo, tokių įmonių įstatinio kapitalo didinimo, mažinimo ar kitokių veiksmų, galinčių pakeisti šių įmonių įstatinio kapitalo struktūrą (pvz., konvertuojamųjų obligacijų išleidimo) bei sprendimų dėl šiame punkte nurodytų įmonių reorganizavimo, atskyrimo, restruktūrizavimo, likvidavimo, pertvarkymo ar kitokių veiksmų, keičiančių šiame punkte nurodytų įmonių teisinį statusą;
- dėl Bendrovės ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/5 Bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai), įkeitimo ar hipotekos (skaičiuojama bendra sandorių suma);
- dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/5 Bendrovės įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo;
- dėl ilgalaikio turto įsigijimo už kainą, didesnę kaip 1/5 Bendrovės įstatinio kapitalo, įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus ir (ar) valstybei svarbius ekonominius projektus, kaip jie apibrėžti galiojančiuose teisės aktuose.

Be įstatymuose nustatytos kompetencijos ir aukščiau nurodytos papildomos kompetencijos visuotinis akcininkų susirinkimas pagal įstatus turi papildomą kompetenciją priimti sprendimus dėl Bendrovės Valdybos narių skyrimo, maksimalaus metinio atlygio biudžeto Valdybos nariams dydžio ir konkrečių atlygio dydžių Valdybos nariams nustatymo, sutarčių su Bendrovės Valdybos nariais dėl veiklos Valdyboje sudarymo,

standartinių tokių sutarčių sąlygų nustatymo bei asmens, įgalioto Bendrovės vardu pasirašyti šias sutartis, paskyrimo.

2017 m. įvyko 19 valdybos posėdžių.

Išsamūs valdybos narių ir Bendrovės vadovų gyvenimo aprašymai yra skelbiami viešai „Amber Grid" tinklalapyje www.ambergrid.lt.

Informacija apie „Amber Grid" valdybos narius, generalinį direktorių ir vyriausiąją buhalterę pateikta 4 lentelėje.

4 lentelė. Informacija apie valdybos narius, generalinį direktorių ir vyriausiąją buhalterę

Pareigos	Vardas, pavardė	Kadencijos pradžios data	Kadencijos pabaigos data	Dalyvavimas emitento kapitale	
				Turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Turimų balsų dalis, proc.
Valdybos pirmininkas	Nemunas Biknius	2016 m. balandžio mėn.	2020 m. balandžio mėn.	0,001055	0,001055
Valdybos narys	Saulius Bilys	2016 m. balandžio mėn.	2020 m. balandžio mėn.	–	–
Nepriklausomas valdybos narys	Nerijus Datkūnas	2016 m. balandžio mėn.	2020 m. balandžio mėn.	–	–
Valdybos narys	Vytautas Ruolia	2016 m. balandžio mėn.	2020 m. balandžio mėn.	–	–
Valdybos narys	Rimvydas Štilinis	2016 m. balandžio mėn.	2020 m. balandžio mėn.	–	–
Generalinis direktorius	Saulius Bilys	2013 m. birželio mėn.	–	–	–
Vyriausioji buhalterė	Dzintra Tamulienė	2013 m. birželio mėn.	–	–	–

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės valdybos nariams išmokos sudarė 32 tūkst. Eur, iš jų nepriklausomam valdybos nariui priskaičiuota išmokos suma sudarė 12 tūkst. Eur.

Bendrovės vadovui ir vyriausiajai buhalterei per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotų pinigų bendra suma sudarė 169,2 tūkst. Eur, vidutinis dydis, tenkantis vienam asmeniui (generaliniam direktoriui ir vyriausiajai buhalterei) buvo 84,6 tūkst. Eur.

Remiantis Bendrovės įstatais, „Amber Grid" Audito komiteto funkcijas vykdo patronuojančios bendrovės UAB „EPSO-G" Audito komitetas. Įstatuose numatyta, kad įstatai gali būti keičiami visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu 2/3 visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų balsų dauguma.

Bendrovėje filialų ir atstovybių nėra.

7.9. INFORMACIJA APIE SUSIJUSIŲ ŠALIŲ SANDORIUS, REIKŠMINGUS SUSITARIMUS IR ŽALINGUS SANDORIUS

Informacija apie susijusių šalių sandorius yra pateikta 2017 m. Bendrovės finansinėse ataskaitose.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo sudariusi šias reikšmingas sutartis, suteikiančias kontrahentams teisę nutraukti su Bendrove sudarytus sandorius, pasikeitus Bendrovės kontrolei: 2014 m. gruodžio 30 d. paskolos sutartis su „Swedbank" AB; 2015 m. rugpjūčio 19 d. paskolos sutartis su Šiaurės Investicijų Banku (Nordic Investment Bank). Šių sutarčių sąlygos yra laikomos sutartis pasirašiusių šalių dvišale konfidencialia informacija, o jų atskleidimas galėtų padaryti žalą Bendrovei.

Jokių kitų reikšmingų susitarimų, kurie įsigaliotų, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus Bendrovės kontrolei, 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nebuvo sudariusi.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė žalingų sandorių (neatitinkančių Bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.) bei sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovės ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, nesudarė.

7.10. INFORMACIJA APIE VIDAUS IR IŠORĖS AUDITĄ

Siekiant užtikrinti veiklos skaidrumą ir efektyvumą UAB „EPSO-G" įmonių grupėje veikia centralizuota vidaus audito sistema. Tai reiškia, kad vidaus audito padalinys pavestas funkcijas vykdo grupės mastu ir yra tiesiogiai atskaitingas UAB „EPSO-G" valdybai, kurios daugumą sudaro nepriklausomi nariai. UAB „EPSO-G" auditoriai nėra pavaldūs audituojamos įmonės administracijai.

Bendrovės 2016 m. ir 2017 m. finansinių ataskaitų auditą atliko išorės audito bendrovė UAB „PricewaterhouseCoopers".

8. PERSONALAS

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 346 darbuotojai, 2016 m. gruodžio 31 d. – 357 darbuotojai[7] (Bendrovės organizacinė struktūra pateikta 1 priede). Darbuotojų pasiskirstymas pagal pareigybių grupes pateiktas 5 lentelėje.

5 lentelė. Darbuotojų skaičius 2016–2017 m.

Pareigybių grupės	Darbuotojų skaičius 2017 m. gruodžio 31 d.	Darbuotojų skaičius 2016 m. gruodžio 31 d.
Generalinis direktorius	1	1
Aukščiausio lygio vadovai	4	4
Vidurinio lygmens vadovai	28	29
Ekspertai-specialistai	195	196
Darbininkai	118	127
VISO	346	357

2017 m. Bendrovės darbuotojų kaitos rodiklis buvo 6,2 proc., 2016 m. – 5,3 proc.

2017 m. Bendrovės darbuotojų vidutinis amžius buvo 45,3 metų (9 pav.), vidutinis darbo stažas – 13,6 metų (10 pav.). 54 proc. Bendrovėje dirbančių darbuotojų yra įgiję aukštąjį išsilavinimą (11 pav.).

Dėl energetikos sektoriaus veiklos specifikos Bendrovėje didžiąją dalį darbuotojų sudaro vyrai – 283 (82 proc.) ir moterys – 63 (18 proc.) (6 lentelė).

9 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes, 2017 m.

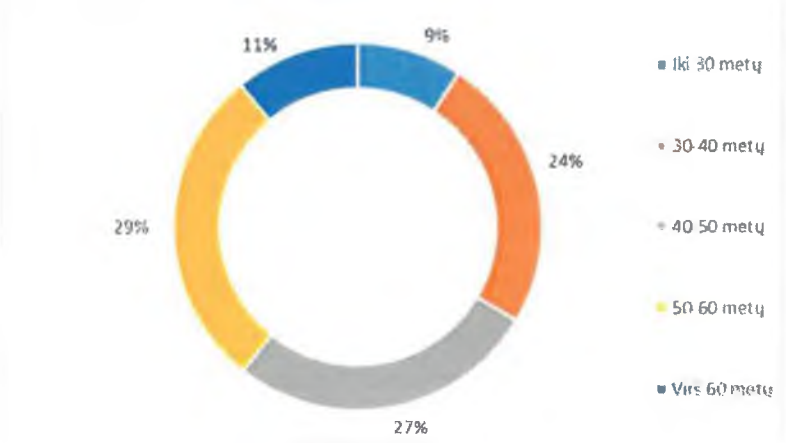

[7] Darbuotojų skaičius 2016 m. gruodžio 31 d. perskaičiuotas neįtraukiant darbuotojų, buvusių vaiko priežiūros atostogose.

10 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo stažą, 2017 m.

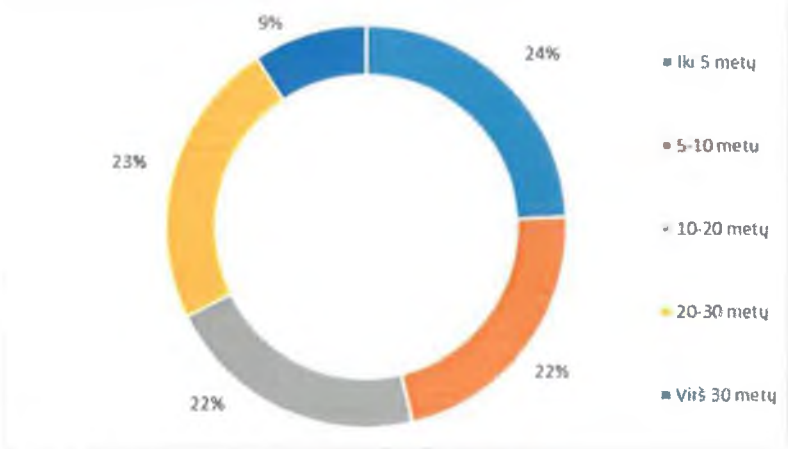

11 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą, 2017 m.

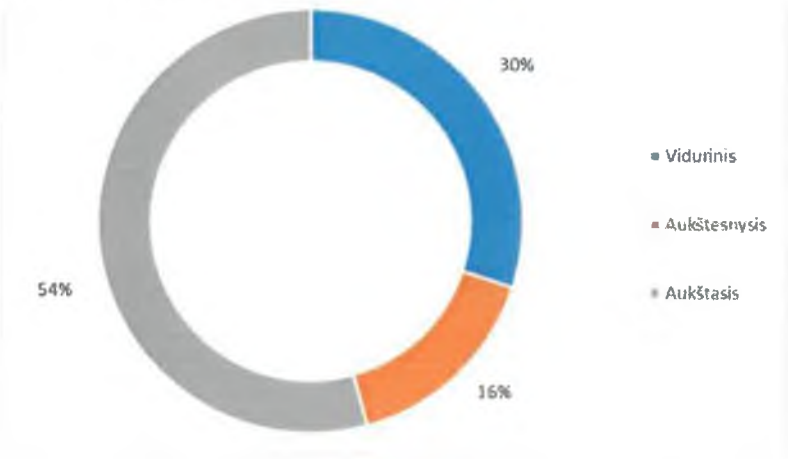

6 lentelė. Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį, 2016 – 2017 m.

	2017 m. gruodžio 31 d., proc.	2016 m. gruodžio 31 d., proc.
Darbuotojai – vyrai	82	82
Darbuotojai – moterys	18	18

2017 m. buvo tęsiamas Bendrovės darbuotojų veiklos vertinimo projektas, reikalingas įmonės efektyvaus valdymo užtikrinimui, susiejantis Bendrovės ir darbuotojų asmeninius tikslus, parodantis kiekvieno darbuotojo darbo indėlį bendrų tikslų pasiekimui, sudarantis sąlygas planuoti darbuotojų karjerą ir didinti jų motyvaciją bei užtikrinti objektyvų ir pagrįstą darbuotojų skatinimą. Bendrovės darbuotojų veiklos valdymo politika patalpinta tinklapyje www.ambergrid.lt.

„Amber Grid" galioja bendra EPSO-G įmonių grupės atlygio politika, taikoma visiems Bendrovės darbuotojams. Atlygio politika tvirtinama ir keičiama Bendrovės valdybos sprendimu, atsižvelgiant į EPSO-G Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas. EPSO-G Atlygio ir skyrimo komitetas periodiškai vertina atlygio politikos nuostatas, jos veiksmingumą, įgyvendinimą ir taikymą.

„Amber Grid" atlygio politikos tikslas yra efektyviai, aiškiai ir skaidriai valdyti darbo užmokesčio sąnaudas, ir, tuo pačiu, kurti motyvacines paskatas darbuotojams prisidėti įgyvendinant Bendrovės misiją, viziją, vertybes ir tikslus.

Visų darbuotojų atlygį, taip pat ir vadovų sudaro dvi dalys – pastovioji ir kintama. Pastovioji dalis priklauso nuo pareigybės atsakomybės lygio, kuris nustatomas pagal tarptautinėje praktikoje taikomą metodologiją. Kintama atlygio dalis mokama tuomet, kai pasiekiami individualūs metinio vertinimo metu nustatyti tikslai, o Bendrovė atsiskaito akcininkams ir valdybai už metinių tikslų pasiekimą. Kintamoji atlygio dalis yra siejama su Bendrovės ir individualiais vadovybei keliamais metiniais tikslais.

Bendrovės atlygio politika viešai skelbiama tinklalapyje www.ambergrid.lt (rubrikos *Apie mus* skiltyje *Valdymas*).

Vidutinis darbo užmokestis Bendrovėje pagal darbuotojų grupes pateiktas 7 lentelėje.

7 lentelė. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes 2016–2017 m.

Pareigybių grupės	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Eur, (neatskaičius mokesčių), 2017 m.[8]	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Eur, (neatskaičius mokesčių), 2016 m.[9]
Generalinis direktorius	9.605	9.562
Aukščiausio lygio vadovai	5.519	5.195
Vidurinio lygmens vadovai	2.738	2.408
Ekspertai-specialistai	1.426	1.257
Darbininkai	1.008	879
Vidutinis	1.462	1.280

Kolegialių narių bei vadovybės atlygio politika

UAB „EPSO-G" įmonių grupėje valdymo organų narių atlygio principus nustato Atlygio už veiklą įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, patvirtintos UAB „EPSO-G" vienintelio akcininko sprendimu. Bendrovės 2016 m. balandžio 26 d. visuotiniame akcininkų susirinkime priimti sprendimai nustatė maksimalų metinį atlygio biudžetą, skiriamą bendrovės valdybos narių veiklos apmokėjimui, taip pat patvirtino valandinį ir maksimalų mėnesinį atlygį, bei patvirtino sutarčių su valdybos nariais dėl veiklos valdyboje sąlygas. Pagal 2016 m. balandžio 26 d. visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimą valdybos nariams nustatytas 50,00 (penkiasdešimties) eurų (neatskaičius mokesčių) dydžio valandinis darbo atlygis už veiklą bendrovės valdyboje, neviršijant 1 000,00 (vieno tūkstančio) eurų (neatskaičius mokesčių) dydžio per mėnesį

[8] Vidurinio lygmens vadovų ir specialistų bei darbininkų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis 2017 m. palyginus su 2016 m. didėjo daugiausiai dėl kintamosios atlygio dalies (KAD) išmokėjimo politikos pasikeitimo – KAD išmokėjimas šiems darbuotojams buvo susietas su darbuotojo metinių tikslų pasiekimo vertinimu ir už 2016 m. buvo išmokėtas po metinių pokalbių 2017 m. Tokia KAD išmokėjimo politika aukščiausio lygio vadovams taikoma jau nuo anksčiau (nuo 2013 m.).

[9] 2016 m. vadovų ir kitų darbuotojų grupių vidutinis mėnesinis darbo užmokestis patikslintas pagal šių darbuotojų grupių 2017 m. struktūrą.

maksimalios atlygio sumos. Valdybos nariams, kurie taip pat yra bendrovės kontrolinį akcijų paketą valdančios bendrovės, UAB „EPSO-G", darbuotojai, atlygio už veiklą valdyboje bendrovė nemoka.

Bendrovės vadovo pastovų ir kintamąjį atlygį nustato Bendrovės valdyba, aukščiausio lygmens vadovams – Bendrovės vadovas, vadovaudamasis bendrovės valdybos patvirtinta atlygio politika. Kintamoji atlygio dalis vadovui ir vadovybei mokama vieną kartą metuose, Bendrovės valdybai patvirtinus Bendrovės vadovo tikslų įgyvendinimą.

KOLEKTYVINĖ SUTARTIS

„Amber Grid" kolektyvinė sutartis buvo atnaujinta ir pasirašyta su naujai išrinkta Bendrovės darbo taryba. Kolektyvinė sutartis galiojo iki 2017 m. gruodžio 31 d. 2017 m. birželio mėnesį 113 Bendrovės darbuotojų iniciatyva buvo įkurta „Amber Grid" darbuotojų profesinė sąjunga, kuri perėmė Darbo tarybos teisės ir pareigas. 2017 m. rugsėjo mėn. pradėtos derybos dėl naujos kolektyvinės sutarties tarp darbdavio ir profesinės sąjungos. Planuojama derybas baigti ir pasirašyti naują kolektyvinę sutartį per pirmąjį 2018 m. pusmetį.

MOKYMAI

„Amber Grid" skatina darbuotojus kelti kvalifikaciją ir stiprinti turimas kompetencijas:

- Organizuoja vidinius mokymus;
- Sudaro galimybes prisijungti prie Bendrovės vykdomų svarbių projektų;
- Dalyvauja išoriniuose mokymuose, konferencijose.

2017 m. profesiniuose privalomuose mokymuose ir atestavime, išduodant specialius darbus atlikti leidžiančius pažymėjimus, dalyvavo 227 Bendrovės darbuotojai. 2017 m. darbuotojams buvo išduoti/ pratęsti 338 pažymėjimai.

2017 m. bendrųjų kompetencijų ugdymo mokymuose dalyvavo 194 darbuotojai. Vidutiniškai vienam Bendrovės darbuotojui tenkančių mokymų valandų skaičius yra apie 7 val. Mokymuose dalyvavo 304 Bendrovės darbuotojai, ir tai sudaro beveik 87 proc. visų darbuotojų.

9. SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ, APLINKOS APSAUGA IR DARBUOTOJŲ SAUGA

„Amber Grid" savo atsakomybę apibrėžia ir veikloje remiasi šiais dokumentais:

- Organizacinės kultūros kodeksu;
- Atlygio politika;
- Korupcijos prevencijos politika;
- Pirkimų politika;
- Socialinės atsakomybės politika;
- Etiškos darbdavystės ir darbo sąlygų politika;
- Aplinkos apsaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos politika;
- Lygių galimybių politika;
- AB „Amber Grid" paramos teikimo tvarka;
- AB „Amber Grid" kolektyvine sutartimi.

9.1. SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS PRINCIPAI IR PRIORITETAI

Atsakingai vykdydama savo veiklą „Amber Grid" nuosekliai laikosi nuostatos, kad būdai, kuriais pasiekiamas rezultatas, yra svarbūs. Todėl remdamasi sukaupta ir gerąja šalies bei tarptautinių organizacijų patirtimi, Bendrovė siekia tobulinti verslo praktiką, diegti šiuolaikišką žmogiškųjų išteklių vadybą, taiko gamtos išteklius tausojančias technologijas, žmogaus sveikatai nekenksmingas medžiagas bei procesus. Planuodama savo veiklą, „Amber Grid" atsižvelgia į interesų turėtojų ekonominius ir socialinius lūkesčius, užtikrina skaidrų valdymą, plėtoja etiškus santykius rinkoje, diegia korupcijos prevencijos priemones ir prisideda kuriant gerą versio klimatą šalyje.

Tvarią darnaus verslo plėtrą Bendrovė supranta kaip kryptingų ekonominių, socialinių ir aplinkosauginių veiksmų visumą, savo profesinėje veikloje didinant bendrąją visuomenės gerovę ir mažinant leistinas poveikio aplinkai ribas, kaip tai suprantama Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoje Nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje.

KORUPCIJOS RIZIKA

Bendrovė savo veikloje netoleruoja jokių korupcijos apraiškų, nederamos naudos priėmimo, teikimo, siūlymo, pažadėjimo ar reikalavimo piktnaudžiaujant einamomis pareigomis. „Amber Grid" kovos su korupcija samprata apima netinkamų privilegijų siūlymą ir priėmimą, prekybą poveikiu, netinkamą įtaką proteguojant gimines, sutuoktinius ar draugus, nes siekiame, kad mūsų sprendimams nedarytų įtakos asmeniniai interesai ar asmeninės naudos siekis.

Apie Bendrovės vadovų ir darbuotojų daromus teisės aktų nuostatų ir elgesio normų pažeidimus, vykdomų ūkinių operacijų ir apskaitos pažeidimus, kyšininkavimą, papirkinėjimą, prekybą poveikiu, piktnaudžiavimą, interesų konfliktus, nepotizmą ir kronizmą, vykdomų pirkimų skaidrumo, lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų pažeidimus galima pranešti el. paštu sauga@ambergrid.lt arba tel. +370 666 06 084; +370 5 2327787. Ši informacija yra prieinama tik Bendrovės korupcijos prevencijos darbuotojui, kuris užtikrina jos siuntėjo visišką konfidencialumą. Per šiuos metus paskelbta pasitikėjimo linija pranešimų, nusiskundimų nebuvo gauta.

ŽMOGAUS TEISĖS

Bendrovė remiasi 2017 m. patvirtintomis Etiškos darbdavystės bei Lygių galimybių politikomis, kuriose akcentuojama, kad visos diskriminacijos formos griežtai draudžiamos (TDO konvencijos Nr. 100; 111). Bendrovė visiems darbuotojams užtikrina lygias teises ir netoleruoja diskriminacijos įdarbinimo, atlyginimo, mokymo, karjeros, darbo santykių nutraukimo ar išėjimo į pensiją bei kitose srityse dėl darbuotojų rasės, tautybės, lyties, lytinės orientacijos, amžiaus, politinių pažiūrų, o taip pat dėl kitų aspektų, dėl kurių galėtų atsirasti diskriminacija, netoleruoja jokio grasinančio, priekabiaujančio ar išnaudojančio elgesio tarp darbuotojų.

9.2. APLINKOS APSAUGA IR DARBUOTOJŲ SAUGA

„Amber Grid" principai bei įsipareigojimai, susiję su aplinkos apsauga bei darbuotojų sauga ir sveikata yra nustatyti Aplinkos apsaugos ir darbuotojų saugos ir sveikatos politikoje. Politikoje įtvirtintos nuostatos yra pagrindas, kad kaip įmanoma efektyviau būtų mažinamas Bendrovės vykdomos veiklos daromas poveikis aplinkai bei būtų užtikrinta darbuotojų sauga ir sveikata. Nustatytų prevencijos, saugumo, aplinkos tvarumo principų turi laikytis visos „Amber Grid" veiklos procese dalyvaujančios suinteresuotosios šalys ir jų grupės.

VADYBOS SISTEMA

Bendrovėje yra įdiegta tarptautinių standartų ISO 14001 bei OHSAS 18001 reikalavimus atitinkanti aplinkosaugos ir darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema. Aplinkos apsaugos ir darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema integruota „Amber Grid" veiklos planavimo, organizavimo bei valdymo procesuose. Standartais nustatytas aplinkosaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos valdymas padeda užtikrinti nuolatinį veiklos keliamo poveikio aplinkai, profesinės rizikos darbuotojų saugai ir sveikatai mažinimą bei veiklai taikomų tarptautiniais ir LR teisės aktais, reglamentais, kitais norminiais dokumentais nustatytų reikalavimų įgyvendinimą.

Bendrovė gerinant aplinkos ir darbo sąlygas nuolat investuojama į naujus įrenginius, gamybos procesų technologijas, informacines valdymo ir kt. priemones.

2017 m. lapkričio 13-15 d. buvo atliktas integruotos aplinkosaugos ir darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos išorinis priežiūros auditas, kuriuo metu nebuvo nustatyta neatitikčių. Užtikrinant socialinį bendradarbiavimą ir partnerystę aplinkos apsaugos ir darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais nuolat informuojami bei ugdomi visi Bendrovės darbuotojai.

SANTYKIAI SU VISUOMENE: PARAMA

„Amber Grid" valdyba 2017 m. rugpjūčio 22 d. sprendimu patvirtino Bendrovės paramos teikimo tvarką, parengtą atsižvelgiant į UAB „EPSO-G" 2017-2021 m. veiklos strategijos tikslus, Bendrovės 2017-2022 m. veiklos strategijos tikslus, EPSO-G įmonių grupės paramos politiką bei siekiant užtikrinti teikiamos paramos tikslingumą, viešumą ir skyrimo proceso skaidrumą.

Minėta tvarka numato, kad Bendrovė, vykdydama strategijoje numatytą plėtrą ir valstybei ekonomiškai svarbius projektus, gali daryti poveikį bendruomenių gyvenimo kokybei ar jų aplinkai. Todėl Bendrovė turi teisę iš savo pelno skirti paramą vietos regionų ir (ar) bendruomenių, kuriose vykdomi šie projektai, poreikiams, švietimo, kultūros, sporto, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros ar kitoms bendruomenės gerovės sritims. Taip pat gali skirti paramą studijuojantiems programas, susijusias su tiesiogine Bendrovės veikla. Bendrovė skatina darbuotojų savanorišką neatlygininą įsitraukimą į visuomenei ar vietos bendruomenei svarbių tikslų įgyvendinimo veiklą ir atsižvelgdama į tai gali skirti paramą. 2017 m. parama nebuvo skirta.

9.3. SOCIALINĖS INICIATYVOS

- Kraujo donorystė – 2017 m. Bendrovėje organizuota pilietiška akcija „Kraujo donoro diena", kurioje dalyvavo 42 darbuotojai.
- Aplinkos tvarkymo akcija – 2017 m. daugiau kaip 70 Bendrovės darbuotojų kartu su savo šeimų nariais dalyvavo savanoriškoje visuomeninėje akcijoje „Darom".
- Spektaklis vaikams – 2017 m. įvyko LR Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuotos nacionalinės socialinio saugumo kampanijos „Už saugią Lietuvą", Lietuvos nacionalinio dramos teatro (LNDT) kartu su partneriais organizuojama šventė „Vaikų žvaigždynas". Bendrovės darbuotojai asmeniškai prisidėjo prie šios gražios idėjos įgyvendinimo, globojamiems vaikams, nupirkdami 49 bilietus į naujausią LNDT spektaklį „Kaulinis senis ant geležinio kalno", kuris buvo apdovanotas „Auksiniu scenos kryžiumi".
- Moksleiviai į Vyriausybę – „Amber Grid" prisidėjo prie Energetikos ministerijoje organizuoto projekto „Moksleiviai į Vyriausybę". Moksleiviai susipažino kaip valdoma dujų perdavimo sistema centrinėje „Amber Grid" dispečerinėje ir kaip veikia Jauniūnų dujų kompresorių stotis.
- Vaikų svajonės – „Amber Grid" darbuotojai prisijungė prie šio projekto ir įgyvendino sudėtingomis sąlygomis augančių vaikų svajones. Įgyvendinant Kalėdines vaikų svajones buvo padovanota drabužių, avalynės bei įvairių žaislų.
- Knygų Kalėdos – „Amber Grid" darbuotojai prisijungė prie Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuotos socialinės akcijos „Knygų Kalėdos". 280 knygų buvo padovanotos paramos fondui „Mamų unija".
- Mažoji Guboja – Bendradarbiaujant su specialiosios kūrybos draugijos „Guboja" jaunimu, organizuota akcija, kurios metu Bendrovės patalpose draugijos „Guboja" jaunuoliai prekiavo savo gamybos rankdarbiais.
- Diena be automobilio – suorganizuota akcija „Diena be automobilio", kurios tikslas – mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją.

Daugiau informacijos apie Bendrovės socialinę atsakomybę ir vykdomas veiklas pateikiama atskiroje socialinės atsakomybės ataskaitoje, kuri parengta remiantis susitarimo principais bei „Pasaulinės ataskaitų rengimo iniciatyvos" (angl. *Global Reporting Initiative*, GRI) rekomendacijomis, kurios padeda įvertinti veiklą pagal ekonominius, aplinkosaugos, darbuotojų, žmogaus teisių, su visuomene bei rinka susijusius rodiklius.

10. SVARBIAUSI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI

Bendrovė, vykdydama savo prievoles pagal jai taikomus vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus, esminius įvykius bei kitą reglamentuojamą informaciją skelbia visos ES mastu. Su šia skelbiama informacija galima susipažinti Bendrovės tinklalapyje (www.ambergrid.lt/lt/apie_mus/rubrika-investuotojams/esminiai-ivykiai) ir vertybinių popierių biržos *NASDAQ Vilnius* tinklalapyje (www.nasdaqbaltic.com).

2017 m. svarbiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai:

Data	Svarbiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
2017 01 18	Sudaryti sutarčių pakeitimai dėl Europos Sąjungos finansinės paramos dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos parengiamiesiems darbams ir statybos darbams
2017 02 23	AB „Amber Grid" 2016 m. veiklos rezultatai ir neaudituotos sutrumpintos finansinės ataskaitos
2017 02 23	Correction: AB „Amber Grid" 2016 m. veiklos rezultatai ir neaudituotos sutrumpintos finansinės ataskaitos
2017 03 07	EPSO-G įmonių grupės strategija: strateginiai projektai, regioninės plėtra ir efektyvumas
2017 03 24	Dėl AB „Amber Grid" eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo
2017 04 03	Pranešimas apie AB „Amber Grid" eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą
2017 04 05	UAB „EPSO-G" stebėtojų taryba pateikė atsiliepimus ir pasiūlymus AB „Amber Grid" eiliniam visuotiniam akcininkų susirinkimui
2017 04 25	Dėl AB „Amber Grid" eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimtų sprendimų
2017 04 25	AB „Amber Grid" 2016 m. metinė informacija
2017 05 09	Pranešimas apie AB „Amber Grid" neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą
2017 05 25	AB „Amber Grid" 2017 m. I ketvirčio veiklos rezultatai ir neaudituotos sutrumpintos finansinės ataskaitos
2017 05 31	Dėl AB „Amber Grid" neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimtų sprendimų
2017 07 14	Dėl patronuojančios bendrovės valdybos sprendimo
2017 08 22	AB „Amber Grid" dividendų politika
2017 08 24	AB „Amber Grid" m. pirmojo pusmečio veiklos rezultatai, tarpinis pranešimas ir neaudituotos finansinės ataskaitos
2017 10 09	Dėl energijos sutaupymo susitarimo su Energetikos ministerija pasirašymo
2017 10 31	Dėl gamtinių dujų perdavimo kainų viršutinių ribų 2018 m.
2017 11 15	Dėl naujų gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų
2017 11 21	Nustatytos naujos gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos
2017 11 23	AB „Amber Grid" 2017 m. devynių mėnesių veiklos rezultatai ir neaudituotos sutrumpintos finansinės ataskaitos
2017 12 01	AB „Amber Grid" informacija dėl tarpinės informacijos skelbimo ir 2018 m. investuotojo kalendoriaus

Vieši pranešimai, skelbtini teisės aktų nustatyta tvarka, skelbiami juridinių asmenų registro tvarkytojo elektroniniame leidinyje. Pranešimai apie šaukiamą Bendrovės visuotinį akcininkų susirinkimą ir kitus esminius įvykius skelbiami Vertybinių popierių įstatymo nustatyta tvarka Centrinėje reglamentuojamos

informacijos bazėje www.crib.lt ir Bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt. Akcininkams, kurių turimos akcijos jiems suteikia ne mažiau kaip 10 proc. balsų skaičiaus, pranešimas apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą išsiunčiamas Bendrovės įstatuose numatyta tvarka.

1 priedas

„AMBER GRID“ ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

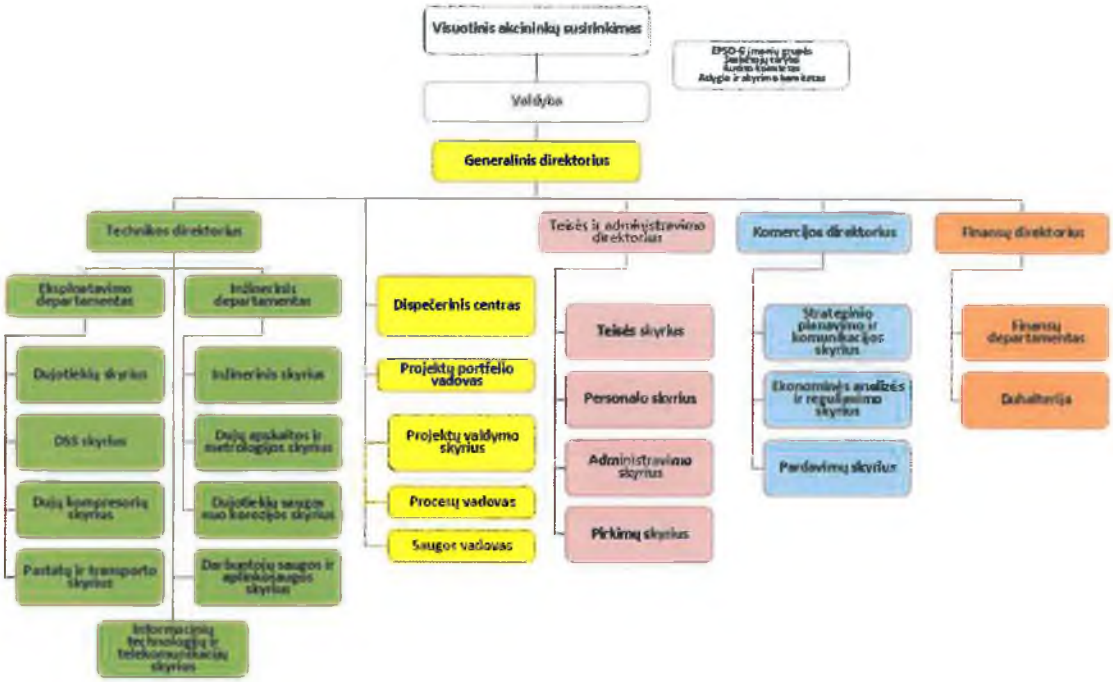

11.VALDYSENOS ATASKAITA

AB „Amber Grid" (toliau – Bendrovė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi ir AB NASDAQ Vilnius listingavimo taisyklių 24.5 punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso (toliau – Valdymo kodeksas) ir konkrečių jo nuostatų ar rekomendacijų. Jei Valdymo kodekso ar kai kurių jo nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių, taip pat pateikiama kita šioje formoje nurodyta paaiškinanti informacija.

BENDROVĖS VALDYSENOS ATASKAITOS SANTRAUKA

BENDROVĖS CHARAKTERISTIKOS

Bendrovė yra Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už gamtinių dujų perdavimą (transportavimą aukšto slėgio vamzdynais) sistemos naudotojams, gamtinių dujų infrastruktūros eksploatavimą, priežiūrą ir plėtojimą. Bendrovė buvo įregistruota 2013 m. birželio 25 d. Kaip perdavimo sistemos operatorius veiklą Bendrovė vykdo nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d., nuo AB „Lietuvos dujos" atskyrus gamtinių dujų perdavimo veiklą su šiai veiklai priskirtu turtu, teisėmis ir pareigomis.

Bendrovė sistemos naudotojams, ir kitiems dujų rinkos dalyviams teikia šias paslaugas:

- gamtinių dujų perdavimo Lietuvos teritorijoje;
- gamtinių dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje;
- Suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms, taip pat sąnaudoms, skirtoms paskirtojo tiekėjo būtinojo suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo.

Bendrovės perdavimo sistemą sudaro magistraliniai dujotiekiai, dispečerinis valdymo centras, dujų kompresorių stotys, dujų skirstymo stotys, dujų apskaitos stotys, dujotiekių apsaugos nuo korozijos įrenginiai, duomenų perdavimo ir ryšio sistemos bei kitas turtas priskirtas perdavimo sistemai. Bendrovės dujų perdavimo sistema yra sujungta su Latvijos Respublikos, Baltarusijos Respublikos, Rusijos Federacijos Kaliningrado srities dujų perdavimo sistemomis, Klaipėdos SGD terminalu. Eksploatuojamų vamzdynų ilgis yra 2.115 km, skersmuo – nuo 100 mm iki 1.220 mm. Didžiosios dalies perdavimo sistemos projektinis slėgis – 54 bar. Dujų skirstymo stočių ir dujų apskaitos stočių skaičius – 70.

Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 51 730 929,06 Eur Bendrovės įstatinis kapitalas padalintas į 178 382 514 paprastųjų vardinių 0,29 Eur nominalios vertės akcijų.

Detalesnė ir atnaujinama informacija apie Bendrovę skelbiama Bendrovės interneto svetainėje: www.ambergrid.lt

BENDROVĖS AKCININKŲ STRUKTŪRA

2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis Bendrovės akcininkais buvo 1.525 fiziniai ir juridiniai Lietuvos ir užsienio asmenys, iš jų 1 akcininkas – UAB „EPSO-G" (toliau – Patronuojanti bendrovė arba UAB „EPSO –G") – valdė kontrolinį (96,58 %) Bendrovės akcijų paketą. Likusi Bendrovės akcijų dalis (3,42 %) yra kotiruojama biržos NASDAQ Vilnius Baltijos Papildomajame prekybos sąraše (Bendrovės trumpinys biržoje – AMG1L).

Pagrindinis Bendrovės akcininkas – UAB „EPSO-G" yra 100 % valdoma Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (1 pav.), UAB „EPSO-G" taip pat kontroliuoja kontrolinį Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatoriaus Litgrid AB akcijų paketą.

1 paveikslas. AB „Amber Grid" akcijų kontrolę turintys juridiniai asmenys.

BENDROVĖS VALDYMO ORGANAI

Bendrovės organų sistema (2 pav.) nustatyta įstatuose ir ją sudaro: visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir vienasmenis bendrovės vadovas - generalinis direktorius. Stebėtojų taryba Bendrovėje nesudaroma.

Bendrovės įstatuose numatyta, kad atžvelgiant į tai, kad Bendrovė priklauso Įmonių grupei ir Patronuojančios bendrovės stebėtojų taryba Įmonių grupės mastu vykdo vidaus kontrolės sistemos funkcionavimo bei rizikų valdymo priežiūrą, Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas ir valdyba gali atsižvelgti į Patronuojančios bendrovės stebėtojų tarybos pasiūlymus ir atsiliepimus, teikiamus atitinkamo Bendrovės organo kompetencijos klausimais. Patronuojančioje bendrovėje sudaromas audito komitetas veikia kaip visos Įmonių grupės audito komitetas, be kita ko, atlikdamas ir Bendrovės audito komiteto funkcijas.

Bendrovės įstatuose numatyta, kad Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai, renkami trejų metų laikotarpiui Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo (toliau – Akcinių bendrovių įstatymas) numatyta tvarka. Valdybos nariai renka valdybos pirmininką. Valdybos nariai gali būti perrenkami kitai kadencijai. Generalinį direktorių renka, atšaukia bei atleidžia iš pareigų valdyba.

2 paveikslas. „Amber Grid" organai

BENDROVĖS VALDYMO TVARKA

Pagrindinius bendrovės valdymo principus nustato Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, Akcinių bendrovių įstatymas ir Bendrovės įstatai. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas sprendžia Bendrovės įstatų ir įstatinio kapitalo keitimo, akcijų konvertavimo klausimus, renka valdybą ir auditorių, tvirtina metines finansines ataskaitas ir skirsto pelną, priima sprendimus dėl svarbiausių sandorių ir kitais klausimais. Bendrovės valdyba nustato Bendrovės organizacinę struktūrą, renka generalinį direktorių, tvirtina veiklos strategiją, biudžetą, investicijas, priima sprendimus dėl svarbių sandorių sudarymo ir kitais svarbiais valdymo klausimais. Generalinis direktorius yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas, jis organizuoja Bendrovės veiklą ir sudaro Bendrovės sandorius. Bendrovės organų kompetencija detaliai aprašyta Bendrovės įstatuose.

Bendrovės valdymui reikalavimus nustato ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, skirti valstybės valdomų ar kontroliuojamų įmonių valdymui, ta apimtimi, kiek jie taikomi „EPSO-G" įmonių grupei priklausančioms įmonėms, Valdymo kodeksas, ta apimtimi, kiek Bendrovės įstatai nenumato kitaip.

Bendrovė, vadovaudamasi 2017 m. gegužės 16 d. Bendrovės valdybos posėdyje Nr. 9 patvirtinta UAB „EPSO-G" įmonių grupės integruoto planavimo ir stebėsenos politika, kuri Bendrovėje taikoma tiesiogiai visa apimtimi, rengia Bendrovės strategiją 5-10 metų laikotarpiui, strategijos laikotarpis turi atitikti patronuojančios įmonės strategijos laikotarpį. Šiuo metu Bendrovės strategija parengta 5 metų laikotarpiui iki 2022 m. Bendrovės strategijoje numatytų strateginių tikslų įgyvendinimą užtikrina Bendrovės veiklos vykdymo, kontrolės ir rizikų valdymo sistemos. Bendrovės strategiją tvirtina ir jos įgyvendinimą kontroliuoja valdyba. Bendrovės valdyba iki einamųjų metų pabaigos parengia (atnaujina) ir tvirtina veiklos planą 3-ų metų laikotarpiui. Bendrovėje įdiegta mėnesinė strategijos įgyvendinimo priežiūros sistema, kuri susieta su Bendrovės administracijos atlygio sistema. Bendrovės valdybos sudėtis atskleista Bendrovės interneto svetainėje.

Bendrovės perdavimo sistemos operatoriaus veikla yra reguliuojama nacionalinės reguliavimo institucijos – Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, su kuria, vadovaujantis Lietuvos Respublikos gamtinių

dujų įstatymu, yra derinama 10 metų perdavimo sistemos tinklų plėtros planas, paslaugų teikimo taisyklės ir paslaugų viršutinės kainų ribos.

Bendrovės strategiją ir veiklos planą įgyvendina bei Bendrovės administracijos veiklą organizuoja Bendrovės generalinis direktorius. Bendrovės administracijos vadovybę sudaro generalinis direktorius, finansų direktorius, technikos direktorius, komercijos direktorius bei teisės ir administravimo direktorius. Bendrovės vadovybės sudėtis atskleista Bendrovės interneto svetainėje. Bendrovės administracijos veiklą reglamentuoja valdybos tvirtinamas Bendrovės administracijos reglamentas, Bendrovės generalinio direktoriaus pareiginiai nuostatai ir veiklos valdymo gairės.

Korporatyviniame valdyme diegiami geros valdymo praktikos principai, valstybės kontroliuojamų įmonių valdymo politika. Bendrovės valdyba tvirtina veiklos gaires, kurių įgyvendinimą turi užtikrinti Bendrovės administracija: korporatyvinio valdymo, skaidrumo, socialinės atsakomybės, atlygio, veiklos vertinimo, apskaitos, dividendų, vidaus audito, rizikos valdymo, interesų valdymo, informacijos apsaugos, planavimo ir stebėsenos, projektų valdymo, technologinio turto, transporto, paramos personalo samdos korupcijos prevencijos politiką, pirkimų, draudimo, saugos politikas ir kitas gaires..

Bendrovės vidaus kontrolės sistemas palaiko organizacinė struktūra, valdymo kultūra ir įdiegtos gerosios valdymo praktikos, taip pat diegiamas procesų valdymas. Pažymėtina, kad priežiūrą atlieka UAB „EPSO-G" stebėtojų tarybą, rekomendacijas, pasiūlymus ir išvadas dėl svarbių Bendrovės veiklos klausimų teikia atlygio ir skyrimo komitetas ir audito komitetas. Vidaus kontrolės sistemą inicijuoja Bendrovės valdyba, įgyvendina administracija, palaikoma UAB „EPSO-G" audito komiteto, išorinio nepriklausomo audito, pagrindinę veiklą aptarnaujančių padalinių, saugos vadovo ir visų padalinių vadovų. Bendrovėje veikiančios procedūros ir politikos užtikrina finansinės apskaitos ir ataskaitų patikimumą, Bendrovės veiklos atitikimą teisės aktams, veiklos efektyvumą ir veiklos tikslų pasiekimą.

Bendrovėje pilnai įdiegta rizikos valdymo sistema, apimanti rizikų nustatymą, jų analizę, vertinimą ir kontrolės priemonių numatymą, rizikos valdymo veiksmų plano parengimą bei plano priemonių įgyvendinimą, rizikos valdymo proceso stebėjimą ir priežiūrą. Rizikų valdymo metodika parengta vadovaujantis tarptautinio standarto ISO 31000:2009 nuostatomis Bendrovės vidaus dokumentais. Metodika taip pat apima informacijos saugos rizikų valdymą, paremtą ISO/IEC 27005:2011 „Informacinės technologijos. Saugumo metodai. Informacijos saugumo rizikos valdymas" standartu bei NIST Special Publication 800-30 Revision 1 „Guide for Conducting Risk Assessments" rekomendacijomis.

Bendrovėje įdiegta aplinkos apsaugos vadybos sistema pagal ISO 14001:2015 standarto reikalavimus, taip pat įdiegta darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemą pagal OHSAS 18001:2007 standarto reikalavimus.

Lietuvos Respublikos energetikos ministras 2015 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. 1-212 patvirtino Valstybės valdomų energetikos sektoriaus įmonių grupės korporatyvinio valdymo gaires (toliau – Gairės). Šių Gairių nuostatos nustato bendrai visai „EPSO-G" įmonių grupei vieningai taikomus korporatyvinio valdymo principus, reglamentuoja įmonių grupės paskirtį, veiklos tikslus, valdymo organizavimo modelį, valdymo struktūrą bei atskaitomybės ir veiklos priežiūros bei kontrolės sistemą. Šios korporatyvinio valdymo gairės nukreiptos palaikyti ir toliau tobulinti Bendrovės valdyme taikomas gerosios valdymo praktikos procedūras ir politikas.

„EPSO-G" ĮMONIŲ GRUPĖS GEROJI VALDYSENOS PRAKTIKA

Energetikos ministrui patvirtinus Gaires, „EPSO-G" įmonių grupę kontroliuojanti bendrovė savo veikloje ir Įmonių grupėje tobulina valdymo praktiką, atsižvelgdama į Valdymo kodekso rekomendacijas, taip pat įgyvendindama tarptautinių organizacijų, tokių kaip EBPO, rekomendacijas, skirtas valstybių kontroliuojamų įmonių valdysenai tobulinti.

Pagrindai šių Gairių praktiniam realizavimui yra sukurti 2015 m. gruodžio 17 d., Energetikos ministerijai, kaip UAB „EPSO-G" akcijų valdytojui, patvirtinus UAB „EPSO-G", kaip visą „EPSO-G" grupę kontroliuojančią bendrovę ir jos naujos redakcijos įstatus (toliau – EPSO-G įstatai), kurie sukūrė prielaidą UAB „EPSO-G" lygmenyje sudaryti naujus organus – stebėtojų tarybą ir valdybą, audito komitetą bei atlygio ir skyrimo komitetą, kurie savo ruožtu atlieka atitinkamai tam tikras priežiūros ir valdymo funkcijas visos Įmonių grupės mastu. Pažymėtina, kad UAB „EPSO-G" įstatai reglamentuoja valdymo modelio pokytį Įmonių grupės lygmenyje. Atitinkamai pakoreguoti ir Bendrovės įstatai, kurių nauja redakcija įregistruota 2016 m. balandžio 26 dieną.

BENDROVĖS AKCININKŲ TEISĖS

Bendrovės akcininkai turi teises numatytas Akcinių bendrovių įstatyme ir kituose teisės aktuose.

ATSKLEIDIMO STRUKTŪRIZUOTA LENTELĖ

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos **Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.**		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės valdyba pagal poreikį kiekvienais metais gali peržiūrėti (atnaujinti ir patvirtinti Bendrovės veiklos strategiją (strategija rengiama 5-10 metų laikotarpiui, šiuo metu strategija parengta 5 metų laikotarpiui). Bendrovė kasmet atnaujina Bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimo planą, kuris rengiamas 3 metų periodui. Greta Bendrovės valdybos tvirtinamos veiklos strategijos ir veiklos plano Bendrovė, vadovaudamasi LR gamtinių dujų įstatymo nuostatomis rengia ir skelbia gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus dešimties metų tinklo plėtros planą. Bendrovė atnaujina veiklos strategiją ir plėtros planus priklausomai nuo situacijos rinkoje bei reguliavimo aplinkos pokyčių. Bendrovės strategija numato akcininkų nuosavybės didinimo tikslus ir jų įgyvendinimo planus. Bendrovės veiklos strategija ir dešimties metų tinklo plėtros planas viešai skelbiami Bendrovės tinklapyje www.ambergrid.lt.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės organų veikla sukoncentruota į bendrovės strategijoje numatytų strateginių tikslų įgyvendinimą, reguliacinės aplinkos atitikimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Šią rekomendaciją įgyvendina valdyba ir Bendrovės vadovas. Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma, akcininkų interesams atstovauja bendrovės valdyba, kurios reguliariai šaukiamuose posėdžiuose teikiama informacija apie bendrovės veiklą. Stebėtojų taryba yra sudaroma Patronuojančioje bendrovėje, kuri veikia visos Įmonių grupės mastu ir gali teikti pasiūlymus ir

		atsiliepimus Bendrovės valdybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovė siekia užtikrinti visų, su Bendrovės veikla susijusių asmenų interesus. Bendrovės veiklos viešumas ir reguliacinė aplinka sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka bei pagal bendrovės įstatus ir vidaus tvarkos taisykles. Bendrovės organų tvirtinamos ir įgyvendinamos veiklos strategija ir veiklos gairės, tvarkos užtikrina su Bendrovės veikla susijusių asmenų interesus.

II principas: Bendrovės valdymo sistema **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.**		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Ne	Bendrovės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, kolegialus valdymo organas valdyba ir vienasmenis valdymo organas vadovas. Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma. Tačiau stebėtojų taryba sudaroma Bendrovę kontroliuojančioje įmonėje UAB „EPSO-G“, kuri atlieka visos Įmonių grupės įmonių priežiūros organo funkcijas. Bendrovės vadovas yra atskaitingas valdybai. Bendrovės valdymo organų kompetencijų padalinimas bei atsakomybė yra apibrėžta bendrovės įstatuose, valdybos darbo reglamente bei vadovo darbo sutartyje, Akcinių bendrovių įstatyme.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas.	Taip	Valdyba yra atsakinga už strateginį vadovavimą Bendrovei bei priima įstatuose numatytus Bendrovės valdymo esminius sprendimus, skiria Bendrovės vadovą, analizuoja ir vertina informaciją apie Bendrovės veiklą. Valdybos kompetenciją nustato įstatai. Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma. Tačiau Stebėtojų taryba sudaroma Bendrovę kontroliuojančioje įmonėje UAB „EPSO-G“, kuri

Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Ne	atlieka visos Įmonių grupės įmonių priežiūros organo funkcijas.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Bendrovėje kolegialus valdymo organas yra valdyba, stebėtojų taryba Bendrovėje nesudaroma. Tačiau Stebėtojų taryba sudaroma Bendrovę kontroliuojančioje įmonėje UAB „EPSO-G", kuri atlieka visos Įmonių grupės įmonių priežiūros organo funkcijas.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.[10]	Ne	Bendrovės kolegialus valdymo organas – valdyba – sudaroma ir veikia kaip įmanoma labiau užtikrindama III ir IV principuose išdėstytą turinį (žr. žemiau ataskaitą apie III ir IV principų įgyvendinimą).
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.[11]	Taip	Bendrovės valdyba sudaroma iš 5 valdybos narių. Renkant valdybos narius užtikrinama, kad bent 1 (vienas) valdybos narys būtų nepriklausomas asmuo, jo nepriklausomumą nustatant pagal valdymo kodekse įtvirtintus kriterijus bei kitų taikytinų teisės aktų reikalavimus, 2 valdybos nariai deleguojami iš Bendrovės vadovaujančių darbuotojų, 2 valdybos nariai iš Patronuojančios bendrovės.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės	Taip	Bendrovės valdyba renkama visuotinio akcininkų susirinkimo 4 (ketverių) metų kadencijai. Valdybos nario nepertraukiamas kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip 2 (dvi) pilnos kadencijos iš eilės, t. y. ne daugiau kaip 8 (aštuoneri) metai iš eilės. Valdybos

[10] III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

[11] Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.		nariai gali būti atšaukti Akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovės įstatuose numatyta, kad valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką. valdybos pirmininko nepertraukiamos kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip 4 (ketveri) metai iš eilės. Valdybos pirmininkas negali būti renkamas iš Bendrovės atstovų, išrinktų į Bendrovės valdybą. Bendrovės valdybos pirmininkas ir vadovas nėra tas pats asmuo, valdybos pirmininkas prieš tai nėra buvęs bendrovės vadovu.
III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka. **Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų[12] priežiūrą.**		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principe – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Pagal Bendrovės įstatus bendrovės kolegialų valdymo organą – valdybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Valdyboje iš penkių narių vienas yra nepriklausomas valdybos narys ir du patronuojančios bendrovės siūlomi kandidatai. Valdybos priežiūrą atlieka Patronuojančios įmonės stebėtojų taryba, kurią sudaro 5 (penki) nariai – fiziniai asmenys, iš kurių ne mažiau kaip 2 (du) nariai turi būti nepriklausomi, jų nepriklausomumą nustatant pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo ir Valdymo kodekse įtvirtintus kriterijus bei kitų taikytinų teisės aktų reikalavimus.

[12] Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Pagal Bendrovės įstatus visuotiniam akcininkų susirinkimui turi būti pateikiama kiekvieno kandidato į valdybos narius interesų deklaraciją, taip pat informacija apie kandidato kvalifikaciją ir tinkamumą užimti pareigas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti valdybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, valdybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę ir valdybą. Informacija apie valdybos narius yra viešai paskelbta Bendrovės tinklapyje www.ambergrid.lt.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiame organe.	Taip	Bendrovė skelbia valdybos sudėtį ir bendrovės valdybos narių einamas pareigas metiniame pranešime ir Bendrovės interneto svetainėje. Informacija apie valdybos narius taip pat pateikta visuotiniame akcininkų susirinkime.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip	Bendrovės valdyba sudaryta siekiant išlaikyti turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, atsižvelgiant į Bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį, valdybos sudėtis periodiškai vertinama atsižvelgiant į valstybės valdomoms įmonėms taikomą tvarką. Patronuojanti įmonė yra sudariusi Audito komitetą, kuris, pagal Bendrovės įstatus, veikia ir kaip Bendrovės audito komitetas, bei Atlygio ir skyrimo komitetą, kuris padeda Bendrovės visuotiniam akcininkų susirinkimui ir valdybai parinkti atitinkamai kandidatus į valdybos narius ir vadovo pareigas. Abu komitetai sudaryti vadovaujantis

		Valdymo kodekso rekomendacijomis ir pagal Bendrovės įstatus.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	Valdyba ne rečiau kaip kartą per metus atlieka savo veiklos vertinimą ir poreikių analizę, kad nustatytų, kokios kompetencijos narių reikia siekiant Bendrovės tikslų, ir apie savo veiklos vertinimo ir poreikių analizės rezultatus valdyba praneša visuotiniam akcininkų susirinkimui ir Bendrovei.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas[13] nepriklausomų[14] narių skaičius.	Ne	Žiūrėti 2.5 punkto komentarą.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius	Taip	Valdyboje yra vienas nepriklausomas valdybos narys, atitinkantis bendrovių valdymo kodekso nustatytus valdybos nario nepriklausomumo kriterijus.

[13] Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

[14] Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas.		

Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.		

3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Neaktualu	Žiūrėti 3.7 punkto komentarą.
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu buvo išrinktas nepriklausomas valdybos narys. Apie valdybos nario nepriklausomumą yra skelbiama viešai.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Taip	Žiūrėti 3.7 punkto komentarą. Valdybos narys teikia nepriklausomumo deklaraciją ir atnaujina ją.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų[15]. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	Už veiklą valdyboje nepriklausomam valdybos nariui atlyginama iš bendrovės lėšų, atlyginimo dydį patvirtino visuotinis akcininkų susirinkimas.

[15]Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluotė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų[16] priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.**		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principe – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.[17]	Taip	Pagal bendrovės įstatus Bendrovės valdyba tvirtina bendrovės metinį pranešimą, analizuoja ir vertina bendrovės metines finansines ataskaitas, pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir kartu su patvirtintu metiniu pranešimu teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba analizuoja ir vertina generalinio direktoriaus reguliariai teikiamas ataskaitas apie Bendrovės ūkinės veiklos rezultatus, pagrindinius finansinius ir veiklos rodiklius.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi valdybos nariai veikia gera valia Bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi Bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus	Taip	Su visais Bendrovės valdybos nariais yra sudaromos valdybos nario funkcijų atlikimo sutartys, kuriomis valdybos nariai, įskaitant ir nepriklausomą narį,

[16] Žr. 3 išnašą.
[17] Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje[18] kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.		įsipareigoja skirti pakankamai laiko valdybos nario funkcijoms atlikti.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Gairėse įtvirtintas akcininkų teisių tinkamo realizavimo principas privalomas Bendrovės valdybai: įmonių grupės valdymo sistema turi užtikrinti sąlygas bei prielaidas tinkamam visų akcininkų (kontroliuojančių ir mažumos, vietinių ir užsienio) turtinių bei neturtinių teisių bei teisėtų interesų realizavimui, tiek įgyvendinant Lietuvos valstybės, kaip akcininko, teises bei teisėtus interesus kontroliuojančioje bendrovėje bei dukterinėse bendrovėse, tiek užtikrinant vienodai veiksmingą mažumos akcininkų teisių bei teisėtų interesų atstovavimą tose įmonių grupės bendrovėse, kuriose yra mažumos akcininkų.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	Bendrovės valdyba svarsto ir tvirtina sutartis, sudaromas su Bendrovės akcininku (-ais), turinčiu(-iais) daugiau nei 1 proc. Bendrovės akcijų, išskyrus sutartis, susijusias su darbo santykiais ir darbu Bendrovėje, taip pat sutartis pagal standartines sąlygas (prijungimo prie dujų sistemos sutartis, gamtinių dujų perdavimo paslaugos sutartis, gamtinių dujų balansavimo sutartis, pajėgumų užsakymus ir kitus reguliuojamos veiklos sandorius), kurios yra patvirtintos (suderintos) kompetentingų įgaliotų institucijų. Visos sutartys ir sandoriai, sudaromi tarp Bendrovės ir akcininkų, turi būti sudaromi rinkos sąlygomis, taikant tokias sąlygas tarytum jie būtų atliekami tarp nesusijusių asmenų.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo	Taip	Bendrovės įstatuose įtvirtinta, kad Bendrovės organai sprendimus priima savarankiškai ir pagal kompetenciją, kuri jiems priskirta Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais bei įstatais. Bendrovės organai visiškai atsako už priimtus sprendimus. Priimdami sprendimus Bendrovės

[18] Pažymėtina, kad bendrovės gali sugrieztinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

organų[19].Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.		organai privalo veikti Bendrovės ir Bendrovės akcininkų naudai. Gairėse įtvirtintas valdymo ir priežiūros organų atsakomybės bei atskaitomybės akcininkams principas: įmonių grupės korporatyvinio valdymo sistema bei pasirinktas valdymo modelis yra orientuoti į tai, kad visi įmonių grupės valdymo, priežiūros ir kiti organai tinkamai bei savalaikiai atliktų savo funkcijas, aktyviai naudotųsi savo teisėmis bei tinkamai vykdytų savo pareigas, išlikdami pilnai atskaitingi akcininkams bei veikdami jų teisėtais interesais, sukuriant tinkamą pusiausvyrą tarp įmonių grupės priežiūros ir valdymo organų. Su Bendrovės valdybos nariais sudaromos valdybos nario funkcijų atlikimo sutartys, pagal kurias valdybos nariai, įskaitant ir nepriklausomą narį, gauna reikiamą aprūpinimą visomis reikalingomis priemonėmis tinkamai atlikti Bendrovės valdybos nario funkcijas. Bendrovės valdybos narių aprūpinimas reikiamomis darbui Bendrovėje būtinomis techninėmis ir organizacinėmis priemonėmis įtvirtinta ir Bendrovės įstatuose.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus[20]. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų	Taip	Žiūrėti 2.5 ir 3.4 punktų komentarus. Patronuojančios bendrovės stebėtojų taryba sudaro jai pavaldžius ir atskaitingus Audito bei Atlygio ir skyrimo komitetus. Audito komitetas sudaromas iš ne mažiau kaip 3 (trijų) narių užtikrinant, kad Audito komiteto sudėtyje būtų ne mažiau kaip du nepriklausomi nariai, kurių bent vienas būtų teisės aktų nustatyta tvarka atestuotas auditorius, o kitas nepriklausomas narys skiriamas iš Stebėtojų tarybos nepriklausomų narių. Atlygio ir skyrimo komitetas sudaromas iš ne mažiau kaip 3 (trijų) narių užtikrinant, kad šio komiteto sudėtyje būtų ne mažiau kaip 1 (vienas) nepriklausomas narys, o kiti 2 (du) komiteto nariai

[19] Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susijęs su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

20 Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinės bendrovės, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.		būtų skiriami iš Stebėtojų tarybos, laikantis principo, kad bent 1 (vienas) iš jų skiriamas iš nepriklausomų Stebėtojų tarybos narių.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekiama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Taip	Patronuojančios įmonės Audito komitetas atlieka Bendrovės audito komiteto funkcijas. Patronuojančios įmonės Atlygio ir skyrimo komitetas veikia kaip patariamasis Bendrovės organas, kurio pagrindinės funkcijos yra padėti atlikti kandidatų atranką į įmonių grupės valdymo ir priežiūros organus, parengti Įmonių grupės atlygio gaires. Tačiau pažymėtina, kad Bendrovės organai sprendimus priima savarankiškai ir pagal kompetenciją, kuri jiems priskirta Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais bei Bendrovės įstatais. Bendrovės organai visiškai atsako už priimtus sprendimus. Priimdami sprendimus Bendrovės organai privalo veikti Bendrovės ir Bendrovės akcininkų naudai.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 4.7 punkto.

komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.		
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Neaktualu	Žiūrėti 4.7 punkto.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Neaktualu	Žiūrėti 4.7 punkto komentarą.
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 4.8 punkto.

reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.		
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 4.8 punkto.

bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui; 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą; 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos		

direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų. 4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių	Taip	Žiūrėti komentarą prie 4.8 punkto.

laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;		

6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.		

4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksmams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Taip	Žiūrėti 3.5 punkto komentarą.
V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka **Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.**		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiame principe sąvoka *kolegialūs organai* apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių	Taip	Bendrovės valdybos darbą reglamentuoja Valdybos darbo reglamentas. Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkas. Bendrovė suteikia visus reikalingus resursus tinkamam valdybos posėdžių organizavimui.

informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.		
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokiu periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.[21]	Taip	Siekiant užtikrinti nepertraukiamą esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimą, valdybos posėdžiai rengiami reguliariai. Valdybos posėdžiai rengiami pagal iš anksto patvirtintą valdybos posėdžių grafiką, paprastai - kartą per mėnesį.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Valdybos nariai informaciją apie šaukiamą posėdį, posėdžio darbotvarkę ir visą su posėdyje numatytais svarstyti klausimais susijusią medžiagą gauna iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje	Neaktualu	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.

[21] Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.		
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.**		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, kurios visiems bendrovės akcininkams suteikia vienodas teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą[22]. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ir valdybos kompetenciją reglamentuoja Akcinių bendrovių įstatymas bei Bendrovės įstatai. Vadovaujantis Bendrovės įstatais, sprendimus dėl svarbių sandorių sudarymo priima visuotinis akcininkų susirinkimas.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo ir vedimo procedūras reglamentuoja Akcinių bendrovių įstatymas bei Bendrovės įstatai. Akcininkams yra užtikrinta lygi galimybė dalyvauti susirinkime ir įgyvendinti turimas turtines ir neturtines teises.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis.	Taip	Užsienyje gyvenančių akcininkų teisė susipažinti su informacija užtikrinama Bendrovės internetiniame tinklalapyje www.ambergrid.lt ir per vertybinių popierių biržos „NASDAQ Vilnius" informacinę sistemą lietuvių ir anglų kalbomis iš anksto paskelbiant visuotinio akcininkų susirinkimo datą ir vietą, susirinkimo apskaitos dienos datą,

[22] Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.		susirinkimo darbotvarkę, darbotvarkės klausimus ir sprendimo projektus. Po visuotinio akcininkų susirinkimo tokiu pačiu būdu paskelbiami priimti sprendimai.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Bendrovė taip pat sudaro sąlygas akcininkams balsuoti iš anksto raštu.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Neaktualu	Atsižvelgiant į bendrovės akcininkų struktūrą bei galiojančias akcininkų susirinkimo organizavimo taisykles, nėra būtinybės diegti papildomai brangiai kainuojančios IT sistemos.
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas **Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.**		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį	Taip	Valdybos nariai laikosi šioje rekomendacijoje nurodytų nuostatų. Bendrovei nėra žinomi atvejai, kai asmeniniai valdybos narių interesai prieštaravo bendrovės interesams.

išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.		
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Valdybos darbo reglamentas numato, jog valdybos narys ar jo įgaliotas asmuo neturi teisės balsuoti, kai valdybos posėdyje sprendžiamas su jo veikla valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas.
VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika **Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.**		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė už 2017 metus nėra parengusi atlyginimų ataskaitos pilnai atitinkančios Valdymo kodekso rekomendacijas. Bendrovė 2017 m. spalio 31 d. valdybos sprendimu prisijungė prie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės veiklos skaidrumo ir komunikacijos politikos, pagal kurią nuo 2018 metų skelbs savo atlyginimų politikos ataskaitą, atitinkančią Valdymo kodekso rekomendacijas.

		Bendrovės valdybos narių – vykdomųjų direktorių, įskaitant vadovą, - atlygio sistema nustatyta atsižvelgiant į valstybės kontroliuojamų įmonių vadovų atlyginimų reglamentavimą ir vadovaujantis Bendrovės vadovų atlygio politika. Atlygio dydį nepriklausomam valdybos nariui nustato visuotinis akcininkų susirinkimas, jis atskleidžiamas metiniame pranešime. Atlygio dydis nustatomas vadovaujantis patronuojančios bendrovės patvirtintomis gairėmis.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Žiūrėti 8.1 punkto komentarą.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius;	Ne	Žiūrėti 8.1 punkto komentarą.

6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.		
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Žiūrėti 8.1 punkto komentarą.
8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų	Ne	Žiūrėti 8.1 punkto komentarą.

būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;		

2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	Taip.	Nekintama (pastovi) atlyginimo dalis yra pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamosios sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.

8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Taip	Bendrovės vykdomųjų direktorių kintamojo atlygio skyrimas priklauso nuo iš anksto Bendrovės metiniame veiklos plane nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų ir jų rodiklių pasiekimo.
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Taip.	Kintamos atlyginimo dalies mokėjimas atidėtas iki rezultatų patvirtinimo.
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Ne	Žiūrėti 8.1 punkto komentarą.
8.10. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Taip	
8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Neaktualu	Žiūrėti 8.1 punkto komentarą.

8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	Bendrovė netaiko atlyginimo bendrovės akcijomis.
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamasi mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	Žiūrėti 8.13 punkto komentarą.
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	Žiūrėti 8.13 punkto komentarą.
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	Žiūrėti 8.1 punkto komentarą.
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Taip Ne	Nepriklausomo valdybos nario atlyginimą nustato visuotinis akcininkų susirinkimas. Pagal bendrovės įstatus generalinio direktoriaus atlyginimo nustatymo klausimus sprendžia Valdyba.
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Žiūrėti 8.1 punkto komentarą.

8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Šiuo metu bendrovė neturi tokių atlyginimo schemų.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktu-alu	Nurodyti klausimai visuotiniame akcininkų susirinkime nebuvo svarstomi, to nenumato bendrovės įstatai. Šiuo metu bendrovė neturi tokių atlyginimo schemų. Taip pat, žr. 8.1 punkto komentarą.

8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.	Neaktu-alu	
8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.	Neaktu-alu	
8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta	Neaktu-alu	Žiūrėti 8.19 punkto komentarą.

informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Šios rekomendacijos vykdymą užtikrina preciziška bendrovės veiklą reguliuojančių valstybės institucijų bei asocijuotų vartotojų organizacijų priežiūra bei kontrolė. Bendrovės veiklos viešumas sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka bei pagal bendrovės įstatus ir vidaus tvarkos taisykles. Valdymo organai konsultuojasi su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale nėra ribojamas.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		
X principas: Informacijos atskleidimas **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.**		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; bendrovės tikslus; asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; galimus numatyti esminius rizikos veiksnius;	Taip	Rekomendacijoje nurodyta informacija yra skelbiama bendrovės internetiniame tinklalapyje www.ambergrid.lt, per vertybinių popierių biržos „NASDAQ Vilnius" informacinę sistemą ir pranešimuose spaudoje.

bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.		
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.		
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principe.		
10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.		
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti	Taip	Bendrovė informaciją per vertybinių popierių biržos „NASDAQ Vilnius“ naudojamą informacinę atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu taip užtikrindama

atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.		informacijos pateikimą visiems suinteresuotiems asmenims. Informacija, galinti turėti įtakos bendrovės išleistų vertybinių popierių kainai, yra laikoma konfidenciali, todėl yra griežtai saugoma ir neatskleidžiama iki ji yra viešai paskelbiama per informacinę sistemą įstatymų nustatyta tvarka.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlyginting priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė visą informaciją, skirtą akcininkams ir investuotojams, tuo pačiu metu, tokia pat apimtimi skelbia lietuvių ir anglų kalbomis per vertybinių popierių biržos „NASDAQ Vilnius" naudojamą informacinę atskleidimo sistemą ir visą informaciją viešai skelbia bendrovės interneto tinklapyje www.ambergrid.lt, tuo užtikrindama nešališką ir nebrangų priėjimą prie informacijos laiku.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos ir informacija yra patalpinta bendrovės tinklalapyje www.ambergrid.lt
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas **Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.**		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Nepriklausoma audito įmonė atlieka įmonės ir metinių finansinių ataskaitų auditą bei įvertina metinio pranešimo atitikimą finansinėms ataskaitoms.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba.	Taip	Bendrovės audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas,	Taip	Audito įmonė kasmet informuoja Audito komitetą apie bendrovei suteiktas ne audito paslaugas. Ši

bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.		informacija taip pat yra pateikiama bendrovės valdybai.